

#VIRAL
 Η πολιτική επικοινωνία στον καιρό του ίντερνετ
 με τη **Μαρία Δεδούση** ΣΕΛ. 11

POLITICAL

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

www.political.gr

EUROPA
 Το Μεταναστευτικό φέρνει ανακατατάξεις στη Γαλλία
 με τον **Σπύρο Καπράλο** ΣΕΛ. 10

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ: 797

ΠΕΜΠΤΗ 21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΠΟΧΗΣ ΕΡΧΕΤΑΙ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΣΤΟ EMAIL ΣΑΣ

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΧΑΡΔΑΛΙΑ
 «Κάθε μέρα μαζί και στις 66 γειτονιές της Αττικής»
 ΣΕΛ. 6

«ΧΡΥΣΟ» DEAL
 Στρατηγική συνεργασία Intrakat - ΔΕΗ Ανανεώσιμες
 ΣΕΛ. 40

ΖΩΗ ΡΑΠΗ
 Βουλευτής Β1 Βορείου Τομέα Αθηνών της ΝΔ
 «Υλοποιούμε τις δεσμεύσεις μας, τιμούμε την εμπιστοσύνη του λαού»
 ΣΕΛ. 25

ΕΦΙΑΛΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ - ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2051

Δημογραφικό ΩΡΑ ΜΗΔΕΝ

Μεγάλη έρευνα της «Ρ»

Ποιες λύσεις προτείνουν η κυβέρνηση και τα κόμματα της αντιπολίτευσης

ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΕΛ. 15-24

- Σοφία Ζαχαράκη
- Σοφία Βούλτεψη
- Αγγελική Λεβέντη
- Κατερίνα Καζάνη
- Αλεξάνδρα Τραγάκη
- Κατερίνα Φραγκάκη

ECONOMIST: «ΧΩΡΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ Η ΕΛΛΑΔΑ»

Μητσοτάκης: «Αναγνωρίζονται οι προσπάθειες του λαού»
 ΣΕΛ. 14

ΠΕΣΙΜΟ ΚΙΚΙΛΙΑ ΣΕ ΠΑΤΟΥΛΗ
 Ευθύνες για τα εκχιονιστικά μηχανήματα
 ΣΕΛ. 5

Editorial

Η υπογεννητικότητα συνιστά ένα κρίσιμο ζήτημα με σοβαρότατες οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις για τη χώρα μας

Η Ελλάδα γερνάει και οι αριθμοί είναι εφιαλτικοί

Η είδηση μπορεί να μην αποτελεί κεραυνό εν αιθρία, δεν φαίνεται όμως κανείς να ταρακουνιέται από τους αριθμούς που περιγράφουν τους πολύ κακούς οιωνούς για τη χώρα μας. Η Eurostat εκτιμά ότι ο πληθυσμός της χώρας μας θα μειωθεί σχεδόν κατά ένα εκατομμύριο μέχρι το 2050 και κατά δύο εκατομμύρια μέχρι το 2070. Η υπογεννητικότητα μαστίζει την ελληνική κοινωνία πολλά χρόνια τώρα, δρώντας ως ένα πολυπαραγοντικό φαινόμενο. Σε μαθηματικό επίπεδο η εξίσωση δεν βγαίνει: ο πληθυσμός γερνάει και μειώνεται, άνω των 50 ετών οι μισοί Έλληνες, ενώ για κάθε έναν συνταξιούχο αναλογούν 1,7 εργαζόμενοι! Ομολογουμένως εφιαλτική εκτίμηση και δυστυχώς μέχρι σήμερα στη χώρα μας δεν υπάρχει εθνική συνεννόηση, ούτε μια

στρατηγική μακράς πνοής για να λυθεί το δημογραφικό πρόβλημα.

Σήμερα η «Political» ανοίγει τον φάκελο της υπογεννητικότητας και παρουσιάζει τις θέσεις των κομμάτων σχετικά με αυτήν τη μεγάλη μάστιγα που κινδυνεύει να συνθλίψει την ελληνική κοινωνία. Τα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν... χθες είναι πάνω κάτω γνωστά σε όλους: το νέο πρόγραμμα «Νταντάδες της γειτονιάς», η δημιουργία μονάδων παιδικής μέριμνας σε μεγάλες επιχειρήσεις, η χρηματοδότηση δημιουργίας νέων θέσεων για βρέφη και νήπια σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και η παράλληλη προώθηση της δημιουργίας νέων Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, η στήριξη των μητέρων που είναι εκτός αγοράς εργασίας με στοχευμένα προγράμματα απασχό-

λησης και, τέλος, η νέα ασφαλιστική μεταρρύθμιση.

Η υπογεννητικότητα συνιστά ένα κρίσιμο ζήτημα με σοβαρότατες οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις για τη χώρα μας. Εύκολες λύσεις προφανώς δεν υπάρχουν. Η προσπάθεια ανατροπής της δημογραφικής αυτής πραγματικότητας θα πρέπει να βασιστεί σε τρεις κύριους πυλώνες ώστε μακροχρόνια να αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα στη δημογραφία της Ελλάδας: υποστήριξη του γηγενούς πληθυσμού, οργανωμένη και προγραμματισμένη μεταναστευτική πολιτική και ενσωμάτωση και προγράμματα υποστήριξης επιστροφής Ελλήνων πολιτών στη χώρα μας (brain gain). Αν δεν ταρακουνθεί τώρα το πολιτικό προσωπικό της χώρας, σε λίγα χρόνια η κατάσταση θα είναι μη αναστρέψιμη...

«P»

POLITICAL

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ιδιοκτησία: **POLITICAL PUBLISHING IKE**

ΕΚΔΟΤΗΣ: **Νικόλαος Γ. Καραμανλής**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: **Κώστας Τσιτούνας**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: **Μάνος Πιτσιδιανάκης**

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ: **Βαγγέλης Κατσορίδας**

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: **Ελένη Μπέρτσου**
Μίητος Σακελλάρης

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΥΛΗΣ: **Νίκος Τσούρτης**

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Μαρία Δεδούση, Έλλη Τριανταφύλλου,
Σπύρος Καπράδος, Γιώργος Παπακωνσταντίνου,
Αντώνης Αντωνόπουλος,
Αντώνης Αναστασόπουλος, Σωτήρης Πίκουλας,
Στέλλα Παπαμιχαήλ, Γιάννης Παργινός,
Αίξια Τασούλη, Βασίλης Σκουλαράκος,
Αμαλία Κάζου, Λουκάς Γεωργιάδης,
Κατερίνα Παπακωστοπούλου,
Λία Κοντοπούλου, Γιώργος Λαιμός,
Νίκος Τσιλιπουινιάκης,
Ρεγγίνα Σαβούρδου, Μιχάλης Μαστοράκης,
Δήμητρα Δάρδα, Άλκη Φισόπουλος,
Γιώργος Ανδρής (Αυτοκίνητο)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ / ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΙ:

Κωνσταντίνος Αραβώσης, Καθηγητής ΕΜΠ
Ναπολέων Μαραβέγιας, τ. υπουργός - αντιπρόεδρος ΕΚΠΑ,
Θανάσης Διαμαντόπουλος, Καθηγητής,
Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών στη Πάντειο
Κώστας Κόλλιας, Πρόεδρος ΟΕΕ (προσκεκλημένος αρθρογράφος)
Βασίλης Κορκίδης, Πρόεδρος ΕΒΕΠ
Νότης Μαρίας, Καθηγητής Θεσμών Ε.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης
(πρώην ευρωβουλευτής)
Γιώργος Μέργος, Καθηγητής Οικονομικών Επιστημών
Θανάσης Παπαμιχαήλ, Επικοινωνιολόγος
Ιωάννης Π. Παναγιωτούλης, Δρ Χημείας - Τεχνολογίας και Διαχείρισης
Περιβάλλοντος, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Κλεισθένη

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

Αριέτα Μουρτοπάλλα

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

Μαρίνα Πέππα

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΑΤΕΛΙΕ:

Βασίλης Υψηλός

ΑΤΕΛΙΕ:

Κατερίνα Χατζηλαζάρου

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:

Κώστας Κουτσογιάννης,
Μαριλένα Ιορδανίδου

ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ: Επικεφαλής: **Δημήτρης Δραγώγιας**

Φιλιππα Βλάστου, Ανδρονίκη Ζαφειρίου, Αναστασία Καρυπίδου, Φένια Κηλιάση, Δημήτρης Συρμάτσος

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: **Ανδρικόπουλος Νικόλαος Α. & Συνεργάτες**

Στοιχεία Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων: **Ιωάννης Σαρακινός dpo@sarakinoslaw.com**

Με τη διόρθωση μιας ιστορικής ανορθογραφίας η κυβέρνηση θέλει να μπει με μεταρρυθμιστική φόρα στο νέο έτος αλλά και να κάνει δυνατό φίνις στις αλλαγές βάζοντας πάνω στο τραπέζι του τελευταίου υπουργικού συμβουλίου της χρονιάς το νομοσχέδιο για την ίδρυση των μη κρατικών πανεπιστημίων.

«Μία -πιστεύω- πραγματικά ιστορική μεταρρύθμιση στην παιδεία και ειδικά στην ανώτατη εκπαίδευση. Ενισχύουμε ακόμη περισσότερο το δημόσιο πανεπιστήμιο και ταυτόχρονα διαμορφώνουμε το πλαίσιο ώστε να λειτουργήσουν επι-

τέλους και στην Ελλάδα μη κερδοσκοπικά, μη κρατικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης», είπε στην εισήγησή του ο πρωθυπουργός.

του Γιώργου Παπακωνσταντίνου
georgepapakonstantinou79@gmail.com

Τα αποκαλυπτήρια του «Ελεύθερου Πανεπιστημίου», όπως ονομάζεται η παρέμβαση του υπουργείου Παιδείας, είναι και το πρώτο βήμα στον σχεδιασμό του Μεγάρου Μαξίμου για να σπάσει το κρατικό μονοπώλιο στην ανώτατη εκπαίδευση.

Άλλωστε, ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει ξεκαθαρίσει από τις προγραμματικές δηλώσεις ότι η Ελλάδα δεν θα συνεχίσει να μοιράζεται την ίδια θέση με τη Βόρεια Κορέα και θα αναζητήσει μέσα στην τετραετία τα απαιτούμενα «κουκιά» για την αναθεώρηση του στοιχειωμένου, πολιτικά, Άρθρου 16 του Συντάγματος.

«Βήμα για την αναθεώρηση του Άρθρου 16»

Όπως τόνισε ο Κυριάκος Μητσοτάκης φωτογραφίζοντας το ΠΑΣΟΚ: «Σήμερα (σ.σ.: χθες) λοιπόν κάνουμε ένα πρώτο αλλά πολύ θεμελιώδες βήμα στον δρόμο και για την αναθεώρηση του Άρθρου 16, με έναν τρόπο που θα ανταποκρίνεται

Αποκαλυπτήρια Μητσοτάκη για το «Ελεύθερο Πανεπιστήμιο»

πια στα δεδομένα του 21ου αιώνα. Θα έχει συνεπώς μεγάλο ενδιαφέρον και ο διάλογος που θα ακολουθήσει για να φανεί ποιος είναι στην πράξη και όχι στα λόγια ο ειλικρινά προοδευτικός, ο ειλικρινά εκσυγχρονιστής».

Η εμβληματική παρέμβαση άλλωστε, όπως υπογράμμισε ο πρωθυπουργός, δίνει την προοπτική για να καταστεί η Ελλάδα κέντρο προσέλκυσης φοιτητών από το εξωτερικό. Ταυτόχρονα εκτιμάται ότι θα συμβάλει «ώστε να μείνουν στην πατρίδα, να σπουδάσουν και να εργαστούν πολλοί από τους 40.000 νέους οι οποίοι αναζητούν κάθε χρόνο σπουδές στο εξωτερικό, αυτοί είναι οι φοιτητές που επιλέγουν να φύγουν, να πάνε σε πανεπιστήμια του εξωτερικού».

Το προσκλητήριο της Πολιτείας, που συνθέτουν οι νέες ρυθμίσεις, απευθύνεται, όπως ανέφερε ο πρωθυπουργός, και στη μεγάλη και παγ-

Ο πρωθυπουργός μίλησε για «ιστορική μεταρρύθμιση στην Παιδεία», παρουσιάζοντας το νομοσχέδιο για τα μη κρατικά ιδρύματα κατά τη χθεσινή συνεδρίαση του υπουργικού συμβουλίου

κόσμια ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα, η οποία, όπως σημείωσε, «τώρα αποκτά μια ευνοϊκή οδό επιστροφής».

Σε κάθε περίπτωση όμως ο Κυριάκος Μητσοτάκης επανέλαβε ότι «προτεραιότητά μας -και θέλω να το τονίσω και πάλι- είναι το δημόσιο πανεπιστήμιο, που θα έχει ακόμα μεγαλύτερη ευελιξία, με ακόμα πιο ενισχυμένο το αυτοδιοικητό

του, σε συνέχιση των σημαντικών μεταρρυθμίσεων που έγιναν την πρώτη τετραετία. Ενώ, με πρόσθετη χρηματοδότηση μέσω πολλών διαφορετικών χρηματοδοτικών εργαλείων, θα μπορεί να διευρύνει και τις συνεργασίες με κορυφαία διεθνή ιδρύματα».

«Απελευθέρωση από τη γραφειοκρατία»

Από την άλλη, στις επισημάνσεις του ο πρωθυπουργός έκανε διακριτή αναφορά στο γεγονός ότι την ίδια ώρα η δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση απελευθερώνεται από τη γραφειοκρατία. Ο κ. Μητσοτάκης διαμήνυσε ότι τα μη κρατικά, μη κερδοσκοπικά ιδρύματα θα μπορούν να λειτουργούν ως παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων και ανέδειξε το μεγάλο ενδιαφέρον που έχει εκδηλωθεί από τους πανεπιστημιακούς φορείς του εξωτερικού.

Ξεκαθάρισε δε ότι προγράμματα σπουδών τους θα εγκρίνονται με βάση αυστηρά ακαδημαϊκά κριτήρια και οι εγκαταστάσεις τους θα πρέπει και αυτές με τη σειρά τους να τηρούν πολύ συγκεκριμένες, αυστηρές προϋποθέσεις. Ταυτόχρονα στην κυβέρνηση στρέφουν τους προβολείς και στην οικονομική διάσταση αυτής της πρωτοβουλίας: «Αν αναλογιστεί κανείς τα πολύ μεγάλα ποσά που ξοδεύουν σήμερα οι ελληνικές οικογένειες για να σπουδάσουν τα παιδιά τους εκτός συνόρων, αυτά τα ποσά θα μπορούσαν να παραμείνουν στη χώρα και να συνεισφέρουν στην εθνική οικονομία», σημείωσε εμφατικά ο πρωθυπουργός.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης μάλιστα επισήμανε το παράδειγμα της Κύπρου, στην οποία φοιτούν κοντά στους 20.000 από την Ελλάδα. Όπως τόνισε μάλιστα, «στη Μεγαλόνησο μάλιστα η ιδιωτική τριτοβάθμια εκπαίδευση καλύπτει ένα πολύ σοβαρό μέρος του ΑΕΠ της χώρας, για αυτό και εκεί η αντίστοιχη μεταρρύθμιση υπήρξε ένα σημείο στο οποίο συμφώνησαν όλες οι δυνάμεις».

Το νομοσχέδιο του υπουργείου Παιδείας αναμένεται να τεθεί σε διαβούλευση το προσεχές διάστημα, ενώ ο προγραμματισμός της κυβέρνησης θέλει την ψήφισή του να πραγματοποιείται στα τέλη Ιανουαρίου. Στον οδικό χάρτη που έχει σχεδιαστεί προβλέπεται ότι θα μπορούν να ιδρύονται μόνο παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων ή να γίνονται συνεργασίες μέσα από ιδιωτικά ή κρατικά ΑΕΙ στην Ελλάδα.

Βασικό κριτήριο για την αδειοδότηση θα είναι η πληρότητα και η ποιότητα των υποδομών, όπως εργαστήρια, αλλά και εγκαταστάσεις για τη στέγαση και τη σίτιση των σπουδαστών. Στις προϋποθέσεις λειτουργίας περιλαμβάνεται η υποχρέωση από την έναρξη για τη δημιουργία τουλάχιστον τριών πανεπιστημιακών σχολών. Ακόμη τα ξένα ιδρύματα θα πρέπει να αποδεικνύουν την οικονομική βιωσιμότητα της λειτουργίας των εν Ελλάδι παραρτημάτων τους υποβάλλοντας συγκεκριμένα αναπτυξιακά σχέδια.

Παράβολο και εγγυητική

Για την έναρξη λειτουργίας τους θα υποβάλουν εγγυητική τραπεζικής ύψους 500.000 ευρώ ανά τμήμα και ισόποση καταβολή 500.000 ευρώ για το παράβολο. Σε κάθε περίπτωση τα πτυχία που θα δίνονται θα προσφέρουν ίδια ακαδημαϊκά και επαγγελματικά δικαιώματα με τα αντίστοιχα των μητρικών ιδρυμάτων στο κράτος προέλευσης.

Ακόμη, στο πλαίσιο που θα τεθεί σε διαβούλευση προβλέπονται και «ρήτρες» ανακληθεί η άδεια λειτουργίας του παραρτήματος ενός ξένου ΑΕΙ. Σε αυτό το ενδεχόμενο η ευθύνη για την ολοκλήρωση των σπουδών των φοιτητών θα βαρύνει τόσο το παράρτημα όσο και το μητρικό ίδρυμα.

Σε ό,τι αφορά τον τρόπο εισαγωγής των φοιτητών, όλες οι πληροφορίες συγκλίνουν στο ότι θα γίνεται με κριτήριο τη βαθμολογία σε συγκεκριμένα μαθήματα βαρύτητας, τα οποία θα σχετίζονται με το τμήμα σπουδών. Αυστηρές είναι οι παράμετροι που αφορούν τη διαδικασία που έχει σχεδιαστεί για την επιλογή του διδακτικού προσωπικού, υψηλού επιπέδου με το οποίο θα στελεχώνονται τα παραρτήματα των ιδιωτικών ΑΕΙ που θα λειτουργήσουν στη χώρα μας. Από την άλλη, είναι ξεκάθαρο ότι θα ακολουθήσει εκτενής διαβούλευση και σε αυτό πλαίσιο δεν πρέπει να αποκλείεται μια συνάντηση του Κυριάκου Μητσοτάκη με τους 24 πρυτάνεις των κρατικών πανεπιστημίων.

«Ο κόμπος έχει φτάσει στο χτένι»

Εκτός από τη μεταρρύθμιση για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, στο υπουργικό συμβούλιο παρουσιάστηκε και το ολοκληρωμένο πακέτο μέτρων κατά της οπαδικής βίας. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης έκανε διακριτή αναφορά στην

Έτσι θα λειτουργήσουν τα ιδιωτικά ΑΕΙ

Οι προϋποθέσεις για την αδειοδότησή τους και οι ρήτρες - Με ποιον τρόπο θα εισάγονται οι φοιτητές

αναβάθμιση της έρευνας από την εισαγγελία για τυχόν διασύνδεση της βίας στα γήπεδα με τη δράση εγκληματικών οργανώσεων.

«Αλλά δεν μένουμε με σταυρωμένα τα χέρια, εμείς οι ίδιοι έχουμε αναγνωρίσει ότι έχουν υπάρξει καθυστερήσεις», τόνισε απευθυνόμενος στους υπουργούς του ο πρωθυπουργός. Συμπλήρωσε δε: «Δεν θα ξαναπώ το κοινότοπο, ότι ο κόμπος έχει φτάσει στο χτένι, αλλά αυτό το οποίο μπορώ να πω είναι ότι πια υπάρχει μια απαίτηση, καθολική απαίτηση να ξαναγίνουν τα γήπεδα χώροι αθλητικής άμιλλας, αλλά και αρμονικής συνάντησης όσων αγαπούν τα σπορ και να μην αναγκάζομαστε να καταναλώνουμε σπ-

μαντικούς ανθρώπινους πόρους από την Αστυνομία κάθε Κυριακή για να εξασφαλίζουμε ότι δεν θα γίνονται επεισόδια στα γήπεδα».

Τα μέτρα που παρουσίασε ο υπουργός αναπληρωτής Αθλητισμού Γιάννης Βρούτσης μεταξύ άλλων προβλέπουν ότι δεν θα δίνεται το εναρκτήριο λάκτισμα σε καμία αναμέτρηση, αν δεν λειτουργούν οι κάμερες υψηλής ευκρίνειας, οι οποίες θα παρέχουν απευθείας εικόνα στο κέντρο επιχειρήσεων της Ελληνικής Αστυνομίας. Ακόμη τα εισιτήρια θα εκδίδονται μόνο ηλεκτρονικά από τις ιστοσελίδες των ομάδων και η ταυτοποίηση των κατόχων θα γίνεται μέσω του gov.gr με τη χρήση των

κωδικών Taxis. Με το νέο νομοσχέδιο θα δημιουργηθεί ένας νέος πειθαρχικός κώδικας που θα δίνει τη δυνατότητα στον υπουργό Αθλητισμού να επιβάλει εξτρά ποινές πέραν όσων προβλέπονται στην αθλητική νομοθεσία για τις διοργανώτριες αρχές.

Ακόμη στο νέο πλαίσιο υπάρχει και ρήτρα παραβατικότητας στη χρηματοδότηση από το Στοιχείο. Συγκεκριμένα, θα απομειώνεται η χρηματοδότηση για Ανώνυμες Αθλητικές Εταιρίες (ΑΑΕ), Τμήματα Αμειβομένων Αθλητών (ΤΑΑ) και Ερασιτεχνικά Σωματεία σε περιπτώσεις απαγόρευσης παρουσίας φιλάθλων σε συγκεκριμένες ζώνες ή τμήματα κερκίδων ή τουλάχιστον μιας αγωνιστική κεκλεισμένων των θυρών. Τα παρακρατούμενα χρηματικά ποσά θα διατίθενται αποκλειστικά για τη συντήρηση και αναβάθμιση εγκαταστάσεων στα Εθνικά Αθλητικά Κέντρα.

ΕΚΡΟΥΣΕ ΤΩΝ ΚΩΔΩΝΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΟΚΑΙΡΙΑ «Πέσιμο» Κικίλια στον Πατούλη

Σε επιτάξεις εκχιονιστικών θα προχωρήσει η Πολιτική Προστασία σε περίπτωση έντονων χιονοπτώσεων, όπως διεμήνυσε χθες σε συνέντευξή του ο υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Βασίλης Κικίλιας, ο οποίος στάθηκε σε διαγωνισμό της Περιφέρειας Αττικής, επί των ημερών του Γιώργου Πατούλη, ο οποίος δεν έχει ακόμη τελεσφορήσει!

Μιλώντας στον τηλεοπτικό σταθμό ANTI και στους δημοσιογράφους Γιώργο Παπαδάκη και Μαρία Αναστασοπούλου, ο κ. Κικίλιας είπε ότι «ο διαγωνισμός "τρέχει" από τις 20/7/23, τον παρακολουθώ. Φτάσαμε στην 1η Δεκεμβρίου και ο διαγωνισμός είναι μπλοκαρισμένος. Οι εταιρείες που συμμετέχουν έχουν "χτυπήσει" η μια την άλλη και αυτό είναι θέμα. Θα μιλήσω με τον υπουργό Δικαιοσύνης, τον κ. Φλωρίδη,μίλησα και με τον κ. Πατούλη και με τον κ. Χαρδαλιά, ο οποίος αναλαμβάνει σε μερικές μέρες».

Σε ερώτηση που δέχτηκε για το αν ο διαγωνισμός έγινε με καθυστέρηση, απέφυγε να απαντήσει ρίχνοντας το μπαλάκι στον Γιώργο Πατούλη. «Θα πρέπει να ρωτήσετε την περιφέρεια», είπε χαρακτηριστικά ο Βασίλης Κικίλιας, εννοώντας πως... κάπου εκεί βρίσκεται το πρόβλημα. Επιπλέον, υπογράμμισε ότι η εναλλακτική διαδικασία είναι οι περιφέρειες να μεταβούν στο μητρώο εργοληπτών και με μια γρήγορη διαδικασία να εκμισθώσουν εκχιονιστικά μηχανήματα.

«Αν χρειαστεί, θα κάνουμε επιτάξεις»

«Επειδή εμένα δεν με ικανοποιεί, καθώς πρέπει να γίνει μία ή δύο μέρες πριν από το καιρικό φαινόμενο, για αυτό πριν από τα Χριστούγεννα τους φέρνω όλους στο υπουργείο Πολιτικής Προστασίας, για να δούμε πόσα μηχανήματα έχουν και πού θα είναι αυτά αναπτυγμένα. Πάντως, αν χρειαστεί, για την ασφάλεια των πολιτών θα κάνουμε τη δουλειά μας με επιτάξεις», επισήμανε ο Βασίλης Κικίλιας.

Παράλληλα, υπογράμμισε ότι ο ρόλος του υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας είναι να συντονίζει και να ασκεί πιέσεις ώστε να υπάρχει η μέγιστη δυνατή ετοιμότητα στη διαχείριση ακραίων καιρικών φαινομένων, τα οποία είναι όλο και συχνότερα λόγω της κλιματικής κρίσης.

Τόνισε ακόμη ότι στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού με έμφαση στην πρό-

ληψη, την 1η Σεπτεμβρίου έστειλε σχετικές επιστολές σε περιφέρειες και δήμους για τα αναγκαία αντιπλημμυρικά έργα, ενώ ταυτόχρονα έκανε αυτοψίες σε ποταμούς και ρέματα.

Σημείωσε επιπλέον πως ήδη έχει υλοποιηθεί σύσκεψη με τους παραχωρησιούχους των αυτοκινητοδρόμων για τις επερχόμενες χιονοπτώσεις, ενώ ξεκαθάρισε πως ήδη έχει καταρτιστεί σχετικό στρατηγικό σχέδιο, ενώ ανάλογες ενέργειες και συσκέψεις έχουν γίνει με φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού.

Απαντώντας σε ερώτηση σχετικά με τον πρώην πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας Αντώνη Σαμαρά και την ψήφιση της διάτα-

Αιχμές από τον υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με αφορμή το μπλοκάρισμα των διαγωνισμών για τα εκχιονιστικά μηχανήματα, δείχνοντας ως υπεύθυνο τον απερχόμενο περιφερειάρχη

ξης για τη χορήγηση άδειας διαμονής και εργασίας σε παράνομους μετανάστες, ο Βασίλης Κικίλιας είπε στη συνέντευξή του: «Ο Αντώνης Σαμαράς είναι ένας άνθρωπος που αγαπώ και είναι ένας πολιτικός που σέβομαι. Είναι πρώην πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας και πρώην πρωθυπουργός της χώρας. Και εμείς στην παράταξή μας έχουμε την κουλτούρα οι πρώην αρχηγοί μας να έχουν το δικαίωμα -και την υποχρέωση, αν θέλετε- να τοποθετούνται όπως θέλουν και σε ό,τι θέμα θέλουν. Αυτό ισχύει από τον συγχωρεμένο επίτιμο πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας Κωνσταντίνο Μητσοτάκη μέχρι και σήμερα. Άρα δεν θα είμαι εγώ αυτός ο οποίος θα σχολιάσω αυ-

τά που είπε και τον τρόπο με τον οποίο τοποθετήθηκε ο Αντώνης Σαμαράς».

«Υπάρχει πλουραλισμός στη ΝΔ»

Στη συνέχεια ο κ. Κικίλιας συμπλήρωσε: «Υπάρχει ένας πλουραλισμός στη Νέα Δημοκρατία που εξηγεί και τα δημοσκοπικά ποσοστά μας, υπάρχει η δυνατότητα να εκφράζεται, όπως βλέπετε, ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας και πάντα αυτό γίνεται με δημοκρατικό και σωστό τρόπο. Τώρα αν με ρωτάτε για τους βουλευτές μας μήπως θα έπρεπε να τους έχουμε ενημερώσει καλύτερα και να είχαν καταθέσει και τις απόψεις τους οι άνθρωποι, παρόλο που έγινε ενημέρωση στην Επιτροπή, σας λέω ότι ναι, αισθάνομαι ότι τους βουλευτές μας θα έπρεπε να τους έχουμε ενημερώσει καλύτερα και νωρίτερα και να έχουν καταθέσει τις απόψεις τους, όποιες και αν είναι αυτές, τεκμηριωμένες. Στο Κοινοβούλιο οι συνάδελφοι έχουν δικαίωμα να εκφράζουν την άποψή τους».

Στο Λαύριο ορκίστηκαν χθες ο νέος περιφερειάρχης Αττικής Νίκος Χαρδαλιάς και το νέο Περιφερειακό Συμβούλιο, με τον ισχυρό άνδρα στην πιο «καυτή» ενότητα της χώρας να στέλνει ξεκάθαρα μηνύματα πως θα σταθεί το ύψος

των περιστάσεων και θα είναι κάθε μέρα δίπλα στους πολίτες και στις 66 γειτονιές της Αττικής.

του Μίητου Σακελλήδου
sakellarismitos@yahoo.com

«Κάθε μέρα θα κοιτάμε μπροστά, θα κοιτάμε μακριά, θα κοιτάμε ψηλά, γιατί απλά το στρατηγικό μας όραμα είναι ξεκάθαρο. Μητροπολιτική Αττική, ο στόχος και η ευθύνη, το στοιχείο και η πρόκληση, μια καλύτερη Αττική ασφαλής, ανθρώπινη, μια Αττική βιώσιμη. Για όσα μπορούν να αλλάξουν το πρόσωπο του τόπου μας. Να προσφέρουμε καλύτερη ποιότητα ζωής», ήταν ένα από τα βασικά του μηνύματα.

«Αττική, ένα μεγάλο ευχαριστώ. Ευχαριστώ από τα βάθη της καρδιάς μου, όλες και όλους, όσοι άνοιξαν την αγκαλιά τους και μας εμπιστεύτηκαν τις ζωές τους, την καθημερινότητά τους τις ζωές τους για τα επόμενα πέντε χρόνια. Η επιλογή σας είναι για εμένα απόλυτο συμβόλαιο τιμής και ξεχωριστό μήνυμα ευθύνης. Χωρίς ενδοιασμούς και χωρίς δευτερές σκέψεις. Ηχηρά μάς είπατε "προχωρήστε, κάντε τη διαφορά, αλλάξτε καθετί που μας πληγώνει, καθετί που μας στοιχειώνει χρόνια τώρα". ανέφερε αρχικά ο νέος περιφερειάρχης Αττικής.

«Δουλέψαμε σκληρά»

Στη συνέχεια της ομιλίας του ο κ. Χαρδαλιάς ανέφερε: «Άλλωστε, πολλούς και πολλές από εσάς σας συνάντησα σε κάθε γωνιά του Λεκανοπεδίου. Αδιαπραγμάτευτα, απερίσπαστα, δουλεύοντας καθημερινά σκληρά με συνέπεια στον στόχο, στις προκλήσεις, στα ξεχωριστά 66 μεγάλα στοιχεία των 66 γειτονιών».

Ο Νίκος Χαρδαλιάς συγκινήθηκε όταν ευχαρίστησε την οικογένειά του που στάθηκε «βράχος» δίπλα του τα τελευταία χρόνια. «Θέλω να ευχαριστήσω την οικογένειά μου, το απάγκιο λιμάνι μου, τη δύναμή μου που με στηρίζει σε όλα τα δύσκολα, σε όλα τα ανείπωτα, σε όλα τα απρόσμενα όλης αυτής της όχι εύκολης διαδρομής μου, πιστέψτε με, όλα αυτά τα χρόνια», είπε από το βήμα κατά τη διάρκεια της ομιλίας του ο Νίκος Χαρδαλιάς.

Η επιλογή του Λαυρίου και του Τεχνολογικού Πολιτιστικού Πάρκου σηματοδότησε την επιθυμία

της νέας διοίκησης για πολλά έργα με ιδιαίτερη έμφαση και προτεραιότητα σε εκείνες τις περιοχές που έχουν περισσότερο ανάγκη σε βασικά έργα υποδομής, τα οποία θα διευκολύνουν την καθημερινότητα των πολιτών.

«Όμως, θα ήθελα να πω δυο λόγια για τον τόπο

που μας φιλοξενεί. Τιμάμε το Λαύριο και τους ανθρώπους του. Θυμάμαι όλες και όλους εκείνους που σε αυτές τις γειτονιές μακριά από το αστικό κέντρο του Λεκανοπεδίου μας καθημερινά δίνουν μεγάλες μάχες, αλλά, το κυριότερο, δίνουν τη μάχη του αυτονόητου, γιατί το Λαύριο συνοψίζει την

ΝΙΚΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

«Κάθε μέρα θα είμαστε μαζί και στις 66 γειτονιές της Αττικής»

Το μήνυμά του νέου περιφερειάρχη Αττικής κατά την τελετή ορκωμοσίας του χθες στο Λαύριο

ιστορική, την οικονομική, την παραγωγική συνέχεια της Αττικής. Τόπος εξωστρεφής και πολυσυλλεκτικός. Δείχνει τον στόχο και τον δρόμο», ανέφερε χαρακτηριστικά ο νέος περιφερειάρχης.

«Είμαι αποφασισμένος να δώσω μάχες»

«Δεν είμαι καινούργιος στην πολιτική και σίγουρα δεν είμαι καινούργιος στην Αυτοδιοίκηση. Πάντα αισθανόμουν αυτοδιοικητικός. Υπηρέτησα σχεδόν 30 χρόνια τους συμπολίτες μου από διαφορετικούς ρόλους. Τα προβλήματα δεν λύνονται μέσα σε ένα γραφείο καθισμένος σε μια καρέκλα. Έμαθα, κατάλαβα, αλλά κυρίως βίωσα ότι για να πάρεις μια απόφαση, κάθε απόφαση, πρέπει να ζυγίσεις κάποια πράγματα», επισήμανε ο Νίκος Χαρδαλιάς.

«Είμαι αποφασισμένος να δώσω μάχες για την ακεραιότητα της καθημερινής ζωής και να παραμείνω όρθιος με συναίσθηση αλλά χωρίς καμία έκπτωση. Για την Αττική και την ασφάλειά της ξέρω ακριβώς τι πρέπει να γίνει. Επιδιώκουμε έναν ευέλικτο και κυρίως αποτελεσματικό μητροπολιτικό μοντέλο διαχείρισης», τόνισε χαρακτηριστικά.

Την ορκωμοσία τίμησαν με την παρουσία τους μέλη της κυβέρνησης, πρώην πρωθυπουργοί, βουλευτές και δήμαρχοι Αττικής, περιφερειάρχες, εκπρόσωποι των κοινοβουλευτικών κομμάτων, της στρατιωτικής και εκκλησιαστικής ηγεσίας, καθώς και των Σωμάτων Ασφαλείας. Το εγκώμιο του νέου περιφερειάρχη έπλεξε η υπουργός Εσωτερικών Νίκη Κεραμέως, που χαρακτήρισε τον Νίκο Χαρδαλιά «άνθρωπο των ειδικών αποστολών», λέγοντας πως ο νέος περιφερειάρχης ανταποκρίθηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην υγειονομική κρίση αλλά και στην κλιματική αλλαγή.

Ο Μητσοτάκης θέλει να κλείσει το θέμα «ανασχηματισμός» μέχρι Φεβρουάριο

Το θέμα του ανασχηματισμού ο πρωθυπουργός θέλει να το κλείσει το πολύ μέχρι τον Φεβρουάριο. Ωστόσο, για την ιστορία και μόνο, οι διορθώσεις που κάνει είναι πάντα τον Ιανουάριο. Για αυτό μη σας προκαλέσει εντύπωση αν κάποιος μέσα στις γιορτές έχουν τηλεφωνήματα από τον πρωθυπουργό και δεν είναι μόνο για ευχές... Ο Ιανουάριος θα είναι η νέα αρχή της κυβέρνησης με στοχευμένες αλλαγές και με μεγάλη θετική ατζέντα. Ο σχεδιασμός είναι να κλείσει το θέμα του ανασχηματισμού αλλά και του ψηφοδέλιου, να κάνει το Συνέδριο Αρχών και Θέσεων και μετά να πάει νικηφόρα για τις ευρωεκλογές.

Η φωτογραφία στο δέντρο του Μαξίμου

Μετά το πέρας του Υπουργικού Συμβουλίου όλοι οι υπουργοί στάθηκαν για φωτογραφία έξω από τη μεγάλη αίθουσα των συνεδριάσεων, εκεί που έχει στηθεί το τεράστιο χριστουγεννιάτικο δέντρο. Ήταν άλλωστε το τελευταίο Υπουργικό Συμβούλιο της χρονιάς και η φωτογραφία θεωρήθηκε αναμνηστική, με τους περισσότερους υπουργούς να χαμογελούν, καθώς μια δύσκολη χρονιά φεύγει...

Αλλαγές στο υπουργείο Υγείας

Πάντως, πάνω στον σχεδιασμό των αλλαγών θα πέσει και το υπουργείο Υγείας. Είναι σχεδόν βέβαιο. Άνθρωποι που γνωρίζουν τις προθέσεις του πρωθυπουργού μου λένε ότι θα υπάρξει αλλαγή προσώπων, καθώς υφίστανται προσωπικά ζητήματα που θεωρούνται ανωτέρας βίας και αξεπέραστα. Επίσης, θα πρέπει να υπάρξει εντολή για μια πιο χρηστή διοίκηση σε όλα τα νοσοκομεία και να μην έχουν ελλειμματικούς προϋπολογισμούς. Είναι μια εντολή που στέλνει συχνά και το υπουργείο Οικονομικών προς το υπουργείο Υγείας.

Δεν είναι στα πλάνα ο Σαμαράς

Ακούω διάφορα σενάρια και παραφιλολογίες για τον Αντώνη Σαμαρά και ειλικρινά δεν ξέρω τι να πιστέψω. Προσπαθώντας να τον ερμηνέψουν κάποιοι, θεωρούν ότι έχει αρχίσει τις παρεμβάσεις γιατί ζητάει μια πολιτική διεξοδό. Ίσως την Προεδρία της Δημοκρατίας, ίσως τη θέση Επιτρόπου στην Κο-

μισιόν τώρα που φεύγει ο Μαργαρίτης Σχοινιάς. Από το Μαξίμου, πάντως, με διαβεβαιώνουν ότι ποτέ δεν υπήρξε σκέψη για αξιοποίηση του Μεσσήνιου πολιτικού σε κάποια άλλη θέση, θεσμική ή όχι. Πόσω μάλλον τώρα που πήγε να κάνει όλη την ΚΟ άνω κάτω για ένα καπρίτσιο, λέω εγώ τώρα...

Παίζει και του Παπαστεργίου για ευρωψηφοδέλτιο

Αλλαγές, μάλλον, θα δούμε και στο Ψηφιακή Διακυβέρνηση, διότι ο Δημήτρης Παπαστεργίου πιέζεται για να μπει στο ευρωψηφοδέλτιο με σκοπό να συσπειρώσει τον κόσμο στη Θεσσαλία, μια περιοχή στην οποία η ΝΔ έχει θέμα όπως φάνηκε και στις αυτοδιοικητικές εκλογές.

Μιας και η έξωθεν μαρτυρία για τον Τρικαλινό Παπαστεργίου είναι πολύ καλή στην περιοχή και έχει πολλά κονέ και στους δήμους ένεκα της θέσης του ως πρώην προέδρου της ΚΕΔΕ, θεωρείται κατάλληλος για να σηκώσει στις πλάτες του τον αγώνα στην περιοχή. Πάντως, σε αυτή την περίπτωση θα αναζητηθεί αντικαταστάτης του στο υπουργείο.

«Ψήνεται» νέα θέση στο υπ. Ανάπτυξης

Μαθαίνω από πολύ καλές πηγές γύρω από το Μέγαρο Μαξίμου ότι «ψήνεται» σιγά σιγά ανασχηματισμός στην κυβέρνηση. Όχι δομικός, εννοείται, είναι γνωστό ότι σιχαίνεται ο Μητσοτάκης μεγάλες αλλαγές. Όμως, αυτό που πρόλαβα να μάθω είναι ότι ετοιμάζεται νέα θέση υπουργού αναπληρωτή Ανάπτυξης αποκλειστικά για τα θέματα ακρίβειας και για τους ελέγχους στην αγορά. Είναι σίγουρο ότι ο Κώστας Σκρέκας μόνος του δεν προλαβαίνει όλες του τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το αξίωμα. Η σκέψη έχει ωριμάσει στο μυαλό του πρωθυπουργού και θα κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση. Άλλωστε, η ακρίβεια στην ελληνική αγορά είναι επίμονη και μόνο με ισχυρά μέσα μπορεί να μετριαστεί.

Φαν της Μπακογιάννη ο Σκέρτσος

Ο ρόλος της Ντόρας Μπακογιάννης μέσα στην κυβέρνηση και στην Κοινοβουλευτική Ομάδα αναδεικνύεται σε πολλές περιπτώσεις ως βοηθητικός του Μαξίμου. Όπως μαθαίνω, οι παρεμβάσεις της απέναντι στον Σαμαρά και στο θέμα της ροζ σημαίας χαιρετίστηκαν πολύ από κάποιες πλευρές του πρωθυπουργικού μεγάρου, με τον

Άκη Σκέρτσο να εξελίσσεται σιγά σιγά σε μεγάλο φαν της πολιτικού. Η αλήθεια είναι ότι ειδικά με το θέμα του Α. Σαμαρά, την επεξήγηση της τροπολογίας Καριδίη (με τον οποίο είναι πολύ φίλοι) και τη σύγκριση με τον νόμο του 2014, η παρέμβασή της ήταν καίρια για να αναδειχθεί πόσο άδικη ήταν η κριτική Σαμαρά.

Αισιόδοξος ο Πιερρακάκης

Στο κυβερνητικό επιτελείο είναι πολύ αισιόδοξοι ότι το νομοσχέδιο για την ίδρυση και λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημίων στη χώρα θα τύχει ευρείας αποδοχής στη Βουλή αλλά και στην κοινωνία και ταυτοχρόνως θα δώσει μια ισχυρή ένεση στα κρατικά ταμεία. Ο αρμόδιος υπουργός Παιδείας Κυριάκος Πιερρακάκης, μάλιστα, εκτιμά ότι η λειτουργία τους θα προσφέρει και ισχυρά οικονομικά οφέλη, τουλάχιστον στο 1% του ΑΕΠ. Στο 1 δισ. ευρώ αναμένεται να είναι τα έσοδα μέσα στα επόμενα χρόνια, με την επιδίωξη μεσοπρόθεσμα να προσελκύσουν 30.000 με 40.000 ξένους φοιτητές.

Οι δημοσιογράφοι του ΠΑΣΟΚ για την Ευρωβουλή

Στη δημοσιογραφική πιάτσα ακούγονται τρία ηχηρά ονόματα δημοσιογράφων οι οποίοι συζητούν με τον Νίκο Ανδρουλάκη προκειμένου να κατέλθουν υποψήφιοι με το ΠΑΣΟΚ στην Ευρωβουλή... Ο ένας είναι ο Βασίλης Σκουντής. Οι άλλοι δύο είναι παλιοί πολιτικοί συντάκτες. Δεν θα σας πω ονόματα, διότι δεν έχουν «κλειδώσει». Για τον έναν από τους δύο θα πόνταρα ότι θα δεχθεί...

Για κρουασάν στο Παρίσι

Ποιος προϋπολογισμός; Ποιο άρθρο 16 για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια; Ο Στέφανος Κασσελάκης με τον Τάιλερ πήγαν χθες στο Παρίσι για κρουασάν! Απολαμβάνουν τις βόλτες τους στην Πόλη του Φωτός, έξω από το Ελιζέ, το Προεδρικό Μέγαρο της Γαλλίας. Με κάζουαλ ντύσιμο, άνετοι και απελευθερωμένοι από σκοτούρες και προβλήματα. Φαντάζομαι, θα υποβλήθηκαν και στο απαραίτητο shopping therapy για τα δωράκια των Χριστουγέννων... Πού θέλατε να πάνε; Στην αγορά της Νέας Ιωνίας;

Χρονικό του Χρόνου

Ν. Ανδρουλάκης: Δεν θα κάνω κανέναν υπουργό

Ο Νίκος Ανδρουλάκης φαίνεται ότι έχει πάρει μεγάλη φόρα από τότε που οι δημοσκοπήσεις τον βγάλουν στη δεύτερη θέση. Από τη μια βέβαια καλά κάνει.

Γιατί λέγε, λέγε, κάτι μένει. Και δεν αποκλείεται να το πιστέψει και ο ίδιος ότι σιγά σιγά ετοιμάζεται να κυβερνήσει. Γιατί αλλιώς δεν εξηγείται η χθεσινή αποστροφή του λόγου του κατά τη διάρκεια της συνέντευξης που έδωσε στον Real:

«Συνέπεια, αξιοπρέπεια, σεβασμός στον πολίτη, με ανθρώπους με τους οποίους έχουμε κοινές αγωνίες, κοινή ιδεολογική βάση. Και όχι ανθρώπους που θα τους φέρει ο Ανδρουλάκης στο προσκήνιο και θα τους κάνει υπουργούς. Δεν θα κάνω κανέναν υπουργό». Για την ιστορία πάντως, κάποιους που έφερε τους έχει κάνει βουλευτές και κάποιους άλλους τους ετοιμάζει για ευρωβουλευτές. Για υπουργούς όμως δεν βλέπω δυνατότητα στο προσεχές μέλλον...

Τα πηγαδάκια του υπουργικού

Από το χθεσινό υπουργικό ξεχωρίζω δύο πηγαδάκια μέσα στο Μέγαρο Μαξίμου, πριν εμφανιστεί ο Κυριάκος Μητσοτάκης. Άδωνις Γεωργιάδης, Γιώργος Φλωρίδης και Μιχάλης Χρυσοχοϊδης τα έλεγαν χαμογελώντας δυνατά, ενώ από την άλλη μεριά Λίνα Μενδώνη, Γιώργος Γεραπετρίτης και Νίκη Κεραμέως συνομιλούσαν χαμηλόφωνα. Προφανώς θα είχαν τον πονοκέφαλο με τη ροζ σημαία...

Τα προξενεία δεν είναι γκαλερί

Ο Γιώργος Γεραπετρίτης δέχεται τις τελευταίες ώρες σφοδρές και άδικες επιθέσεις από διάφορους αριστερόστροφους δήθεν φιλότεχνους για το θέμα που δημιουργήθηκε με τη ροζ ελληνική σημαία στο ελληνικό προξενείο της Νέας Υόρκης. Ο ίδιος βέβαια δεν μάρπησε τα λόγια του και χαρακτήρισε μεν αδιαπραγμάτευτη την ελευθερία της Τέχνης, ξεκαθάρισε, ωστόσο, πως «όταν μιλάμε για υπηρεσίες του σκληρού πυρήνα του κράτους, πρέπει να έχει ουδετερότητα όσον αφορά τα σύμβολα και τα εμβλήματα». «Το προξενείο οφείλει να φέρει ακέραια τα εμβλήματα και τα σύμβολα της χώρας και να εξυπηρετεί τους ομογενείς και να έχει χαρακτηρισμό ουδέτερο. Δεν είναι γκαλερί και χώρος για έκθεση», είπε ο υπουργός Εξωτερικών και έχει απόλυτο δίκιο.

Το ξανασκέφτεται ο Ράμα...

Σε εγρήγορση είναι, όπως μαθαίνω, στο Μέγαρο Μαξίμου, καθώς έχουν φτάσει πληροφορίες που φέρουν τον Αλβανό πρωθυπουργό Έντι Ράμα να ξανασκέφτεται τη στάση του έναντι του εκλεγμένου δημάρχου Φρέντι Μπελέρη, ο οποίος παραμένει φυλακισμένος, χωρίς καν να του δίνεται η δυνατότητα να ορκιστεί. Τη νομική αλλά και ηθική στήριξη του κ. Μπελέρη έχει αναλάβει, εκπροσωπώντας τον πρωθυπουργό, ο υπουργός Επικρατείας Σταύρος Παπασταύρου, ο οποίος μάλιστα έχει ταξιδέψει τουλάχιστον δύο φορές στη γειτονική Αλβανία για να σταθεί στο πλευρό του. Οι πληροφορίες λένε ότι ο Αλβανός πρωθυπουργός το ξανασκέφτεται, καθώς στην πρόσφατη επίσκεψή του στις Βρυξέλλες διαπίστωσε ιδιόμορμα την εκτίμηση που τρέφουν οι Ευρωπαίοι ηγέτες στον Έλληνα πρωθυπουργό. Οπότε...

Το... Πρόσωπο

Επιστολή Ζεμενίδη για F-35

Επίμονος είναι ο εκτελεστικός διευθυντής του Συμβουλίου Ελληνοαμερικανικής Ηγεσίας (HALC) Έντι Ζεμενίδης. Έστειλε επιστολή στον υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Άντονι Μπλίνκεν, πιέζοντας για το θέμα των F-35. Στην επιστολή του ο κ. Ζεμενίδης ζητάει να ενημερωθεί για ποιο λόγο καθυστερεί η διαδικασία πώλησης F-35 στην Ελλάδα. «Πρέπει να κάνουμε κάθε βήμα για να βελτιώσουμε μια διμερή σχέση που χαρακτηρίζεται σταθερά ως "η καλύτερη ποτέ". Είναι καιρός αυτή η σχέση να κάνει το επόμενο βήμα. Οριστικοποιήστε αμέσως την πώληση F-35», λέει ακόμη ο κ. Ζεμενίδης.

Ο Λευτέρης Αυγενάκης δεν είναι ακριβοθώρητος

Βλέπει κόσμο παντού και όπως λένε συνάδελφοί του, ξεζουμίζει το ρολόι για να εξυπηρετήσει όλα τα αιτήματα για συναντήσεις και συζητήσεις ο

Λευτέρης Αυγενάκης. Ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, μάλιστα, έφτασε αρκετά νωρίτερα στο Μέγαρο Μαξίμου από την προγραμματισμένη ώρα συνεδρίασης του υπουργικού συμβουλίου. Ο λόγος ήταν ότι

είχε ραντεβού με ροδακινοπαραγωγούς από την Ημαθία με τους οποίους δεν συνομίλησε απλώς στο πόδι. Η ίδια αντιπροσωπεία πάντως εντόπισε τον Μιχάλη Χρυσοχοϊδη λίγο πριν περάσει το κατώφλι της πρωθυπουργικής έδρας. Ο υπουργός Υγείας μάλιστα αναγνώρισε παλιούς γνώριμους μεταξύ των παρευρισκόμενων και είχε ολιγόλεπτη συζήτηση μαζί τους. Ρώτησε για τις τιμές των ροδάκινων αλλά και για τα άλλα προβλήματα του κλάδου.

Πάνε κι έρχονται τα μελομακάρονα στη Βουλή

Με παραπάνω κιλά φεύγουν για τις χριστουγεννιάτικες διακοπές οι κοινοβουλευτικοί συντάκτες, καθώς σχεδόν κάθε μέρα την τελευταία εβδομάδα πολλοί βουλευτές και όχι μόνο επιδόθηκαν στα κέρασματα των εορτών. Μόνο χθες, τελευταία μέρα του κοινοβουλευτικού έργου προ εορτών, από την αίθουσα των δημοσιογράφων πέρασαν ο αντιπρόεδρος της Βουλής Γ. Γεωργαντάς, που κέρασε

λαχταριστά μελομακάρονα κατευθείαν από το Κιλκίς και μάλιστα με επικάλυψη σοκολάτας. Παραδοσιακά ευχήθηκε στους δημοσιογράφους και

ο Παύλος Χρησιπίδης του ΠΑΣΟΚ φέρνοντας μελομακάρονα, ενώ για τα γενέθλιά του κέρασε λαχταριστά κοκάκια από γνωστό ζαχαροπλαστείο των Αθηνών ο Νάσος Ηλιόπουλος που περνά και επισήμως στη γενιά των 40άρηδων. Η μέρα έκλεισε στη Βουλή με μελομακάρονα και κουραμπιέδες από το επιτελείο του Στέφανου Κασσελάκη.

«Συμπαγής η ΚΟ της ΝΔ»

Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης έχει αποδείξει πολλές φορές πως ξέρει να κάνει σωστές επιλογές. Ο λόγος για τη Μαρία Συρεγγέλα. Χθες η γραμματέας της ΠΕ της ΝΔ τοποθετήθηκε, ξεκάθαρα, εφ' όλης της ύλης για ακόμη μία φορά σε συνέντευξή της στον ΣΚΑΪ. Μίλησε σχετικά με τις φήμες για διαφοροποιήσεις στο εσωτερικό της παράταξης της Νέας Δημοκρατίας δίνοντας ξεκάθαρο μήνυμα: «Η Κοινοβουλευτική Ομάδα της ΝΔ είναι συμπαγής και όσοι φαντάζονται ότι υπάρχουν τριγμοί, αυτό δεν ισχύει. Όλοι καθόμαστε σε ένα τραπέζι, μπορεί να υπάρχουν διαφορετικές απόψεις, στο τέλος όμως βγαίνουμε ενωμένοι. Άλλα κόμματα έχουν προβλήματα με διασπάσεις και τριγμούς». Η κυρία Συρεγγέλα σχολίασε ακόμη το ζήτημα των μη κρατικών πανεπιστημίων: «Έχω τελειώσει δημόσιο πανεπιστήμιο, τα παιδιά μου πηγαίνουν σε δημόσιο σχολείο, με ενδιαφέρει πραγματικά η δημόσια παιδεία. Σαφώς όμως από την άλλη είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση που υπάρχει αυτό το θέμα και χάνουμε και τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που βγαίνουν στο εξωτερικό».

BLOCK

Και στο ΠΑΣΟΚ έχουν αντάρτικα να ξέρετε... Από την ψήφιση της τροπολογίας για τους μετανάστες έλειπε ο βουλευτής Χίου Σταύρος Μιχαηλίδης. Θα λείψουν κι άλλοι, όταν και εφόσον έρθει το θέμα με τον γάμο των ομόφυλων ζευγαριών... Δεν έχει πρόβλημα μόνο η ΝΔ, αλλά και ο πρόεδρος Νίκος Ανδρουλάκης, ο οποίος δεν έχω καταλάβει αν είναι υπέρ ή κατά της τεκνοθεσίας από ομόφυλα ζευγάρια...

QUIZ

Σας έχω έντονο παρασκήνιο γύρω από τα τεκταινόμενα στην Περιφέρεια Αττικής. Ο άνθρωπός μου, που έχει μάτια και αυτιά παντού, μου μετέφερε την πληροφορία ότι στην τελετή εγκαινίων του Επιχειρησιακού Κέντρου Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής, που πραγματοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες «χοροστατούντος» του απερχόμενου περιφερειάρχη κ. Γιώργου Πατούλη,

ο αρμόδιος αντιπεριφερειάρχης Πολιτικής Προστασίας και πρόεδρος του ΕΔΣΝΑ Βασίλης Κόκκαλης απουσίαζε... Η πηγή μου με ενημέρωσε ότι ο κ. Βασίλης Κόκκαλης δεν παρέστη ούτε στη φιάστα της Περιφέρειας Αττικής το βράδυ της περασμένης Τρίτης στην Παλαιά Βουλή, όπου έγινε ο απολογισμός πεπραγμένων της Περιφερειακής Αρχής 2019-2023. Επέμεινα να μάθω τι τρέχει με τον Γιώργο Πατούλη και μου είπαν: «Μα αφού στα εγκαίνια για το κτήριο της Πολιτικής Προστασίας δεν παρέστη ούτε ο νέος περιφερειάρχης Νίκος Χαρδαλιάς!». Μήπως τελικά ήταν συνεννοημένοι;

Γαλλία: Η αυστηροποίηση του νόμου για το Μεταναστευτικό φέρνει αναταράξεις στην κυβέρνηση

Την ώρα που στις Βρυξέλλες βγήκε «λευκός καπνός» για το νέο Σύμφωνο Μετανάστευσης, στη Γαλλία οι διατάξεις του νέου μεταναστευτικού νόμου προκαλούν αναταράξεις στο κυβερνητικό στρατόπεδο. Η διαχείριση του θέματος από τον πρόεδρο Μακρόν και τους στενούς του συνεργάτες συνιστά απόλυτη προτεραιότητα, ενώ η αυστηροποίηση του νομικού πλαισίου κρίθηκε απαραίτητη, σε μια χώρα που αντιμετωπίζει μεγάλο κύμα αντιδράσεων σε επίπεδο κοινής γνώμης.

Παράλληλα, η εκλογική επιρροή του κόμματος της Μαρίν Λεπέν δεν μπορεί να μη συνυπολογιστεί στους κυβερνητικούς σχεδιασμούς, με τον κεντρικό πυρήνα των στελεχών της κυβέρνησης να θεωρεί μονόδρομο την επιβολή αυστηρότερων μέτρων, σε μια ευρύτερη προσπάθεια αντιμετώπισης της τρομοκρατίας που στο παρελθόν έχει επιφέρει βαριά χτυπήματα στη γαλλική κοινωνία.

Μετά την ψήφιση του νέου νόμου στο γαλλικό Κοινοβούλιο με τη στήριξη της Δεξιάς και της άκρας Δεξιάς, οι αναταράξεις κορυφώθηκαν με την παραίτηση του υπουργού Υγείας Ορελιέν Ρουσό, ο οποίος υπήρξε κάθετα αντίθετος στη φιλοσοφία των σχετικών άρθρων, που έρχονται ουσιαστικά να λειτουργήσουν αποτρεπτικά ακόμα και για την παραμονή των μεταναστών στη σημερινή Γαλλία.

Σύμφωνα με τις διατάξεις, οι τακτικοί μετανάστες θα λαμβάνουν από εδώ και στο εξής τα κοινωνικά επιδόματα που δικαιούνται, όπως εκείνα της στέγασης και τα οικογενειακά, αργότερα από ό,τι προβλεπόταν έως σήμερα. Την ίδια ώρα, στη Βουλή αναπτύσσεται ένα ευρύ ντιμπέιτ σχετικά με το ενδεχόμενο επιβολής ποσόστωσης μετανάστευσης, προκειμένου να ελεγχθεί δραστηκά ο αριθμός εκείνων που διαμένουν ή σκοπεύουν να

μετακινηθούν στη Γαλλία. Ο πέλεκυς πέφτει βαρύς για τους παράνομους μετανάστες, αφού στόχος της κυβερνητικής πλευράς είναι να εισαχθεί εκ νέου το αδίκημα και οι παραβάτες να τιμωρούνται από τον γαλλικό νόμο, όπως συνέβαινε στο παρελθόν, πριν ο σοσιαλιστής Φρανσουά Ολάντ το καταργήσει στη διάρκεια της δικής του θητείας.

Γράφει ο Σπύρος Καπράλιος

Αναλυτής Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Στο στόχαστρο των Αρχών μπαίνει ταυτόχρονα το μείζον ζήτημα της βίας και της εγκληματικότητας, με έμφαση στην παραβατικότητα των μεταναστών. Για παράδειγμα, όσοι διαθέτουν διπλή υπηκοότητα και διαπράττουν εγκλήματα κατά των οργάνων της τάξης και της επιβολής του νόμου θα χάνουν αυτομάτως τη γαλλική τους ιθαγένεια. Με αυτό τον τρόπο η κυβέρνηση επιχειρεί να βάλει ένα τέλος στη στοχοποίηση της αστυνομίας στη διάρκεια των διαδηλώσεων που

λαμβάνουν χώρα σε όλες τις μεγάλες πόλεις, κυρίως το τελευταίο διάστημα με αφορμή τις δυσμενείς εξελίξεις στη Μέση Ανατολή. Πρέπει να συνυπολογιστεί στην αξιολόγηση των επίμαχων διατάξεων η άνοδος του αντισημιτισμού και στη γαλλική επικράτεια.

Ένα από τα βασικά μέτρα του κυβερνητικού σχεδίου αφορά τους παράνομους μετανάστες που συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία, καθώς αυστηροποιείται το πλαίσιο για εκείνους που εργάζονταν προηγουμένως χωρίς έγγραφα διαμονής σε επαγγέλματα με έλλειψη προσωπικού. Από εδώ και στο εξής, περιορίζεται

ο αριθμός αυτών που ανήκουν στη συγκεκριμένη κατηγορία, οι οποίοι θα λαμβάνουν άδεια παραμονής.

Το Μεταναστευτικό ως θέμα πρώτης γραμμής δοκιμάζει τις αντοχές και άλλων ευρωπαϊκών κυβερνήσεων.

Στην Ελλάδα συζητήθηκε πρόσφατα η τροπολογία για την αξιοποίηση των μεταναστών στην αγροτική παραγωγή και όχι μόνο, ενώ στη Γερμανία η διαδικασία αίτησης παραχώρησης ασύλου δείχνει πλέον απαγορευτική για πολλούς μετανάστες που θα έβλεπαν το μέλλον τους εντός της γερμανικής επικράτειας.

Την ίδια ώρα, η αυστριακή κυβέρνηση, με βασικό κορμό το Λαϊκό Κόμμα (ÖVP) του καγκελάρου Καρλ Νεχάμερ, πανηγυρίζει για τη δραστηκή μείωση των θετικών εισηγήσεων σε πολίτες τρίτων χωρών σχετικά με την είσοδο και την κοινωνική ένταξή τους στη χώρα. Από όλα τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό πως οι βόρειες και δυτικές χώρες, ανεξάρτητα από ποιον πολιτικό χώρο προέρχονται οι κυβερνήσεις τους, έχουν αποφασίσει να αυστηροποιήσουν τη μεταναστευτική τους πολιτική.

Η διαχείριση ενός τόσο σοβαρού ζητήματος δεν αφορά τη «Δεξιά», το «Κέντρο» ή την «Αριστερά», αλλά πρωτίστως την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα της ίδιας της Ευρώπης. Η φιλοσοφία αυτή διέπει και τις αποφάσεις για το νέο Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου. Θα διατηρηθεί, άραγε, η ισορροπία στην ανάληψη ευθύνης ανάμεσα στα κράτη-μέλη;

Οι χώρες του Νότου, ως πύλες υποδοχής, έχουν σηκώσει και σηκώνουν ακόμα ένα μεγάλο βάρος απέναντι στις προκλήσεις του Μεταναστευτικού. Όλα τα παραπάνω στοιχεία οδηγούν στο συμπέρασμα πως η επόμενη μέρα για τον Νότο θα εξακολουθήσει να είναι και δύσκολη και σύνθετη.

Μένει απλώς να το επιβεβαιώσουν οι μήνες που έρχονται...

Χθες το πρωί, μετά τον χαμό που έγινε για το θέμα της ροζ σημαίας στο προξενείο μας της Νέας Υόρκης, ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης έκανε κάποιες δηλώσεις, στις οποίες εξήγησε -επαρκώς ή ανεπαρκώς, αυτό είναι θέμα ερμηνείας- τη θέση του και την απόφασή του να κατέβει το συγκεκριμένο έργο Τέχνης.

Η πίεση που του ασκήθηκε ήταν αφόρητη. Ένα θέμα όχι «πρώτης γραμμής» πήρε τεράστιες διαστάσεις, τα social βούιξαν, αναγκάστηκαν να απαντήσουν άλλα κυβερνητικά στελέχη, μέχρι και ο πρόεδρος της Ελλάδας στη Νέα Υόρκη έκανε δηλώσεις· το γεγονός ότι κανείς δεν φάνηκε να συμφωνεί με την απόφαση του υπουργού Εξωτερικών είναι ένα άλλο ζήτημα, το θέμα είναι ότι κάτι που κάποτε θα περνούσε στα ψιλά και ίσως ούτε καν σε αυτά, βρέθηκε μέχρι και στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων.

Ουδέν κρυπτόν στα social media

Τη δουλειά την έκαναν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Από εκεί διέρρευσε το θέμα, αλλιώς τρέχα γύρευε τι έγινε με μια έκθεση Τέχνης στη Νέα Υόρκη... Και διέρρευσε ταχύτατα, πήρε διαστάσεις ακόμα πιο γρήγορα, όπως τα πάντα στο ίντερνετ και πιθανώς θα ξεφουσκώσει με τον ίδιο τρόπο. Η δουλειά έγινε όμως, ξαναλέω. Το θέμα το μάθαμε και ο καθ' ύλην αρμόδιος αναγκάστηκε να εξηγήσει, κάτι που ίσως δεν θα έκανε υπό άλλες περιστάσεις. Δεν είναι προσωπικό προς τον ίδιο, είναι γενική διαπίστωση.

Για να πω την αλήθεια, ξεκίνησα να γράφω ένα κείμενο για τον έλεγχο της εξουσίας από την κοινωνία, πριν διαβάσω τις δηλώσεις του κυρίου Γεραπετρίτη, και ήμουν έτοιμη να τον αδικήσω και να τον κατηγορήσω ότι δεν απαντούσε για το θέμα την ώρα που έξω γινόταν χαμός. Κυρίως με είχε παραξενέψει το γεγονός ότι έκλεισε τα σχόλια στους λογαριασμούς του στα social, προφανώς για να μην τον βρίζουν από κάτω. Τα social, όμως, είναι διαδραστικές πλατφόρμες, δεν είναι φόρουμ ανακοινώσεων, ούτε εφημερίδα τοίχου. Και πάλι δεν ήταν προσωπικό το θέμα.

Αφορούσε κυρίως τον τρόπο με τον οποίο οι πολιτικοί αισθάνονται -ή δεν αισθάνονται- την ανάγκη να επικοινωνούν με το «ποιμνιά» τους, σε μια εποχή που η επικοινωνία έχει αλλάξει εντελώς.

Είναι δίκαιο μαχαίρι αυτό, βέβαια. Τι να κάνει ο κάθε υπουργός, να βγαίνει στις τηλεοράσεις ή στα social να κάνει δηλώσεις και να πιάνει κουβεντούλα κάθε φορά που προκύπτει ένα ζήτημα; Υποθέτω ότι υπάρχει σύστημα αξιολόγησης και ο θόρυβος που προκαλεί ένα θέμα στην κοινωνία είναι ένα από τα κριτήρια που καθορίζουν αυτό το σύστημα. Τα έχουν λύσει οι Αμερικανοί αυ-

τά, που είναι έτη φωτός μπροστά από εμάς στην πολιτική επικοινωνία. Αυτό που καταλαβαίνω εγώ από όσα βλέπω και ακούω τον τελευταίο καιρό στα καθ' ημάς είναι ότι οι δικοί μας πολιτικοί προσπαθούν να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα -που για μεγάλο μέρος του πλανήτη δεν είναι και τόσο νέα- και δεν το έχουν καταφέρει ακόμη. Άλλος κάνει πολιτική από το Instagram, άλλος παλεύει να κάνει τον «θείο που κάθεται με τη νεολαία» στο TikTok με αμφίβο-

λα αποτελέσματα, άλλος αφήνει να περάσουν τρεις μέρες πριν απαντήσει σε ένα θέμα που ο ίδιος προκάλεσε και για το οποίο γίνεται κόλαση, ενώ κλείνει τα social.

Μια δύσκολη προσαρμογή

Δεν ξέρω τι απ' όλα αυτά «πουλάει» περισσότερο, αυτό υποθέτω θα φανεί στις κάλπες. Ξέρω, όμως, ότι η πολιτική επικοινωνία δεν έχει σκοπό αποκλειστικά να εκλέξει κάποιον από αυτούς που ήδη ψηφίζουν, αλλά να φέρει κι άλλο κόσμο στο παραβάν. Ξέρω ότι ο κύριος Γεραπετρίτης θα είχε κερδίσει πολλούς πόντους αν είχε βγει από την πρώτη στιγμή να μιλήσει για το θέμα, να πει την άποψή του και να αντιμετωπίσει όσους διαφωνούν μαζί του. Ξέρω ότι δεν είναι ανάγκη να πέφτει κάποιος ούτε στην αρένα των social, αλλά ούτε και στις διαθέσεις του φιλοθεάμονος κοινού, αλλά μπορεί να βρει τρόπο να «μιλάει» με τον κόσμο και να κάνει όλο και

περισσότερους να τον ακούνε. Προφανώς, όπως λένε και οι Αγγλοσάξονες, «δεν είναι εύκολο να διδάξεις νέα κόλπα σε ένα γέρικο σκυλί», όμως ζούμε πλέον σε έναν κόσμο στον οποίο όσοι έχουν ερωτήσεις -όλοι μας δηλαδή- έχουν βήμα να τις εκφράσουν. Όποιος θέλει μπορεί πλέον να εγείρει ένα ζήτημα, αυτό θα αξιολογηθεί άμεσα και αν έχει βάση, θα πάρει την ανάλογη δυναμική. Αυτοί που πρέπει να δώσουν απαντήσεις, θα πρέπει να προσαρμοστούν με κάποιον τρόπο σε αυτό το δεδομένο. Είναι ένας τρόπος ελέγχου της εξουσίας αυτός και όλα δείχνουν ότι οι ελεγκτές -η κοινωνία δηλαδή- τον χρησιμοποιούν ήδη πολύ αποτελεσματικότερα από εκείνους που ελέγχονταν.

Ο κύριος Κασσελάκης μιλάει πολύ συχνά για αδιαμεσολάβητη δημοκρατία και κάποιος τον κοροϊδεύουν. Ο κύριος Κασσελάκης ξέρει πολύ καλά τι λέει, άλλο αν ήρθε να το εφαρμόσει σε μια χώρα ανέτοιμη και είναι ανέτοιμος και ο ίδιος. Σε πολύ λίγο καιρό θα έχει μεγαλύτερη σημασία το πόσο γρήγορα αντιδράς και με ποιο μέσο παρά το τι λες.

Οι πολιτικοί θα βρεθούν στην ίδια θέση με εμάς τους δημοσιογράφους: Αν σχολιάσεις προχθεσινή είδηση, το έχασες το παιχνίδι· την έχουν ήδη διαβάσει αλλού. Και εκεί, στο αλλού δηλαδή, θα παραμείνουν ως αναγνώστες.

Η πολιτική επικοινωνία στον καιρό του ίντερνετ

Σχόλιο
Μαρία
Δεδούση

dedoussimaria@hotmail.com

Κανονποίηση στην Αθήνα προκάλεσε η ιστορική, όπως χαρακτηρίζεται, πολιτική συμφωνία της ΕΕ για το Μεταναστευτικό και το Άσυλο, η οποία επετεύχθη χθες έπειτα από πολώρες, κοπιώδεις διαπραγματεύσεις.

Για την επίτευξη της συμφωνίας χρειάστηκαν μήνες διαβουλεύσεων μεταξύ της ΕΕ, του Ευρωκοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με τα κράτη υποδοχής μεταναστών και ενώ είχαν προηγηθεί πολύχρονης προσπάθειας που κατέληξαν σε αδιέξοδο λόγω των διαφορετικών οπτικών και συμφερόντων της κάθε χώρας.

Της Έλλης Τριανταφύλλου
ellitriant@yahoo.com

Η Αθήνα έδωσε πολύμηνους, συντονισμένους αγώνες για την επίτευξη της συμφωνίας, καθώς είναι από τις κατ' εξοχήν ευρωπαϊκές χώρες που χρειάζονται κοινοτική στήριξη στη διαχείριση των αιτούντων άσυλο, πολλοί εκ των οποίων χρησιμοποιούν τη χώρα μας ως ενδιάμεσο σταθμό προκειμένου να μετακινηθούν σε άλλες χώρες της ΕΕ.

Η αρχή της αλληλεγγύης

Σημειώνεται ότι η συμφωνία είναι προκαταρκτική και πρέπει να επικυρωθεί επίσημα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ, ενώ προβλέπει ότι οι χώρες πρώτης γραμμής της Νότιας Ευρώπης θα θεσπίσουν αυστηρότερη διαδικασία ασύλου στα σύνορά τους με χώρες εκτός ΕΕ και θα έχουν μεγαλύτερη εξουσία να απομακρύνουν τους αιτούντες άσυλο που έχουν απορριφθεί. Οι χώρες που βρίσκονται στην ενδοχώρα θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν αν θα δέχονται έναν ορισμένο αριθμό μετα-

Τι σημαίνει για την Ελλάδα η συμφωνία για το Μεταναστευτικό

ναστών ή θα πληρώνουν σε ένα κοινό ταμείο της ΕΕ.

Για την ελληνική κυβέρνηση ωστόσο είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι το Νέο Σύμφωνο έχει στον πυρήνα του τη θέσπιση προβλέψιμων, ξεκάθαρων κανόνων που δεσμεύουν όλα τα κράτη-μέλη, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική τους θέση και το οικονομικό τους βάρος.

Και αυτό διότι οδηγεί στην εξεύρεση ισορροπίας μεταξύ της ευθύνης των κρατών της πρώτης γραμμής, όπως η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ισπανία, που δέχονται τον κύριο όγκο των αιτούντων άσυλο, και της αρχής της αλληλεγγύης που πρέπει να τηρούν οι άλλες χώρες. Κάτι που μέχρι σήμερα δεν ίσχυε.

Σχοινιάς: «Ρυθμιστική σαφήνεια»

Περήφανος για την πρώτη ολοκληρωμένη συμφωνία για το Μεταναστευτικό εμφανίστηκε ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν Μαργαρίτης Σχοινιάς, κάνοντας λόγο για συμπλήρωση πλέον του «παζλ» ύστερα από χρόνια δύσκολων και επίμονων διαπραγματεύσεων.

«Το σύστημα που θα προκύψει θα βοηθήσει κυρίως τις χώρες που βρίσκονται στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, όπου, σύμφωνα με την τωρινή συνθήκη, δεν έχουν κανένα κοινοτικό σύστημα», ανέφερε στη σχετική συνέντευξη Τύπου. «Το νέο σύστημα δίνει ρυθμιστική σαφήνεια, δηλαδή μόλις κάποιος φτάνει στα εξωτερικά σύνορα θα μπαίνει σε διαδικασία ελέγχου (screening), θα ταυτο-

ποιείται, θα αποσαφηνίζεται το καθεστώς με το οποίο συνδέεται, θα βλέπουμε ποιος είναι και τι πιθανότητες έχει για προστασία ασύλου και ανάλογα με αυτήν τη διαδικασία είτε θα προχωρά στο σύστημα παροχής ασύλου, είτε μέσω των προαναχωρησιακών κέντρων στα σημεία εισόδου θα επιστρέφεται στις χώρες προέλευσης και διέλευσης», εξήγησε.

Οι καινοτομίες

«Αυτή είναι άλλωστε και η καινοτομία, η διαδικασία ελέγχου στα εξωτερικά σύνορα, που δεν υπάρχει», σημείωσε για να συμπληρώσει ότι «άλλη μια καινοτομία είναι ένα υποχρεωτικό σύστημα αλληλεγγύης. Όποιος αιτείται αλληλεγγύη το σύμφωνο θα του παρέχει το μείγμα αλληλεγγύης, που είμαστε σίγουροι ότι σε κάθε περίπτωση θα καλύπτει τις ανάγκες που υπάρχουν στο κράτος-μέλος».

Ο αντιπρόεδρος αναφέρθηκε και στα νέα υπερσύγχρονα κέντρα με ευρωπαϊκά πρότυπα στα ελληνικά νησιά και ενισχυμένη παρουσία της Frontex στα εξωτερικά σύνορα και των μεγάλων συμφωνιών με χώρες προέλευσης και διέλευσης. Με όλα αυτά γυρίζουμε σελίδα στο Μεταναστευτικό», είπε χαρακτηριστικά.

Σχολιάζοντας τις πιθανές αντιδράσεις από χώρες όπως η Ουγγαρία για τον μηχανισμό αλληλεγγύης, ο κ. Σχοινιάς ήταν κατηγορηματικός: «Όποιος αρνηθεί να εφαρμόσει τις νέες προβλέψεις του Συμφώνου, η απάντηση είναι η προφανής: έχουμε ένα σύμφωνο αγκιστρωμένο στο κοινοτικό δίκαιο της ευρωπαϊκής νομιμότητας. Η Κομισιόν έχει την ευθύνη και την αρμοδιότητα να απαιτεί τη σωστή εφαρμογή του. Όποιος δεν εφαρμόζει το κοινοτικό δίκαιο θα υφίσταται τις κυρωτικές διαδικασίες που μπορεί να φθάσουν σε δικαστήρια και κυρώσεις».

Τι αθλαγές και δεσμεύσεις φέρνει για όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Ποιες οι κυρώσεις σε όσους αρνηθούν να την εφαρμόσουν

Οι πέντε πυλώνες του νέου συμφώνου

Συνολικά, από το 2015 πάνω από ένα εκατομμύριο μετανάστες και πρόσφυγες έφτασαν στα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρκετοί εκ των οποίων διέφυγαν από πολέμους στη Συρία, στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν. Το 2022 σχεδόν ένα εκατομμύριο άνθρωποι ζήτησαν άσυλο στην Ευρώπη, σύμφωνα με τον Frontex.

Η προκαταρκτική συμφωνία -θα πρέπει πλέον επισήμως να επικυρωθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο- καλύπτει πέντε προτάσεις-κλειδιά του Συμφώνου Μετανάστευσης και Ασύλου:

- τον κανονισμό ελέγχου (screening regulation),
- τον κανονισμό της βάσης δεδομένων Eurodac,
- τον κανονισμό των διαδικασιών ασύλου,
- τον κανονισμό διαχείρισης των αιτούντων άσυλο,
- τον κανονισμό για τον μηχανισμό διαχείρισης κρίσεων (Crisis and Force majeure Regulation).

Συγκεκριμένα:

1. Ο κανονισμός ελέγχου προβλέπει μια προκαταρκτική διαδικασία για την ταχεία εξέταση του προφίλ ενός αιτούντος άσυλο και τη συλλογή βασικών πληροφοριών όπως η εθνικότητα, η ηλικία, τα δακτυλικά αποτυπώματα και η εικόνα του προσώπου. Θα πραγματοποιηθούν επίσης έλεγχοι υγείας και ασφάλειας.

2. Ο τροποποιημένος κανονισμός Eurodac, ο οποίος θα ενημερώνει μεγάλης κλίμακας βάση δεδομένων που θα αποθηκεύει βιομετρικά στοιχεία που συλλέγονται κατά τη διαδικασία ελέγχου. Η βάση δεδομένων θα περιλαμβάνει καταμέτρηση αιτούντων άσυλο για την αποτροπή πολλαπλών αξιώσεων με το ίδιο όνομα.

3. Ο τροποποιημένος κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου (APR) περιλαμβάνει ταχεία διαδικασία στα σύνορα, που προορίζεται να διαρκέσει το πολύ 12 εβδομάδες, και διατήρηση της παραδοσιακής διαδικασίας ασύλου, η οποία είναι πιο χρονοβόρα και μπορεί να διαρκέσει αρκετούς μήνες.

4. Ο κανονισμός διαχείρισης ασύλου και μετανάστευσης (AMMR) θεσπίζει ένα σύστημα «υποχρεωτικής αλληλεγγύης» που θα ενεργοποιείται όταν ένα ή περισσότερα κράτη-μέλη υφίστανται «μεταναστευτική πίεση». Το σύστημα θα προσφέρει στις χώρες τρεις επιλογές: μετεγκατάσταση ορισμένου αριθμού αιτούντων άσυλο, καταβολή συνεισφοράς για κάθε αιτούντα που αρνείται να μετεγκατασταθεί και χρηματοδότηση επιχειρησιακής υποστήριξης.

5. Ο κανονισμός διαχείρισης κρίσεων, ο οποίος προβλέπει κανόνες που θα ισχύουν μόνο όταν το σύστημα ασύλου της ΕΕ απειλείται από ξαφνική και μαζική άφιξη προσφύγων, όπως κατά τη μεταναστευτική κρίση

Τα κράτη «πρώτης γραμμής» στη Νότια Ευρώπη θα θεσπίσουν αυστηρότερες διαδικασίες παροχής ασύλου στα σύνορά τους

2015-2016, ή από μια κατάσταση ανωτέρας βίας, όπως η πανδημία Covid-19. Υπό αυτές τις συνθήκες οι εθνικές αρχές θα έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν αυστηρότερα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων μεγαλύτερων περιόδων κράτησης.

Επί της ουσίας, η νέα συμφωνία προβλέπει ότι τα κράτη-μέλη «πρώτης γραμμής» στη Νότια Ευρώπη θα θεσπίσουν πλέον αυστηρότερες διαδικασίες παροχής ασύλου στα σύνορά τους και θα διαθέτουν πλέον μηχανισμούς απομάκρυνσης μεταναστών, των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται. Ο νέος μηχανισμός αλληλεγγύης προβλέπει ότι στα κράτη-μέλη της ηπειρωτικής Ευρώπης θα δίνεται πλέον η επιλογή είτε να δέχονται έναν συγκεκριμένο αριθμό μεταναστών είτε να πληρώνουν συγκεκριμένα ποσά σε κοινό ευρωπαϊκό Ταμείο.

Μέτσολα: «Ιστορική μέρα»

Η πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Ρομπέρτα Μέτσολα δήλωσε ότι η 20ή Δεκεμβρίου 2023 «θα μείνει στην ιστορία ως η μέρα που η ΕΕ κατέληξε σε συμφωνία-ορόσημο για ένα νέο σύνολο κανόνων για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου».

Από την πλευρά του ο εισηγητής εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Χουάν Φερνάντο Λόπες Αγκιλάρ σε συνέντευξη Τύπου τόνισε ότι η διαδικασία των διαπραγματεύσεων αποτέλεσε «πραγματική διελευστική».

Ενστάσεις για την «υποχρεωτική αλληλεγγύη»

Όπως σημείωσε μεταξύ άλλων, τα κράτη-μέλη εμφανίστηκαν αποφασισμένα να διατηρήσουν τον σκληρό συμβιβασμό που είχαν πετύχει πρόσφατα μεταξύ τους για τη μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής πολιτι-

κής του μπλοκ. Ο συμβιβασμός αφορούσε τη λεγόμενη «υποχρεωτική αλληλεγγύη», που προβλέπεται στο πλαίσιο της AMMR: οι χώρες είχαν συμφωνήσει σε ετήσια ποσότητα 30.000 μετεγκαταστάσεων και συνεισφορά 20.000 ευρώ για κάθε αιτούντα άσυλο που θα απέρριπταν. Ωστόσο, οι ευρωβουλευτές δυσανασχετούσαν με την ανυποχώρητη θέση του Συμβουλίου και προέτρεψαν σε ευελιξία ώστε να συναντηθούν στα μισά του δρόμου.

Ωστόσο, παρέμειναν στο τραπέζι κάποιες διαφορές ιδιαίτερα για το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας των συνόρων διάρκειας 12 εβδομάδων, για την κράτηση παράτυπων αιτούντων και για τον μηχανισμό παρακολούθησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η έννοια των τρίτων ασφαλών χωρών.

Η Πολωνία και τα κράτη της Βαλτικής πίεσαν για ειδικούς κανόνες για την αντιμετώπιση της εργαλειοποίησης των μεταναστών, ένα φαινόμενο που υπέστησαν από πρώτο χέρι το 2021, όταν η Λευκορωσία ενορχήστρωσε εισροή αιτούντων άσυλο σε αντίποινα για διεθνείς κυρώσεις.

Το «Economist» ανέδειξε την Ελλάδα ως χώρα της χρονιάς για το 2023, με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη να κάνει λόγο για «αναγνώριση των προσπαθειών του ελληνικού λαού».

«Πριν από μερικά χρόνια ποιος θα περίμενε ότι η Ελλάδα θα αναδεικνυόταν από το "Economist" ως χώρα της χρονιάς; Κι όμως, αυτό ακριβώς συνέβη. Μια αναγνώριση των προσπαθειών του ελληνικού λαού, των συνεχιζόμενων μεταρρυθμίσεων και της προόδου της χώρας μας», ανέφερε ο πρωθυπουργός στην ανάρτησή του, παραθέτοντας το άρθρο του «Economist».

«Η Ελλάδα δείχνει ότι από το χείλος της κατάρρευσης είναι δυνατόν να θεσπιστούν σκληρές, λογικές οικονομικές μεταρρυθμίσεις, να ανασυγκροτηθεί το κοινωνικό συμβόλαιο, να επιδειχτεί συγκρατημένος πατριωτισμός - και να κερδίσει ακόμα τις εκλογές», σημειώνει το άρθρο και προσθέτει πως «η Ελλάδα βρίσκεται στην κορυφή της ετήσιας κατάταξής μας για τις οικονομίες του πλούσιου κόσμου το 2023».

Ολόκληρη η αναφορά

«Οι ιστορικοί δεν θα αναπολούν το 2023 ως μια ευτυχημένη χρονιά για την ανθρωπότητα. Οι πόλεμοι φούντωσαν, τα αυταρχικά καθεστώτα έκαναν θραύση και σε πολλές χώρες οι ισχυροί άνδρες περιφρόνησαν τους νόμους και περιόρισαν την ελευθερία. Αυτό είναι το ζοφερό σκηνικό του ετήσιου βραβείου μας "Χώρα της χρονιάς". Αν το βραβείο μας ήταν για την ανθεκτικότητα των απλών ανθρώπων απέναντι στη φρίκη, θα υπήρχαν άφθονοι υποψήφιοι, από τους Παλαιστίνιους και τους Ισραηλινούς στην πικρή σύγκρουσή τους μέχρι τους Σουδανούς που φεύγουν καθώς η χώρα τους καταρρέει.

Ωστόσο, από τότε που αρχίσαμε να ονομάζουμε τις χώρες της χρονιάς το 2013, επιδιώξαμε να αναγνωρίσουμε κάτι διαφορετικό: τον τόπο που έχει βελτιωθεί περισσότερο. Η αναζήτηση ενός φωτεινού σημείου σε έναν ζοφερό κόσμο οδήγησε κάποιους από το προσωπικό μας σε απόγνωση και πρότεινε τη Χώρα της Μπάρμπι, τη φανταστική ροζ ουτοπία ενός χολιγουντιανού blockbuster. Αλλά στην πραγματική ζωή υπάρχουν δύο σύνολα χωρών που αξίζουν αναγνώριση το 2023».

Η πρώτη ομάδα κρατών

«Η πρώτη περιλαμβάνει μέρη που αντιστάθηκαν στον εκφοβισμό από αυταρχικούς γείτονες. Δεν μπορεί κανείς να πει ότι η ζωή στην Ουκρανία βελτιώθηκε, αλλά η χώρα συνέχισε γενναία τον αγώνα της ενάντια στην πολεμική μηχανή του Βλαντίμιρ Πούτιν, παρά τις ταλαντεύσεις των δυτικών υποστηρικτών της. Η Μολδαβία αντιστάθηκε στον ρωσικό εκφοβισμό. Η Φινλανδία προσχώρησε στη συμμαχία του NATO και η Σουηδία θα ακολουθήσει σύντομα. Στην Ασία μια σειρά από χώρες κράτησε το θάρρος απέναντι στην κινεζική επιθετικότητα, συχνά σε συνεργασία με την Αμερική. Οι Φιλιππίνες υπερασπίστηκαν τα θαλάσσια σύνορά τους και το δίκαιο της θάλασσας απέναντι σε πολύ μεγαλύτερα κινεζικά πλοία. Τον Αύγουστο η Ιαπωνία και η Νότια Κορέα παραμέρισαν τα ιστορικά τους παράπονα για να εμβαθύνουν τη συνεργασία τους. Το νησιωτικό κράτος του Τουβαλού, με πληθυσμό 11.000 κατοίκων, μόλις υπέγραψε συνθήκη με την Αυστραλία που ασφαρίζει τον πληθυσμό του από την κλιματική αλλαγή και περιλαμβάνει εγγύηση ασφαλείας για να μην πέσει κάτω από τον έλεγχο της Κίνας».

ECONOMIST:
«Χώρα της χρονιάς η Ελλάδα»

Το διάσημο περιοδικό ανέδειξε τη χώρα μας στην κορυφή των πιο αναπτυγμένων οικονομιών για το 2023 - Μητσοτάκης: «Αναγνωρίζονται οι προσπάθειες του ελληνικού λαού»

Η δεύτερη

«Η δεύτερη ομάδα χωρών μας υπερασπίστηκε τη δημοκρατία ή τις φιλελεύθερες αξίες στο εσωτερικό της. Η εϋθραυστη, πληγωμένη από τον πόλεμο Λιβερία κατάφερε μια ειρηνική μεταβίβαση της εξουσίας. Το ίδιο και το Ανατολικό Τιμόρ, το οποίο διατήρησε τη φήμη του για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την ελευθερία του τύπου. Σε ορισμένες χώρες μεσαίου μεγέθους, όπως η Ταϊλάνδη και η Τουρκία, η ελπίδα αναβόσβησε, καθώς η αντιπολίτευση πίεσε σκληρά για την απομάκρυνση αυταρχικών καθεστώτων.

Τρεις χώρες ξεχωρίζουν για την επιστροφή τους στη μετριοπάθεια έπειτα από έναν περίπατο στην άγρια πλευρά. Η Βραζιλία όρκισε έναν κεντροαριστικό πρόεδρο, τον Λουίς Ινάσιο Λούλα ντα Σίλβα, έπειτα από τέσσερα χρόνια ψεύτικου λαϊκισμού υπό τον Ζαΐρ Μπολσονάρου, ο οποίος διέδιδε διχαστικές θεωρίες συνωμοσίας, χάιδευε τους σκανδαλιάρηδες αστυνομικούς, υποστήριζε τους αγρότες που έκοβαν τα τροπικά δάση, αρνούσαν να αποδεχτεί την εκλογική ήττα και ενθάρρυνε τους οπαδούς του να επιχειρήσουν μια εξέγερση. Η νέα κυβέρνηση αποκατέστησε γρήγορα την κανονικότητα - και μείωσε τον ρυθμό αποψίλωσης των δασών στον Αμαζόνιο κατά σχεδόν 50%. Το εντυπωσιακό ρεκόρ της Βραζιλίας αμαυρώθηκε ωστόσο από τη συνήθεια του Λούλα να καλοπιάνει τον Πούτιν και τον δεσποτικό ηγέτη της Βενεζουέλας Μαδούρο. Ως αποτέλεσμα η Βραζιλία χάνει το βραβείο».

Γαλανόλευκη νίκη

«Έτσι μένει ο νικητής μας, η Ελλάδα. Δέκα χρόνια πριν ήταν σακατεμένη από μια κρίση χρέους και γελοιοποιήθηκε από τη Wall Street. Τα εισοδήματα είχαν καταρρεύσει, το κοινωνικό συμβόλαιο είχε φθαρεί και τα εξτρεμιστικά κόμματα της Αριστεράς και της Δεξιάς οργιάζαν. Η κυβέρνηση έγινε τόσο απελπισμένη που αγκαλιάστηκε με την Κίνα και αργότερα πούλησε το κύριο λιμάνι της, τον Πειραιά, σε κινεζική εταιρεία. Σήμερα η Ελλάδα απέχει πολύ από το να είναι τέλεια. Ένα σιδηροδρομικό δυστύχημα τον Φεβρουάριο αποκάλυψε τη διαφθορά και τις κακοτεχνίες στις υποδομές - ένα σκάνδαλο υποκλοπών και η κακομεταχείριση των μεταναστών έδειξαν ότι οι πολιτικές ελευθερίες μπορούν να βελτιωθούν.

Αλλά έπειτα από χρόνια επώδυνης αναδιάρθρωσης η Ελλάδα βρίσκεται στην κορυφή της ετήσιας κατάταξής μας για τις οικονομίες του πλούσιου κόσμου το 2023. Η κεντροδεξιά κυβέρνησή της επανεξελέγη τον Ιούνιο. Η εξωτερική της πολιτική είναι φιλοαμερικανική, φιλοευρωπαϊκή και επιφυλακτική απέναντι στη Ρωσία. Η Ελλάδα δείχνει ότι από το χείλος της κατάρρευσης είναι δυνατόν να θεσπιστούν σκληρές, λογικές οικονομικές μεταρρυθμίσεις, να ανασυγκροτηθεί το κοινωνικό συμβόλαιο, να επιδειχτεί συγκρατημένος πατριωτισμός - και να κερδίσει και τις εκλογές. Με τον μισό πλανήτη να πρόκειται να ψηφίσει το 2024, οι απανταχού δημοκράτες θα πρέπει να δώσουν προσοχή».

POLITICAL

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΩΡΑ ΜΗΔΕΝ

**Μεγάλη
έρευνα**

Γ Ρ Α Φ Ο Υ Ν

Σοφία
Ζαχαράκη

Σοφία
Βούλτεψη

Αγγελική
Λεβέντη

Κατερίνα
Καζάνη

Αλεξάνδρα
Τραγάκη

Κατερίνα
Φραγκάκη

Η τραγική αριθμητική της μείωσης του πληθυσμού

Πόσο θα έχει μειωθεί ο πληθυσμός της Ελλάδας μέχρι το 2050; Τι μπορούμε να αλλάξουμε; Είναι εφικτή η αύξηση των γεννήσεων στη χώρα μας; Ο «φάκελος» του δημογραφικού προβλήματος της Ελλάδας είναι ακόμη μια καυτή πατάτα στα χέρια της κυβέρνησης, ένα ζήτημα ακανθώδες που χρήζει άμεσης επίλυσης. Ας ρίξουμε μια ματιά στους αριθμούς.

Τα νούμερα λένε πάντα την αλήθεια. Κατά 10,3% μειώθηκαν οι γεννήσεις στη χώρα μας το 2022 σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά (ανήλθαν σε 76.541), συνεχίζοντας τη συρρίκνωση του πληθυσμού της Ελλάδας που ξεκίνησε από το 2011. Εδώ και μια δεκαετία οι θάνατοι ξεπερνούν τις γεννήσεις. Είναι χαρακτηριστικό πως μέσα σε μόλις ένα έτος γεννήθηκαν 10.000 λιγότερα παιδιά, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) για την εξέλιξη πληθυσμού το 2022.

του Μίητου
Σακελλάριου
sakellarioumihail@yahoo.com

Δυσοίωνες προβλέψεις

Οι προβλέψεις για το Δημογραφικό στην Ελλάδα είναι δυσοίωνες, καθώς καταγράφεται η πληθυσμιακή μείωση έως το 2100 κατά 24% (5% στην Ευρωζώνη) και θα είναι στην τρίτη χειρότερη θέση μεταξύ των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πυροδοτώντας μια σειρά αλυσιδωτών αντιδράσεων στην οικονομία και στο ασφαλιστικό μας σύστημα. Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης έχει αναφερθεί ήδη στις πολιτικές στήριξης τα τελευταία χρόνια στην ελληνική οικογένεια, ενώ το ζήτημα εξετάζεται με προσοχή από το αρμόδιο υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

Εξετάζοντας το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 65 ετών και άνω στον συνολικό πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ιταλία βρίσκεται στην πρώτη θέση (23%) και ακολουθούν η Ελλάδα, η Φινλανδία, η Πορτογαλία, η Γερμανία και η Βουλγαρία (όλες με 22%). Στον αντίποδα οι χώρες με τα υψηλότερα ποσοστά των ατόμων ηλικίας κάτω των 20 ετών ήταν η Ιρλανδία (27%), η Γαλλία (24%) και η Σουηδία (23%). Η χώρα μας συνεχίζει να γερνάει, καθώς οι γεννήσεις μειώνονται χρόνο με τον χρόνο.

Οι αριθμοί αποδεικνύουν πως για κάθε δύο ανθρώπους που πεθαίνουν γεννιέται ένας, γεγονός που μέσα σε λίγα χρόνια θα φέρει

δραστικές αλλαγές σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο στην ελληνική κοινωνία.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Eurostat, οι πρόσφατες προβολές του πληθυσμού στον ορίζοντα του 2050 συγκλίνουν στο εξής συμπέρασμα: η αύξηση των θανάτων και η μείωση των γεννήσεων δεν είναι δυνατό να ανατραπούν μεσοπρόθεσμα, με αποτέλεσμα τα φυσικά ισοζύγια να παραμείνουν αρνητικά, η γήρανση δεν πρόκειται να ανακοπεί, ενώ η μετανάστευση θα έχει καθοριστικό ρόλο.

Αυτό προκύπτει ξεκάθαρα από τα συμπεράσματα που συμπεριλαμβάνονται στο 4ο τεύχος της σειράς «FOCUS» με θέμα «Η ελληνική δημογραφική πραγματικότητα», ένα ψηφιακό δελτίο που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από το ΕΛΙΔΕΚ και υλοποιούμενου στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας Ερευνητικού Προγράμματος «Δημογραφικά Προτάγματα στην Έρευνα και Πρακτική στην Ελλάδα».

Ραγδαία γήρανση

Ο καθηγητής Βύρων Κοτζαμάνης, επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος, υπογραμμίζει πως αν μειωθεί ο πληθυσμός της Ελλάδας κατά μερικές εκατοντάδες χιλιάδες ή κατά 1,5 εκατομμύριο το 2050 σε σχέση με σήμερα, θα εξαρτηθεί κυρίως από τη μεταναστευτική ζυγαριά (είσοδοι-έξοδοι) και δευτερευόντως από τα ισοζύγια γεννήσεις-θάνατοι.

Πιο συγκεκριμένα, με την αναφορά του στο Φυσικό Ισοζύγιο υπογραμμίζει πως ο περιορισμός του ελλείμματος των γεννήσεων έναντι των θανάτων προϋποθέτει τη συγκράτηση της αύξησης των δεύτερων -άμεση επίπτωση της γήρανσης- και κυρίως την αύξηση των γεννήσεων.

Οι θάνατοι, που το χρονικό διάστημα 1994-2019 ανήλθαν σε 2,82 εκατομμύρια, εκτιμάται ότι θα κυμανθούν τα επόμενα 26 χρόνια (2024-2049) από 3,4 εκατομμύρια (δυσμενές σενάριο) έως 3,25 εκατομμύρια (ευνοϊκό σενάριο). Την ίδια χρονική περίοδο, σύμφωνα με όσα αναφέρει ο κ. Κοτζαμάνης, στην υπόθεση ενός μηδενικού μεταναστευτικού ισοζυγίου, αν δεν δημιουργηθεί ένα εξαιρετικά ευνοϊκό περιβάλλον για την οικογένεια και το παιδί, δεν αναμένεται η Ελλάδα να ξεπεράσει κατά πολύ (δυσμενές σενάριο) τις 1,9 εκατομμύρια γεννήσεις, οι οποίες ήταν 2,64 εκατομμύρια την περίοδο 1994-2019.

Τι δείχνουν τα στοιχεία για τη συρρίκνωση των γεννήσεων στην Ελλάδα - Γιατί μετατρέπουμε σε χώρα γερόντων

Στο αισιόδοξο σενάριο, εφόσον προοδευτικά δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον, μπορεί να ανακοπεί στα ζευγάρια η αρχική πτωτική πορεία της γονιμότητάς τους. Εν συνεχεία θα μπορεί να οδηγηθούμε σε προοδευτική αύξηση των γεννήσεων. Η αλλαγή αυτή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της έρευνας, λαμβάνοντας υπόψη και τη μελλοντική σταθεροποίηση της μέσης ηλικίας στην απόκτηση των παιδιών, θα οδηγήσει προοδευτικά στην αύξηση των ετήσιων δεικτών της γονιμότητας από 1,3-1,4 που είναι σήμερα στο 1,75 παιδιά/γυναίκα τη δεκαετία του 2040 και, επομένως, στον περιορισμό της μείωσης των γεννήσεων. Αλλά, σημειώνει ο καθηγητής, ακόμη και αν αυτό επιτευχθεί, οι γεννήσεις δεν πρόκειται να ξεπεράσουν τα 2,1 εκατομμύρια το 2024-2049, καθώς το πλήθος των ατόμων σε ηλικία απόκτησης παιδιών θα συνεχίσει να μειώνεται μέχρι τα μέσα του αιώνα μας.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, το έλλειμμα των γεννήσεων έναντι των θανάτων (το Φυσικό Ισοζύγιο) αναμένεται να κυμανθεί από -1,50 εκατομμύριο (δυσμενές σενάριο χωρίς τη λήψη ισχυρών μέτρων) έως -1,15 εκατομμύριο (ευνοϊκότατο).

Σχετικά με τη μείωση του πληθυσμού στις ηλικίες έως 64 ετών (με δεδομένη την αναπόφευκτη αύξηση όσων θα είναι πάνω από τα 65 έτη, οι οποίοι αναμένεται να είναι περίπου 650.000 το διάστημα 2024-2049) αυτή θα κυμανθεί από 2,15 εκατομμύρια (δυσμενές σενάριο) έως 1,8 εκατομμύριο (ευνοϊκότατο σενάριο), η δε μείωση όσων είναι έως 19 ετών θα είναι από 550.00 έως 400.000 αντίστοιχα.

Σε δεινή θέση η Ιταλία

Πρόβλημα με τις γεννήσεις καταγράφουν και άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπως η Γαλλία και η Ιταλία. Η πρωθυπουργός της Ιταλίας Τζόρτζια Μελόνι προχώρησε σε μια δραματική προειδοποίηση: η Ιταλία σύντομα δεν θα είναι πλέον σε θέση να συντηρήσει το σύστημα πρόνοιας, αν δεν σταματήσει τη δημογραφική της κάμψη.

Όπως προκύπτει από τις προβλέψεις της ιταλικής στατιστικής υπηρεσίας, άνω του ενός τρίτου του πληθυσμού της Ιταλίας θα είναι ηλικίας άνω των 65 ετών το 2050 έναντι του ενός τετάρτου το περασμένο έτος. «Το σύστημα πρόνοιας δεν μπορεί να σταθεί αν έχουμε έναν πληθυσμό που γερνάει... και αν έχουμε όλο και λιγότερους ανθρώπους που εργάζονται για να τον υποστηρίξουν», ανέφερε η Ιταλίδα πρωθυπουργός.

Στα σχέδια της ιταλικής κυβέρνησης,

Γιατί πάτησαν φρένο οι γεννήσεις στην ΕΕ

στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της για το ερχόμενο έτος, είναι η αύξηση της υποστήριξης προς τις οικογένειες που θέλουν να κάνουν παιδιά, είπε η Τζόρτζια Μελόνι: «Είναι απλό. Είναι ένα σύστημα πρόνοιας που δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε, ό,τι και να κάνουμε, αν δεν επενδύσουμε στην αύξηση του ρυθμού των γεννήσεων».

Ο ρυθμός των γεννήσεων μειώνεται σταθερά από το 2009 και τον περασμένο χρόνο βρέθηκε σε ιστορικό χαμηλό, κάτω των 400.000. Η ISTAT προβλέπει ότι η αρνητική τάση θα συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια. Στις δηλώσεις της η Ιταλίδα πρωθυπουργός έχει επισημάνει πως η μετανάστευση δεν μπορεί να είναι η λύση στη δημογραφική κρίση που πλήττει τόσο την Ιταλία όσο και την υπόλοιπη Ευρώπη.

Μείωση και στη Γαλλία

Πτώση στις γεννήσεις κατέγραψε και η Γαλλία το 2022, εντείνοντας τις ανησυχίες για το δημογραφικό πρόβλημα στη

δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της ευρωζώνης. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τη στατιστική αρχή της χώρας, ο αριθμός των γεννήσεων στη Γαλλία για το 2022 ανήλθε σε 723.000, το χαμηλότερο επίπεδο κάθε χρονιάς από το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Ο αριθμός αυτός είναι κατά 2,2% χαμηλότερος σε σύγκριση με το 2021 και κατά 12,8% σε σύγκριση με το 2010. Αν συγκρίνει κανείς τα προαναφερθέντα νούμερα με τους αριθμούς του 1971, όταν και αυξήθηκαν κατακόρυφα οι γεννήσεις μεταπολεμικά, μπορεί κάλλιστα να διαπιστώσει πως η μείωση που καταγράφεται αγγίζει το 20,8%.

Η τάση μείωσης των γεννήσεων οφείλεται κυρίως στο ότι οι γυναίκες μεταξύ 20 και 40 ετών θέλουν κατά μέσο όρο λιγότερα παιδιά. Κατά το πρόσφατο παρελθόν βέβαια η Γαλλία ήταν στις χώρες με το μικρότερο πρόβλημα στο Δημογραφικό της. Σύμφωνα με έρευνα του Insee το 2018, η Γαλλία κατείχε το ρεκόρ των γεν-

νήσεων εκτός γάμου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βάσει των στοιχείων το 60% των μωρών που γεννήθηκαν πέρυσι στη Γαλλία ήταν εκτός γάμου, ενώ το ποσοστό πλησιάζει το 80% για τις μπιτέρες ηλικίας κάτω των 25 ετών.

Ολοκληρωμένη οικογενειακή πολιτική

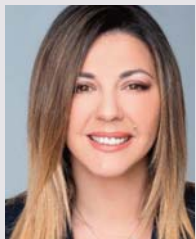
Πώς είχε αντιμετωπίσει η Γαλλία το πρόβλημα της υπογεννητικότητας κατά το παρελθόν; Ο Paul-André Rosental, καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Παρισιού, είχε εξηγήσει πως το υψηλό ποσοστό γεννήσεων στη Γαλλία δεν οφείλεται μονάχα στα επιδόματα που δίνει το κράτος στις νέες μπιτέρες, αλλά κυρίως σε μια ολοκληρωμένη οικογενειακή πολιτική.

Συγκεκριμένα, η ύπαρξη βρεφονηπιακών σταθμών για τις οικογένειες όλων των κοινωνικών στρωμάτων διευκολύνει την επιστροφή των μπιτέρων στην εργασία τους.

«Στις χώρες όπου δεν έχει αναπτυχθεί μια πολιτική έτσι ώστε οι μπιτέρες να μπαίνουν ανεμπόδιστα στην αγορά εργασίας, οι γυναίκες προτιμούν να καθυστερήσουν ή να παραλείψουν τη μητρότητα», ανέφερε στην ανάλυσή του ο Paul-André Rosental. Τέτοιου είδους χώρες δεν είναι μόνο όσες είναι φτωχές αλλά και χώρες με υψηλές δαπάνες για την οικογενειακή πολιτική όπως η Γερμανία και η Ιαπωνία.

Ποιες οι προτάσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος

Το πρώτο βήμα για τη μεγάλη προσπάθεια της αντιμετώπισης της πρόκλησης του δημογραφικού ζητήματος έγινε με την πραγματοποίηση της πρώτης διυπουργικής συνάντησης την προηγούμενη εβδομάδα. Εκπρόσωποι από όλα τα υπουργεία βρέθηκαν στον ίδιο χώρο και έγιναν κοινωνοί ενός σύνθετου αλλά κρίσιμου κοινού εγχειρήματος: του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το

Γράφει
η **Σοφία
Ζαχαράκη**

Υπουργός
Κοινωνικής
Συνοχής
και Οικογένειας

Δημογραφικό, που έχει τεθεί υπό την ευθύνη της νεοσύστατης Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής και στο τέλος του πρώτου τριμήνου πρόκειται να παρουσιαστεί στον πρωθυπουργό.

Το κοινό συμπέρασμα που εξήχθη από την πρώτη συνάντηση ήταν ότι δεν πρόκειται για μια απλή σύνθεση απόψεων. Αντιθέτως, χρειάζεται συγκεκριμένες πολιτικές με συνέπεια στην υλοποίησή τους και που ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες της χώρας μας. Για τον λόγο αυτό και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης πρόκειται να συγκροτηθεί από συγκεκριμένους πυλώνες που θα στηρίξουν τις επιμέρους πολιτικές.

Ένας από τους βασικούς μας πυλώνες πρόκειται να είναι η ενίσχυση του εργατικού δυναμικού της χώρας. Η ελληνική κυβέρνηση έχει ήδη παράσχει κίνητρα για τη μείωση της ανεργίας στους νέους. Τόσο με την ενίσχυση των επενδύσεων όσο και με γενναίες πολιτικές όπως το «Πρώτο Ένσημο» για τους νέους εργαζόμενους που ευνοεί την είσοδο στην εργασία χωρίς προϋπηρεσία. Σε αυτό το πλαίσιο, πρόκειται να στηρίξουμε επίσης πρωτοβουλίες όπως το Rebrain Greece, μια πιλοτική ψηφιακή πλατφόρμα του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης που στοχεύει στη διασύνδεση εξειδικευμένων επαγγελματιών με θέσεις εργασίας υψηλού επιπέδου.

Στην ίδια κατεύθυνση θα μεριμνήσουμε με μέτρα που θα συγκλίνουν, μεταξύ άλλων, στη στήριξη της απασχόλησης των νέων κάτω των 30 ετών, καθώς και στην ενίσχυση του brain gain. Στα χρόνια της οικονομικής κρίσης υπολογίζεται ότι περίπου 450.000-580.000 άνθρωποι έχουν εγκαταλείψει τη χώρα μας και εργάζονται πλέον στο εξωτερικό. Οφείλουμε να ενθαρρύνουμε τους νέους όχι μόνο να αναθεωρήσουν την αντίληψή τους για

Όλοι μαζί για τη λύση

τις προοπτικές της χώρας μας αλλά και να επιστρέψουν μόνιμα μεταφέροντας την τεχνογνωσία τους στον τόπο διαμονής τους.

Η μερίμνά μας προς την οικογένεια πρόκειται να εξειδικευτεί μέσα από έναν πυλώνα που θα απαρτίζεται από σύγχρονες πολιτικές που θα συμβάλουν στη συμφιλίωση της επαγγελματικής με την προσωπική ζωή. Με συνέπεια από το 2019 δίνουμε έμφαση στην παροχή άμεσων και έμμεσων οικονομικών και φορολογικών κινήτρων για τη δημιουργία οικογένειας. Και συνεχίζουμε να στηρίζουμε στην πράξη με την αύξηση του επιδόματος παιδιού από τις αρχές του 2024, έως και 600 ευρώ ετησίως για γονείς που εργάζονται στον δημόσιο τομέα, με τη χορήγηση επιπλέον μιάμισης δόσης επιδόματος παιδιού σε 800.000 δικαιούχους ειδικά για τον μήνα Δεκέμβριο, καθώς

και με την αύξηση της άδειας μητρότητας στις ελεύθερες επαγγελματίες και στις αγρότισσες μητέρες από τους έξι στους εννέα μήνες, με τη δυνατότητα μεταφοράς της άδειας στον πατέρα, μια σημαντική πρωτοβουλία που μόλις ψηφίστηκε από την ελληνική Βουλή.

Παράλληλα, επενδύουμε στην αξιοποίηση σχεδόν 90 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης για να δημιουργηθούν 20.000 θέσεις σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και 135 κέντρα δημιουργικής απασχόλησης STEM ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση ακόμη περισσότερα παιδιά, σε συνδυασμό με τη διεύρυνση του ολοήμερου σχολείου, ενώ ξεκινήσαμε και θα στηρίξουμε το πιλοτικό πρόγραμμα «Νταντάδες της γειτονιάς», που μπορεί να ανακουφίσει τις οικογένειες από την ανησυχία της ασφαλούς και αξιόπιστης φύλαξης των παιδιών τους.

Μεγάλη σημασία για τη στρατηγική μας ιδιαίτερα προς τα νέα ζευγάρια δίνουμε και στο πεδίο της στέγασης, που αποτελεί βασικό αποτρεπτικό παράγοντα για τη δημιουργία οικογένειας. Έχοντας ήδη εξασφαλίσει για τον σκοπό αυτό 2,2 δισ. ευρώ, πρόκειται να εμβυθύνουμε στην υλοποίηση ενός πλέγματος στεγαστικών πολιτικών που θα παρέχουν σε δεκάδες χιλιάδες νέους συμπολίτες μας ποιοτική και οικονομική στέγη, δίνοντας το κίνητρο παράλληλα στους ιδιοκτήτες να αξιοποιήσουν τις κενές κατοικίες τους.

Ξεχωριστός πυλώνας του Εθνικού μας Σχεδίου είναι η διασφάλιση της ποιότητας ζωής μέσα από την ενίσχυση των περιφερειών. Θέλουμε να δώσουμε έμφαση στη στήριξη της οικονομίας, ιδιαίτερα των περιφερειών με ειδικές δημογραφικές ανάγκες. Μπορούμε να το πετύχουμε με εξειδικευμένες δράσεις που προσβύουν την πράσινη ανάπτυξη και ευνοούν την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε επαρχιακές περιοχές, ένα μέτρο που θα λειτουργήσει ενάντια στην αυξανόμενη τάση ερημοποίησης.

Είναι αυτονόητο ότι δεν θα αφήσουμε εκτός το κεφάλαιο της μακροχρόνιας φροντίδας. Καθώς ο μέσος όρος γηράσκει, οφείλουμε να στοχεύσουμε στην υγιή και ενεργό γήρανση του πληθυσμού. Επενδύουμε στη χάραξη μιας ενιαίας στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση της Μακροχρόνιας Φροντίδας στην Ελλάδα με την τεχνική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ ταυτόχρονα πρόκειται να ξεκινήσουμε ένα ψηφιακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα 3.000 ηλικιωμένων μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Σημαντική όμως είναι και η παροχή αξιόλογων εναλλακτικών επιλογών στους συμπολίτες μας για τη δημιουργία οικογένειας. Στόχος μας, σε συνεργασία με το επιστημονικό δυναμικό της χώρας, να εξετάσουμε τη στήριξη της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και της κρυσταλλοποίησης μέσα από εκστρατείες ενημέρωσης για τις επιλογές των γυναικών.

Το πρόβλημα δεν χωρά μονομερή αντιμετώπιση. Για αυτό και δική μας επιδίωξη θα είναι ο διάλογος και η συνεργασία με όλα τα κόμματα, τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την επιστημονική κοινότητα και την Κοινωνία των Πολιτών κατά σειρά, προκειμένου ο καθένας ξεχωριστά να εισφέρει τη δική του τεχνογνωσία και εμπειρία. Κυρίως όμως το ζήτημα αυτό έχει την ευκαιρία να μας διδάξει ότι όταν φορείς διαφορετικών αφετηριών ενώνουν δυνάμεις μπροστά στην κοινή πρόκληση, τότε μπορούν να επέλθουν αξιόπαινα αποτελέσματα.

Το πρόβλημα έκανε για πρώτη φορά την εμφάνισή του κατά τη δεκαετία του 1980. Οι ερευνητές αναφέρουν μια σειρά από αίτια, συνήθως κοινά στην Ευρώπη και γενικά στον αναπτυγμένο κόσμο. Το οδυνηρό συμπέρασμα είναι πως γεννιούνται όλο και λιγότερα παιδιά με αποτέλεσμα οι θάνατοι, παρά το γεγονός ότι ζούμε περισσότερο και καλύτερα, να είναι περισσότεροι.

Για την Ελλάδα και την Ευρώπη το Δημογραφικό έχει εξελιχθεί σε κεντρικό υπαρξιακό πρόβλημα. Η καμπάνα έχει χτυπήσει πολλές φορές. Τον Μάιο του 2018 δημοσιοποιήθηκε η μελέτη της Κομισιόν, σύμφωνα με την οποία στα επόμενα 50 χρόνια, το 2070 δηλαδή, ο πληθυσμός στην Ελλάδα θα μειωθεί κατά 28,7%, πέφτοντας κάτω από τα οκτώ εκατομμύρια!

Το 2017 στο ελληνικό Κοινοβούλιο είχε συσταθεί διακομματική κοινοβουλευτική επιτροπή για τη μελέτη του προβλήματος. Η επιτροπή εργάστηκε και εξέδωσε το πόρισμά της. Ένα πόρισμα που συζητήθηκε στην Ολομέλεια στις 5 Μαρτίου 2018. Τα στοιχεία ήταν συγκλονιστικά, αλλά δυστυχώς έμφαση είχε δοθεί στο γεγονός ότι η συζήτηση είχε διεξαχθεί σε ήπιους τόνους παρ' όλα αυτά καθαυτά τα ανησυχητικά στοιχεία. Και τελικά το πρόβλημα αποδόθηκε στα μνημόνια, την τρόικα, την κρίση και όλα τα σχετικά.

Προφανώς όλα αυτά επηρεάζουν, αλλά

Η Ελλάδα εφαρμόζει ήδη τα τέσσερα ευρωπαϊκά «εργαλεία»

αν σκεφτούμε ότι ο χαμηλότερος δείκτης γεννήσεων στην Ελλάδα (1,23 ανά ζευγάρι) παρουσιάστηκε το 1999, θα συνειδητοποιήσουμε πως δεν είναι έτσι ακριβώς τα πράγματα. Οι έρευνες μάλιστα δείχνουν πως στη δεκαετία του 1950, μια δύσκολη δεκαετία αμέσως μετά τον πόλεμο και τον εμφύλιο, οι γεννήσεις ήταν πολύ περισσότερες από τη δεκαετία της «εμμάρινας» του 1990.

Γράφει η **Σοφία Βούλτεψη**

Βουλευτής Β3 Νοτίου Τομέα Αθηνών, υφυπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου

Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2022 έδειξαν ότι η χώρα μας κατέγραψε ουσιαστικά μία γέννηση ανά δύο θανάτους. Μια αποκαρδιωτική κατάσταση που συνεχίζεται εδώ και μισό αιώνα στην Ελλάδα και σε όλη σχεδόν την Ευρώπη και γενικά τις αναπτυγμένες κοινωνίες που βρίσκονται αντιμέτωπες με μια επικίνδυνη κλιμακούμενη γήρανση.

Η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη έλαβε μια σειρά από μέτρα (αύξηση του αφορολόγητου, μείωση του ΦΠΑ στα είδη βρεφικών ειδών πρώτης ανάγκης,

επιδότηση με 2.000 ευρώ για κάθε παιδί που γεννιέται στην Ελλάδα, εξασφάλιση θέσεων σε βρεφονηπιακούς σταθμούς για όλα τα παιδιά, γονικές άδειες). Πρόκειται για μέτρα που ψηφίστηκαν αμέσως μετά τις εκλογές του 2019 ή περιελήφθησαν στους προϋπολογισμούς που ακολούθησαν.

Ο ίδιος ο προϋπολογισμός του 2024 περιλαμβάνει μέτρα που δημιουργούν περιβάλλον ενίσχυσης των γεννήσεων - αύξηση εισοδημάτων, παραγωγής, επενδύσεων, ΑΕΠ. Μέτρα που αποσκοπούν και στην αντιστροφή του brain drain ώστε να επιστρέψουν οι νέοι στην πατρίδα και να στήσουν εδώ το σπιτικό τους δημιουργώντας την οικογένειά τους.

Τον περασμένο Σεπτέμβριο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε μια «εργαλειοθήκη για δράση», την οποία απέστειλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και τις αρμόδιες επιτροπές. Είχε προηγηθεί η συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον Ιούνιο του 2023 με βασικό συμπέρασμα ότι η γήρανση του ευρωπαϊκού πληθυσμού θέτει σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Η «εργαλειοθήκη» περιλαμβάνει τέσσερις συστάσεις:

- Ενίσχυση της εναρμόνισης της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής με παράλληλη ενίσχυση της ισότητας των φύλων.
- Υποστήριξη των νεότερων γενεών στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους με παράλληλη επίλυση του στεγαστικού προβλήματος των νέων ζευγαριών.
- Διευκόλυνση των συνταξιοδωτών όσον αφορά την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας.
- Όποτε απαιτείται, ενίσχυση του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού μέσω ελεγχόμενης νόμιμης μετανάστευσης και προσέλκυσης στην Ευρώπη αλλοδαπών με δεξιότητες.

Μεταφέροντας ένα προς ένα τα «εργαλεία» αυτά στην ελληνική πραγματικότητα, διαπιστώνουμε πως η ελληνική κυβέρνηση έχει ήδη ξεκινήσει την υλοποίησή τους.

Με μέτρα ενίσχυσης της οικογένειας ώστε να διευκολύνεται η συμμετοχή των γυναικών στην κοινωνικοοικονομική ζωή.

Με προγράμματα στέγασης των νέων ζευγαριών.

Με κατάργηση της παρακράτησης μέρους της σύνταξης από τους εργαζόμενους συνταξιούχους.

Με διευκόλυνση της νόμιμης μετανάστευσης και της νόμιμης εργασίας των μεταναστών που βρίσκονται στη χώρα μας, καθώς και με μετακλήσεις εργαζομένων από το εξωτερικό.

Η υπογεννητικότητα και το δημογραφικό ζήτημα είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων.

Είναι άμεσα συνδεδεμένο με διλήμματα που προκύπτουν από την καθημερινότητα και τις υποχρεώσεις των πολιτών, τις επαγγελματικές συνθήκες και, φυσικά, την πορεία της οικονομίας και την κοινωνική πολιτική που εφαρμόζει η εκάστοτε κυβέρνηση.

Γράφει
**η Αγγελική
Λεβέντη**

Συντονίστρια
Τμήματος
Κοινωνικής
Πολιτικής και
Αλληλεγγύης,
μέλος Κεντρικής
Επιτροπής
ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ

Και φυσικά, διάφορα μέτρα τύπου «πυροτεχνήματα» δεν μπορούν να απαντήσουν στα ζητήματα της υπογεννητικότητας και του δημογραφικού, γιατί πολύ απλά -από τη φύση τους- αυτά τα δύο αποτελούν αποφάσεις ζωής και αφορούν το συνολικό βίο. Εξού και ως λύση δεν μπορεί να προτάσσεται μια στείρα επιδοματική πολιτική γύρω από την απόκτηση ενός παιδιού ή τη διαβίωση των πολιτών.

Αντιθέτως, για την αντιμετώπιση αυτού του μείζονος προβλήματος καλούμαστε να απαντήσουμε σε ζητήματα που προκύπτουν από την εργασιακή αβεβαιότητα, την ανεργία, το αυξανόμενο κόστος

Χρειάζεται σοβαρός και μακροπρόθεσμος σχεδιασμός

ζωής με παράλληλη μείωση ή στασιμότητα των μισθών, το πολύ έντονο πρόβλημα της στέγασης, των κοινωνικών δομών, την ανησυχία για το μέλλον και γενικότερα το μεταβαλλόμενο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, αλλά και των συχνών

αλλαγών στον πολιτικό σχεδιασμό.

Συνθήκες και παράμετροι, μέσα στις οποίες καλούνται γονείς και νέα ζευγάρια-δυνάμει γονείς να ισορροπήσουν επαγγελματική και οικογενειακή ζωή και ευπαθείς ομάδες να εξασφαλίσουν μια

αξιοπρεπή διαβίωση, χωρίς χαρακτηριστικά απαιτείας.

Εδώ οφείλει η Πολιτεία να αναλάβει τον ρόλο της και να λειτουργήσει ως κράτος πρόνοιας. Με ευαισθησία και ενσυναίσθηση, με ειλικρίνεια και έναν σοβαρό, μακροπρόθεσμο σχεδιασμό.

Αυτή είναι και η βάση στην οποία επεξεργαζόμαστε στον ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ τις προτάσεις μας.

Προτάσεις με στόχο:

α) την προστασία και στήριξη της μητρότητας, είτε με μέτρα οικονομικής ενίσχυσης είτε με μέτρα που θωρακίζουν το δικαίωμα στη μητρότητα,

β) τη φροντίδα, την ευημερία και την προστασία του παιδιού,

γ) τη στήριξη της οικογένειας, με γνώμονα την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής,

δ) τη φροντίδα για αξιοπρεπή διαβίωση των ευπαθών ομάδων της κοινωνίας μας (ΑμεΑ, ηλικιωμένοι κ.λπ.) και την ομαλή ένταξη όλων στο κοινωνικό σύνολο.

Στόχος μας είναι μια κοινωνική πολιτική με όραμα και μακρόπνοο σχεδιασμό, με δίκαιη και λογική προσέγγιση, ώστε να δίνει την πολυπόθητη αίσθηση σταθερότητας, σιγουριάς και ασφάλειας στους πολίτες. Μια πολιτική στήριξης των πολιτών και της κοινωνίας.

Μια βασική προϋπόθεση, που θα λειτουργήσει ως βάση για να μπορούν να σχεδιάσουν οι πολίτες το μέλλον τους, μέσα σε ένα υγιές περιβάλλον, χωρίς ανισότητες και αποκλεισμούς.

Η Ελλάδα βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα αναντίρρητα μείζον πρόβλημα που απειλεί την ισορροπία της κοινωνίας και της οικονομίας. Το Δημογραφικό είναι ένα πρόβλημα πολυσύνθετο και πολυπαραγοντικό. Μπορούμε να πούμε όμως ότι είναι αποτέλεσμα τόσο της συνεχούς μείωσης των γεννήσεων όσο και των εξερχόμενων μεταναστευτικών ροών. Χαρακτηριστικά, το brain drain της δεκαετίας 2011-2021, του μισού εκατομμυρίου ενεργών νέων, μείωσε τον πληθυσμό κατά 3,5%. Ο πληθυσμός της Ελλάδας βρίσκεται σε συνεχή μείωση κατά 450.000 ανά δεκαετία, ενώ ο δείκτης γονιμότητας μετά το 1981 διατηρείται κάτω από το 2,1.

Δυστυχώς έως τώρα στην Ελλάδα δεν έχει υπάρξει μια επεξεργασμένη στρατηγική μακράς πνοής προς επίλυση του Δημογραφικού. Ως κράτος και κοινωνία οφείλουμε να περιορίσουμε και να εξαλείψουμε προοπτικά τις αιτίες που δημιουργούν και γιγαντώνουν το δημογραφικό πρόβλημα ώστε να αντιστραφεί με βιώσιμο τρόπο η σημερινή κατάσταση. Αυτό θα επιτευχθεί με τη θέσπιση ενός πλαισίου προστασίας των νέων οικογενειών, απαντώντας στις πραγματικές ανάγκες και δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

Η δημιουργία των κατάλληλων αυτών συνθηκών δύναται να άρει τις ανασφάλειες των δυνάμει γονέων. Ταυτόχρονα σημαίνουσα είναι η δημιουργία ενός περιβάλλοντος ελκυστικού, κοινωνικά και οικονομικά, για τους νέους εν γένει που θα μπορέσει να λειτουργήσει ως κίνητρο παραμονής ή και επιστροφής τους στη χώρα.

Το επίδομα των 2.000 ευρώ δεν αποτελεί κίνητρο για τα ζευγάρια να αποκτήσουν παιδί αλλά να επισπεύσουν αυτήν τη διαδικασία. Αντίθετα, το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής προτάσσει ένα πολυδιάστατο πρόγραμμα για την αντιμετώπιση του Δημογραφικού, εστιάζοντας στην υποστήριξη της οικογένειας και την ενίσχυση της πρόνοιας για τους ηλικιωμένους. Η επιτυχή υλοποίηση αυτών των προτάσεων μπορεί να διασφαλίσει ένα βιώσιμο μέλλον για την ελληνική κοινωνία.

Προτείνεται μια σειρά συνεκτικών μέτρων που θα μπορούσαν να βοηθήσουν ουσιαστικά τη νέα οικογένεια. Οι κύριες προτάσεις αφορούν την παροχή τόσο οικονομικών ενισχύσεων, όπως γονεϊκού επιδόματος 200 ευρώ τον μήνα για κάθε παιδί έως τα τρία έτη του με εισοδηματικά κριτήρια, όσο και προνοιακών παροχών, όπως την άμεση ενίσχυση των δημόσιων βρεφονηπιακών, παιδικών σταθμών και ΚΔΑΠ, ώστε κανένα παιδί να μη μένει εκτός των δομών αυτών.

Συντονισμένες και ολοκληρωμένες προσπάθειες με τη συμμετοχή όλων των κοινωνικών φορέων

Βασική προτεραιότητα και ζητούμενο είναι η δημιουργία ενός κοινωνικού πλαισίου που θα επιτρέπει και δεν θα αποτρέπει τις εργαζόμενες μητέρες να επιστρέψουν σύντομα στην εργασία τους, εφόσον το επιθυμούν. Σε αυτό το πλαίσιο κινείται και η πρόταση αναπλήρωσης με προσωπικό, δαπάνη της ΔΥΠΑ, για όσο διάστημα διαρκεί η άδεια μητρότητας στις μητέρες ελεύθερες επαγγελματίες.

Γράφει
η Κατερίνα Καζάνη

Βουλευτής
Ευβοίας
με το ΠΑΣΟΚ

Εδώ να αναφερθούμε στην πρόταση του ΠΑΣΟΚ περί άδειας προστασίας μητρότητας για το σύνολο των μισθωτών, ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων, κατατεθειμένη μέσω τροπολογίας δύο φορές στο παρελθόν, χωρίς να ψηφιστεί από την κυβέρνηση. Η κυβέρνηση, παρ' όλα αυτά, αναγνωρίζοντας την αξία της πρότασης του ΠΑΣΟΚ, πρόσφατα, στις 18 Δεκεμβρίου, έφερε προς ψήφιση ανάλογο νομοσχέδιο ώστε να επέλθουν επιτέλους η δικαιοσύνη και η ισότητα μεταξύ των εργασιακών κλάδων που το ΠΑΣΟΚ επεδίωκε με την πρότασή του.

Ακόμη, το ΠΑΣΟΚ προτείνει την υποστήριξη της οικογένειας μέσω φοροαπαλλαγών

και φορολογικών κινήτρων για τις οικογένειες με παιδιά. Στη χώρα μας ουδεμία φορολογική διαφορά υπάρχει στις οικογένειες με δύο παιδιά και στις οικογένειες χωρίς παιδιά.

Άλλος ένας τομέας η ενίσχυση του οποίου θα συμβάλει στην επίλυση του Δημογραφικού είναι αυτός της στεγαστικής πολιτικής. Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει στην πρόταση του ΠΑΣΟΚ, όπως έχει διατυπωθεί και από τον πρόεδρό του Νίκο Ανδρουλάκη, «περί κάλυψης των στεγαστικών αναγκών των νέων οικογενειών μέσω ενός προγράμματος κοινωνικών κατοικιών».

Η δημιουργία μιας δεξαμενής κατοικιών, είτε νεόδμητων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης είτε ανακαινισμένων μέσω φορολογικών κινήτρων, ώστε τα νέα ζευγάρια να έχουν πρόσβαση σε κατοικίες με πολύ χαμηλό ενοίκιο, είναι εφικτή. Και πρόκειται για μέτρο στεγαστικής πολιτικής που πλήθος χωρών ακολουθεί. Η πρόταση αυτή διαφέρει από το πολυδιαφημισμένο πρόγραμμα «Σπίτι μου», που, σύμφωνα με τους αριθμούς, ελάχιστοι επωφελήθηκαν από αυτό. Αντίθετα, η προσφορά κατοικιών με χαμηλό ενοίκιο ενισχύει την κοινωνική κινητικότητα και συμβάλλει στη μείωση των ενοικίων συνολικά λόγω ανταγωνισμού.

Η γήρανση του πληθυσμού αποτελεί επί-

σης πρόκληση για την κοινωνία. Καθώς το προσδόκιμο επιβίωσης αυξάνεται, το ΠΑΣΟΚ προτείνει την ενίσχυση των δομών φροντίδας για τους ηλικιωμένους, προωθώντας προγράμματα που ενθαρρύνουν την ενεργό γήρανση και τη συμμετοχή των ηλικιωμένων στην κοινωνία.

Οι διαφορές στον αριθμό των γεννήσεων αποτελούν ακόμη ένα ζήτημα που απαιτεί προσοχή. Ορισμένες περιοχές αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα, κυρίως λόγω της έλλειψης ποιοτικών, ή και γενικά της έλλειψης, υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας. Το ΠΑΣΟΚ προτείνει την ενίσχυση των υπηρεσιών αυτών, όσο και αυτών της εκπαίδευσης στις περιοχές αυτές, με στόχο τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους.

Σε συνολικό επίπεδο, η αντιμετώπιση των δημογραφικών προβλημάτων απαιτεί συντονισμένες και ολοκληρωμένες προσπάθειες με τη συμμετοχή όλων των κοινωνικών φορέων, της κοινωνίας των πολιτών και της επιχειρηματικής κοινότητας σε αυτή την προσπάθεια.

Πάνω από όλα όμως απαιτεί ένα κράτος να επενδύσει πραγματικά στην Υγεία, την Παιδεία, την Πρόνοια και προπαντός στους ίδιους τους πολίτες του. Έτσι δημιουργούνται οι ευνομούμενες υγιείς κοινωνίες.

Επί δεκαετίες παραμένει κάτι αόριστο και απροσδιόριστο. Το Δημογραφικό επανέρχεται ανά τακτά διαστήματα στην επικαιρότητα με έναν μοναδικά αντιφατικό τρόπο: ως λόγος πανικού, όχι όμως και δράσης -σαν να αφορά την Ελλάδα, όχι όμως τους Έλληνες!

Η συζήτηση για το δημογραφικό πρόβλημα συνήθως επικεντρώνεται στη μείωση των γεννήσεων και την απροθυμία των νέων να αποκτήσουν οικογένεια. Αν και η απαραίτητη της σημερινής δημογραφικής κατάστασης τοποθετείται στις αρχές της δεκαετίας του 1980, όταν ο μέσος αριθμός παιδιών ανά γυναίκα έπεσε κάτω από το 2, οι μειωμένες γεννήσεις δεν είναι πλέον το μόνο ζήτημα.

Γράφει
**η Αλεξάνδρα
Τραγάκη**

Καθηγήτρια
Οικονομικής
Δημογραφίας,
Χαροκόπειο
Πανεπιστήμιο

Στα περισσότερα από 40 χρόνια που μεσολάβησαν από το 1980 έως σήμερα, ο

συνολικός πληθυσμός της χώρας αυξήθηκε κατά 1.140.000. Η αύξηση αφορούσε κυρίως τους άνω των 65 ετών που απορρόφησαν το 99% αυτής (ενώ το υπόλοιπο 1% αφορούσε τη μεταβολή των ηλικιακών ομάδων 35-64 ετών). Ειδικότερα οι άνω των 80 ετών υπερτριπλασιάστηκαν μέσα σε αυτή την περίοδο ξεπερνώντας τις 710.000 το 2020 έναντι λίγο πάνω από 200.000 το 1980. Αντίθετα, μειώθηκε κατά 30% ο πληθυσμός των νέων κάτω των 20 ετών, αφού οι γεννήσεις στο παραπάνω διάστημα μειώθηκαν στο μισό. Λόγω της συνεχούς μείωσης των γεννήσεων από το 1980, ο αριθμός των γυναικών 20-40 ετών (των δυνάμει μητέρων) μειώθηκε κατά 150.000 μόνο τα πέντε τελευταία χρόνια.

Γύρω από την οικογένεια και την απόκτηση παιδιών έχουν πλέον παγιωθεί νέα πρότυπα και αξίες ζωής που δεν είναι εύκολο να ανατραπούν. Σήμερα είναι σχεδόν αδύνατο να περιμένουμε από την όποια δημογραφική πολιτική να αντιστρέψει το αρνητικό φυσικό ισοζύγιο και να αποτρέψει την περαιτέρω μείωση του πληθυσμού. Και αυτό δεν είναι πρόβλημα μόνο ελληνικό. Αυτή τη στιγμή 1 στις 3 χώρες στον κόσμο εφαρμόζει ενεργές πολιτικές στήριξης της οικογένειας και ενίσχυσης των γεννήσεων. Καμία όμως δεν έχει καταφέρει να αυξήσει τη γονιμότητα.

Αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι δεν χρειάζονται μέτρα προς την ενίσχυση της οικογένειας. Αντίθετα, χρειάζονται

As μη χαθεί τώρα η ευκαιρία για τη διαχείριση των συνεπειών της μακροζωίας

μέτρα τα οποία όμως θα αργήσουν να αποδώσουν. Για αυτό και χρειάζονται επιπλέον δράσεις:

Χρειάζεται να διορθωθούν εκείνες οι στρεβλώσεις που τοποθετούν πολύ χαμηλά στις προτεραιότητες των νέων τη δημιουργία οικογένειας.

Χρειάζεται να συνειδητοποιήσουμε ότι δημογραφικής σημασίας δεν είναι μόνο τα παιδιά που δεν γεννιούνται. Μεγάλης δημογραφικής αξίας είναι κάθε «διαρροή» ατόμων, τόσο με την κυριολεκτική όσο και τη μεταφορική έννοια, που πλήττει τον εφηβικό, νεανικό και ενήλικο πληθυσμό: είτε μιλάμε για αυτοκτονίες νέων, για νεανική βία, για γυναικοκτονίες, για τροχαία ατυχήματα, για brain drain είτε ακόμα και για το κύμα της μεγάλης παραίτησης.

Χρειάζεται να επισημανθεί μια επιπλέον σημαντική δημογραφική πρόκληση, ίσως η πιο επείγουσα αυτή τη στιγμή, η γήρανση του πληθυσμού. Η αύξηση του ποσοστού των άνω των 65 στο δυναμικό μιας χώρας δεν είναι μόνο η αρνητική συνέπεια της μείωσης των γεννήσεων αλλά και το θετικό αποτέλεσμα της μακροζωίας και μάλιστα σε καλές συνθήκες υγείας.

Με άλλα λόγια, χρειάζεται μια ολοκληρωμένη, συνεκτική και συντονισμένη προ-

σέγγιση. Μια δημογραφική πολιτική που δεν εστιάζει σε συγκεκριμένες περιόδους της ζωής ούτε σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, αλλά περιλαμβάνει δράσεις που απευθύνονται σε κάθε άτομο σε όλο τον κύκλο της ζωής του, από τη γέννηση μέχρι τη γηρατειά του. Βρισκόμαστε μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα, όπου πιο χρήσιμο από το να δημιουργούμε πανικό γύρω από τετελεσμένα γεγονότα είναι να αναδείξουμε τις νέες προοπτικές που δημιουργούνται.

Αναπόφευκτα, η γήρανση και η συρρίκνωση του πληθυσμού φέρνουν στο τραπέζι του σχεδιασμού νέες πολιτικές για τα δημόσια οικονομικά, τη φορολογία, τις υποδομές, την αναδιανομή του εισοδήματος, ώστε να μειωθούν οι υπάρχουσες και να αποτραπούν νέες μορφές ανισοτήτων. Υπάρχουν όμως εργαλεία, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και ο ψηφιακός μετασχηματισμός, που κάνουν δυνατή την αντιμετώπιση αυξημένων και νέων απαιτήσεων παρά τη μείωση του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού. Η σύγχρονη και ποιοτική εκπαίδευση σε συνδυασμό με τη διά βίου μάθηση είναι δυνατόν να περιορίσουν τις οικονομικές επιπτώσεις της μείωσης του πληθυσμού επενδύοντας στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα, με άλλα λόγια,

στη νέα εποχή δεν είναι συνυφασμένες αποκλειστικά με το μέγεθος του εργατικού δυναμικού αλλά με την ποιότητά του.

Οι προκλήσεις μπροστά μας είναι τεράστιες και απαιτούν ριζική αλλαγή της νοοτροπίας, του τρόπου που οργανωνόμαστε ως κοινωνία, του πώς αντιμετωπίζουμε τη συνύπαρξη διαφορετικών γενεών, του πώς διαχειριζόμαστε τη ζωή μας. Χωρίς υπερβολή, οι επόμενες δεκαετίες θα σηματοδοτούν από μεγάλες αλλαγές που, αν δεν προετοιμαστούνε εγκαίρως, θα υποσκάψουν την κοινωνική συνοχή, το επίπεδο ζωής και τις προοπτικές ανάπτυξης της χώρας. Τα θέματα με τα οποία πολύ γρήγορα θα βρεθούμε αντιμέτωποι είναι η αύξηση των ατόμων άνω των 75 ετών, η ερημοποίηση περιοχών, οι περιφερειακές ανισότητες, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, η διατήρηση του επιπέδου ζωής που έχουμε επιτύχει.

Το διακύβευμα για την Πολιτεία είναι να δει έγκαιρα τις νέες προκλήσεις και να οργανωθεί με αποφασιστικότητα και διορατικότητα. Τις δεκαετίες του 1990 και του 2000 χάθηκε η ευκαιρία στήριξης των γεννήσεων που θα απέτρεπε την αρνητική δημογραφική συγκυρία που βιώνουμε σήμερα. Ας μη χαθεί τώρα η ευκαιρία για τη διαχείριση των συνεπειών της μακροζωίας.

Το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας είναι αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης, της έλλειψης ουσιαστών κινήτρων και βοηθημάτων στους γονείς, της αύξησης των διαζυγίων, αλλά και της έλλειψης ενημέρωσης των νέων για τα ζητήματα γονιμότητας. Οι νέες και οι νέοι δίνουν έμφαση σε άλλες προτεραιότητες και όχι στη δημιουργία οικογένειας, καθώς

Γράφει
**η Κατερίνα
Φραγκάκη**

Δικηγόρος
παρ' Αρείω Πάγω

γνωρίζουν ότι η καριέρα θέλει θυσίες, με σημαντικότερη την έλλειψη υποχρεώσεων της οικογένειας. Η μείωση των ποσοστών γονιμότητας στις οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες αποδίδεται κυρίως σε κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες. Το βασικό αίτιο είναι

οι κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές που έλαβαν χώρα τα τελευταία έτη και οι οποίες είχαν αντίκτυπο στις αποφάσεις των νέων σχετικά με τη δημιουργία οικογένειας, με αποτέλεσμα τη μείωση του ποσοστού των γυναικών που γίνονται μητέρες σε νεαρές ηλικίες. Στον ιδιωτικό τομέα, η μητρότητα θεωρείται τροχοπέδη, ενώ παράλληλα το νομικό πλαίσιο που ισχύει για τις άδειες δεν βοηθά ουσιαστικά τους γονείς, ταυτόχρονα η έλλειψη κινήτρων και βοηθημάτων στους γονείς αποθαρρύνει ακόμα περισσότερους τους νέους για να τεκνοποιήσουν.

Ειδικότερα στην Ελλάδα, η διάρκεια της άδειας μητρότητας ορίζεται στις 17 εβδομάδες για τις εργαζόμενες σε οποιονδήποτε εργοδότη με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Από αυτές, τις 8 εβδομάδες πρέπει να πάρει η εργαζόμενη πριν από τον τοκετό και τις υπόλοιπες 9 μετά. Η τήρηση των χρονικών διαστημάτων είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση που η εργαζόμενη γεννήσει πρόωρα, το υπόλοιπο της άδειας χορηγείται μετά τον τοκετό, έτσι ώστε ο χρόνος της άδειας να φθάνει συνολικά τις 17 εβδομάδες.

Σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν. 4808/2021, οι εργαζόμενοι γονείς (φυσικοί, θετοί, ανάδοχοι, τεκμαιρόμενες μητέρες του άρθρου 1464 του Αστικού Κώδικα, που αποκτούν τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας), ανεξάρτητα από το είδος δραστηριότητας του άλλου γονέα, ακόμη και αν ο άλλος γονέας δεν εργάζεται, δικαιούνται,

Η έλλειψη κινήτρων και βοηθημάτων ως βασικός παράγοντας του δημογραφικού προβλήματος

εναλλακτικώς μεταξύ τους, την άδεια φροντίδας τέκνου. Η άδεια χορηγείται για χρονικό διάστημα 30 μηνών από τη λήξη της άδειας μητρότητας ή της ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας ή της γονικής άδειας, ως μειωμένο ωράριο. Κατά το παραπάνω διάστημα, ο γονέας που κάνει χρήση του δικαιώματος αυτού δικαιούται είτε να προσέρχεται κατά μία ώρα αργότερα είτε να αποχωρεί κατά μία ώρα νωρίτερα κάθε ημέρα από την εργασία είτε να τη διακόπτει κατά μία ώρα ημερησίως, σύμφωνα με την αίτησή του. Εναλλακτικώς, έπειτα από συμφωνία των μερών, το μειωμένο ωράριο της παρούσας μπορεί

να χορηγείται με άλλους τρόπους, όπως:

α) Μειωμένο ωράριο εργασίας κατά δύο ώρες ημερησίως για τους πρώτους δώδεκα μήνες και κατά μία ώρα ημερησίως για τους επόμενους έξι μήνες.

β) Πλήρεις ημέρες άδειας, οι οποίες κατανέμονται σε εβδομαδιαία βάση, αντίστοιχου συνολικού αριθμού ωρών, εντός της χρονικής περιόδου κατά την οποία ο/η εργαζόμενος/η δικαιούται μειωμένο ωράριο για τη φροντίδα του παιδιού.

γ) Ισόχρονη συνεχόμενη άδεια, χορηγούμενη εφάπαξ ή τμηματικώς, εντός

της χρονικής περιόδου κατά την οποία ο/η εργαζόμενος/η δικαιούται μειωμένο ωράριο για τη φροντίδα του παιδιού.

δ) Με όποιον άλλον τρόπο συμφωνούν τα μέρη.

Σε περίπτωση διαζυγίου, διάστασης ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια φροντίδας τέκνου λαμβάνει ο εργαζόμενος γονέας, που έχει την επιμέλεια του παιδιού, εκτός αν οι γονείς συμφωνήσουν διαφορετικά.

Η άδεια χορηγείται έπειτα από κοινές ως προς το περιεχόμενο υπεύθυνες δηλώσεις των γονέων προς τον εργοδότη ή τους εργοδότες τους, για το ποιος γονέας εκ των δύο θα κάνει χρήση της άδειας ή, σε περίπτωση που συμφωνούν να τη μοιραστούν, με γνωστοποίηση των συγκεκριμένων χρονικών διαστημάτων που θα κάνει χρήση τμήματος της άδειας ο καθένας τους. Οι εργοδότες υποχρεούνται να παρέχουν στους εργαζόμενους σχετικές βεβαιώσεις. Η άδεια φροντίδας χορηγείται με αποδοχές και θεωρείται ως χρόνος εργασίας. Σε περίπτωση μερικής απασχόλησης η άδεια φροντίδας χορηγείται κατ' αναλογία του ημερήσιου χρόνου εργασίας.

Στη χειρότερη όμως θέση βρίσκονται οι ελεύθεροι επαγγελματίες που στερούνται πλήρως τέτοιων δικαιωμάτων, κινήτρων αλλά και βοηθημάτων, με αποτέλεσμα σε αυτά τα επαγγέλματα η κατάσταση να είναι ακόμα πιο δύσκολη.

Η Ελλάδα θα πρέπει να δώσει κίνητρα στους νέους, ώστε να πάρουν την απόφαση να κάνουν παιδιά. Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες οι μεγάλες άδειες πατρότητας και μητρότητας, η εξασφάλιση της εργασιακής ασφάλειας και της επαγγελματικής εξέλιξης των γονέων, αλλά και ποιοτικές και δωρεάν δομές προσχολικής αγωγής αποτελούν τους κύριους παράγοντες αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος. Είναι βέβαιο ότι αν ακολουθηθούν αυτές οι πολιτικές σε συνδυασμό με την έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των νέων για ζητήματα γονιμότητας, θα αντιμετωπιστεί το δημογραφικό πρόβλημα σημαντικά στη χώρα μας.

Πώς είναι να μεγαλώνεις πέντε παιδιά...

Ο Γιάννης και η Έλλη είναι δύο γονείς που απολαμβάνουν την αγάπη και τη φροντίδα των πέντε παιδιών τους. Εργάζονται στην Ελληνική Αστυνομία. Μοιράζουν τον χρόνο τους για να είναι πάντα σταθεροί στις υποχρεώσεις τους και μας περιγράφουν στιγμές από την καθημερινότητα και τον αγώνα τους για να προσφέρουν τα πάντα στην υπέροχη, μεγάλη τους οικογένεια...

του Νίκου
Τσιπουνιάκη

Οι δύο γονείς μιλούν στην «Political» για τη δύσκολη καθημερινότητά τους, που είναι γεμάτη προκλήσεις, όμως τους γεμίζει με ευτυχία. «Η καθημερινότητα με πέντε παιδιά είναι ένας συνεχής αγώνας. Εμείς είμαστε οι "προπονητές" και τα παιδιά οι "αθλητές". Η μέρα μας ξεκινάει στις 06.20 το πρωί. Η μαμά ετοιμάζει τα ταπεράκια για το σχολείο και τον πρωινό φρουτοχυμό την ίδια στιγμή που τα μεγάλα παιδιά ηλικίας 11, 10 και 7 πλένονται, ντύνονται και ο μπαμπάς βοηθάει τη μαμά ετοιμάζοντας τα δύο μικρότερα παιδιά μας, ηλικίας 4 και 3 ετών. Στη συνέχεια τα αφήνουμε στην πρωινή ζώνη των σχολείου και εμείς κατευθυνόμαστε προς τις υπηρεσίες μας», δήλωσε στην «Political» ο Γιάννης.

«Η κούραση φεύγει με το φιλί της καληνύχτας»

Η σύζυγός του εξηγεί πως ο αγώνας που δίνουν κάθε μέρα είναι τεράστιος.

«Το μεσημέρι μετά την παραλαβή τους από το δημοτικό, νηπιαγωγείο και παιδικό σταθμό παίρνουν σειρά τα αγγικά, το ποδόσφαιρο, το κολυμβητήριο και η εργοθεραπεία. Όταν δεν χρειάζονται και οι δύο γονείς στις δραστηριότητες, η μαμά μένει πίσω να συμμαζέψει το σπίτι, το οποίο δεν είναι ποτέ απόλυτα "μαζεμένο" (γέλια). Φυσικά, το ίδιο συμβαίνει και το Σαββατοκύριακο, καθώς έχουμε αγώνες και διάφορες κοινωνικές υποχρεώσεις, όπως παιδικά πάρτι κ.λπ. Φτάνοντας το βράδυ και ενώ έχουν τελειώσει οι δραστηριότητές μας και έχει μαζευτεί όλη η οικογένεια στο σπίτι, κάνουμε μπάνιο τα παιδιά, τρώνε και ξαπλώνουν στο κρεβάτι τους για ύπνο το αργότερο έως τις 22.00», μας είπε χαρακτηριστικά η Έλλη.

«Τη στιγμή εκείνη, η μαμά συνήθως μαγειρεύει για την επόμενη μέρα και φροντίζει τις τελευταίες λεπτομέρειες

του νοικοκυριού (πλύσιμο πιάτων, μαζέμα ρούχων και προετοιμασία της επόμενης μέρας). Όπως γίνεται αντιληπτό, όλα πάνε βάσει προγράμματος και πολλές φορές το 24ωρο μοιάζει να μη φτάνει», δήλωσε ο Γιάννης, με την Έλλη να προσθέτει: «Όπως τα περιγράφει είναι. Όταν γίνουν όλα αυτά, μπορεί να είμαστε κάτοικοι το βράδυ, αλλά βλέποντας τα προσπάκια τους καθώς πέφτει το φιλί της

καληνύχτας, η μισή μας κούραση φεύγει σαν νερό. Τα συναισθήματα πολλά, όπως η αγάπη, η χαρά, αλλά και ο θυμός και η λύπη... Το "παρών" δίνουν καθημερινά το στρες, η ένταση και η κούραση, καθώς τα μεγαλώνουμε μόνοι μας χωρίς βοήθεια. Εξαιτίας αυτού, όμως, έχουμε μάθει να ζούμε σαν οικογένεια ομαδικά και να βοηθάει ο ένας τον άλλον. Νιώθουμε ευλογία και

ευγνωμοσύνη απέναντι στον Θεό για αυτά τα πέντε θαύματα που μας έχει χαρίσει τόσο απλόχερα και συνάμα νιώθουμε υποχρέωση απέναντί τους να τα μεγαλώσουμε και να τα κάνουμε ενήλικες που να μπορούν να προσφέρουν στην κοινωνία».

Περισσότερα κίνητρα από το κράτος

Στόχος του υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας είναι να καθιερωθεί ως μοχλός ανάπτυξης μιας ισχυρής κοινωνίας. Μιας κοινωνίας δομημένης όπου οι νέοι θα λάβουν κίνητρα για τη δημιουργία οικογένειας. Αυτό το παράδειγμα δίνουν η Έλλη και ο Γιάννης. Με δύο μισθούς και πολλή αγάπη, μεγαλώνουν τα αγγελούδια τους.

Ο Γιάννης με μετριοφροσύνη περιγράφει: «Δεν είμαστε η τέλεια οικογένεια και ποτέ δεν θα γίνουμε. Παρακαλάμε να έχουμε την υγεία μας και όλα τα άλλα θα έρθουν. Είμαστε και θα είμαστε υποστηρικτές όσο μπορούμε των παιδιών μας σε ό,τι αποφασίσουν να κάνουν».

Ως γονείς ελπίζουν και παλεύουν για ένα καλύτερο μέλλον. Οι προτάσεις της Έλλης προς την κυβέρνηση και το υπουργείο Οικογένειας, σημαντικές: «Να δώσει το κράτος περισσότερα κίνητρα στους γονείς να κάνουν παιδιά. Να επαναφέρουν το πολυτεχνικό επίδομα που έκοψε ο κύριος Τσίπρας και πλέον έχουμε ενταχτεί στο επίδομα τέκνων με βάση το εισόδημά μας και μόνο. Να μειωθούν τα τέλη κυκλοφορίας σε όσα οχήματα έχουν κόκκινες πινακίδες και επιπλέον να υπάρχει ένας τρόπος, αφού οι τράπεζες δεν κάνουν κοινωνική πολιτική, να δίνει το κράτος δάνεια 100% σε οικογένειες με πολλά παιδιά. Αυτά ως αρχή θα δώσουν ελπίδα και κίνητρο στους γονείς».

Οι γονείς μιας μεγάλης οικογένειας περιγράφουν στην «Political» την καθημερινότητά τους, τα έντονα συναισθήματά τους και κάνουν τις προτάσεις τους προς το υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής

ΣΤΟΝ
Σωτήρη
Πίκουλα

Ο βουλευτής Β1 Βορείου Τομέα Αθηνών της ΝΔ και πρώην υπουργός Ζωή Ράπτη μιλάει στην «Political» για τα καυτά θέματα της επικαιρότητας. Υπερασπίζεται το πρόσφατο φορολογικό νομοσχέδιο, ανακεφαλαιώνει τα σημαντικά εδάφια του ψηφισθέντος προϋπολογισμού για το 2024, στέκεται στο θέμα της αθλητικής βίας και αναλύει την ελληνοτουρκική προσέγγιση που επιχειρείται. Τέλος, σχολιάζει την κατάσταση της αντιπολίτευσης.

Πριν από λίγες μέρες η κυβέρνηση πέρασε το Φορολογικό, όχι αναίμακτα όμως. Θεωρείτε ότι το νομοσχέδιο μπορεί να ταρακουνήσει τη σχέση της ΝΔ με τους ελεύθερους επαγγελματίες;

Σε καμία περίπτωση. Η κυβέρνηση κατέστησε από την αρχή σαφές ότι πρόθεσή της είναι η δημιουργία ενός δίκαιου συστήματος φορολόγησης των ελεύθερων επαγγελματιών. Δεν μπορούμε να μιλάμε για συλλογική ανάπτυξη και ατομική ευημερία χωρίς περιορισμό της φοροδιαφυγής, η οποία αποτελεί μια κατ' εξοχήν αντικοινωνική συμπεριφορά, καθώς στερεί έσοδα από τα δημόσια ταμεία και επιβαρύνει δυσανάλογα αυτούς οι οποίοι δεν μπορούν να αποκρύψουν εισοδήματα. Δεν μπορεί ένας ελεύθερος επαγγελματίας να φορολογείται για εισοδήματα μικρότερα από αυτά που δηλώνει ένας υπάλληλος με τον βασικό μισθό. Πρόκειται για στρεβλώσεις του παρελθόντος που δεν επιβαρύνουν μόνο μισθωτούς και συνταξιούχους, αλλά και τους ίδιους τους ελεύθερους επαγγελματίες, αφού μόλις το 4% εισφέρει τα μισά φορολογικά έσοδα από όσα πληρώνει το σύνολο αυτής της επαγγελματικής κατηγορίας.

Πώς βλέπετε την αυξημένη αθλητική βία που βιώνει η κοινωνία το τελευταίο διάστημα;

Η βία, η εγκληματικότητα και η παραβατικότητα δεν ανήκουν σε μία ομάδα. Και ούτε είναι φαινόμενο μόνο ελληνικό. Είναι, ωστόσο, πραγματικά λυπηρό να χάνουν τη ζωή τους ή να τραυματίζονται σοβαρά νέοι άνθρωποι εξαιτίας περιστατικών αθλητικής βίας. Είναι κάτι στο οποίο πρέπει να αντιδράσουμε. Τη δολοφονική συμπεριφορά εγκληματικών οργανώσεων και τη θλιβερή ανοχή μιας ελάχιστης οπαδικής μειοψηφίας δεν θα τις πληρώσουν ούτε οι αθλητές ούτε οι φίλαθλοι ούτε οι πολίτες και η Πολιτεία.

Η κυβέρνηση, θέλοντας να αντιμετωπίσει το πρόβλημα στη ρίζα του, έχει λάβει μια σειρά μέτρων και έχει δώσει μια προθεσμία δύο μηνών στις ομάδες να συμμορφωθούν με τους κανόνες και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί. Εφόσον υπάρξει συμμόρφωση, τα γήπεδα θα ξαναοίξουν κανονικά. Θα παραμείνουν κλειστά όμως για αυτούς που δεν θα δεχτούν να συμμορφωθούν.

Πώς σας φαίνεται η νέα ελληνοτουρκική προσέγγιση; Πιστεύετε ότι είναι υπαρκτή η θέληση του Ερντογάν να τα βρει με την Ελλάδα ή το καλό κλίμα έχει ημερομηνία λήξης;

Η πρόσφατη επίσκεψη του προέδρου της Τουρκίας στην Αθήνα έρχεται να αποδείξει ότι, πέρα από τις διακρηξίες στα λόγια, μπορούμε να φέρουμε απτά αποτελέσματα μέσω της συνεργασίας και του ειλικρινούς διαλόγου.

Βήμα βήμα, σε ήρεμα νερά, συνεχίζουμε τις επαφές μας, με γνήσια διάθεση να προχωρήσουμε μπροστά, χωρίς να αποκλίνουμε από την πάγια εθνική μας θέση πως η διαφορά μας είναι μία: η οριοθέτηση ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδας στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Η λύση σε αυτή τη διαφορά θα επέλθει όταν ωριμάσουν οι συνθήκες.

Προχωράμε με σύνεση και αποφασιστικότητα, χτίζοντας μια ειλικρινή σχέση στη βάση εκείνων που μας ενώνουν: τις φιλικές σχέσεις, την ανάδειξη ενός τρόπου αποσυμπίεσης των διαφωνιών μας και ένα επίπεδο συνεργασίας

«Υλοποιούμε τις δεσμεύσεις μας, τιμούμε την εμπιστοσύνη του λαού»

αμοιβαία επωφελές στο οικονομικό, το εμπορικό και το κοινωνικό πεδίο. Το οφείλουμε στις μελλοντικές γενιές, στα παιδιά μας.

Στην αντιπολίτευση βλέπουμε μια πολυδιάσπαση. Ποιο είναι το σχόλιό σας για το ΠΑΣΟΚ, τη Νέα Αριστερά, τον ΣΥΡΙΖΑ και τον κ. Κασσελάκη;

Παρακολουθούμε τις διεργασίες στο πολιτικό και κομματικό σύστημα, όμως δεν σχολιάζουμε εσωτερικά ζητήματα των κομμάτων. Τον τελευταίο καιρό, πάντως, με τις αποχωρήσεις των στελεχών, βγήκαν στο φως η τοξικότητα, ο μηδενιστικός λόγος και η ρητορική μίσους με την οποία πολιτεύεται ο ΣΥΡΙΖΑ όλα αυτά τα χρόνια, για τα οποία κανείς, μέχρι πριν από λίγους μήνες, δεν τολμούσε να μιλήσει.

Οι Έλληνες πολίτες έχουν κρίση και μπορούν να αξιολογήσουν την εικόνα αυτή της αντιπολίτευσης. Το δικό μας ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην υλοποίηση της μεγάλης μεταρρυθμιστικής ατζέντας της κυβέρνησης, ώστε να κάνομε την καθημερινότητα του πολίτη καλύτερη.

Μπορεί να μην έρθει τώρα αλλά αργότερα το θέμα του νομοσχεδίου για τον γάμο των ομόφυλων ζευγαριών, ωστόσο είναι ένα νομοθέτημα για το οποίο έχει δεσμευτεί ο πρωθυπουργός. Τι θα πράξετε; Χρειάζεστε ενημέρωση;

Όπως έχει δηλώσει ο πρωθυπουργός, το νομοσχέδιο για τον γάμο των ομόφυλων ζευγαριών θα έρθει εντός της τετραετίας. Ο ακριβής χρόνος και ακριβές περιεχόμενό του είναι απόφαση του πρωθυπουργού.

Αυτές τις μέρες ψηφίστηκε στη Βουλή ο προϋπολογισμός του 2024. Ποιοι είναι οι βασικοί του άξονες και πώς αυτός εντάσσεται στον προγραμματισμό της κυβέρνησης;

Με τον προϋπολογισμό του 2024, συνεχίζουμε σταθερά, με μια οικονομική πολιτική με δημοσιονομική σοβαρότητα και κοινωνική ευαισθησία. Μια οικονομική πολιτική, στην οποία βασικές προτεραιότητες είναι:

- Η στήριξη του εισοδήματος των πολιτών με μόνιμα μέτρα ύψους 1,6 δισ. ευρώ, στα οποία περιλαμβάνονται αυξήσεις μισθών και συντάξεων, επέκταση του επιδόματος μητρότητας σε ελεύθερες επαγγελματίες και αγρότισσες, μείωση του ΕΝΦΙΑ για τις κατοικίες που ασφαλιζονται, μονιμοποίηση της απαλλαγής των πρώην δικαιούχων του ΕΚΑΣ από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη, άρση του παγώματος των τριετιών στον ιδιωτικό τομέα και κατάργηση της μείωσης 30% για τους συνταξιούχους που εργάζονται.
- Η αύξηση των εσόδων χωρίς αύξηση των φόρων, όπως έγινε άλλωστε και το 2023.
- Η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής.
- Η αποκατάσταση των ζημιών από τις φυσικές καταστροφές.
- Η υλοποίηση επενδύσεων ύψους 12 δισ. ευρώ, με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το Ταμείο Ανάκαμψης.
- Η αύξηση των δαπανών για την παιδεία κατά 255 εκατ. ευρώ και την υγεία με αύξηση της επιχορήγησης για τα νοσοκομεία κατά 20%.

Όλα αυτά δεν είναι παρά η υλοποίηση των προεκλογικών μας δεσμεύσεων. Τιμούμε την εμπιστοσύνη των Ελλήνων πολιτών, παραμένοντας συνεπείς στα λόγια και τις πράξεις μας.

Κλιμακώνει καθημερινά ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ την αντιδεξιό ρητορική του, προφανώς στο πλαίσιο της προσέλευσης θυμωμένων ψηφοφόρων που αποχώρησαν από τον ΣΥΡΙΖΑ αλλά και της περαιτέρω συσπείρωσης του δικού του ακροατηρίου. Σε αυτό βέβαια έχουν συμβάλει καθοριστικά όσα

έχουν διαδραματιστεί τις τελευταίες μέρες στη «γαλάζια» παράταξη που, όπως φάνηκε, αποτέλεσαν βούτυρο στο ψωμί του Νίκου Ανδρουλάκη.

του Αντώνη
Ι. Αντωνόπουλου
antonopoulos10@gmail.com

Σε συνέχεια της πολιτικής έντασης που προκάλεσε η κυβερνητική τροπολογία με την οποία καθαιρείται από

το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανάπλαση Αθήνας ΑΕ ο νεοεκλεγείς δήμαρχος Χάρης Δούκας, ο κ. Ανδρουλάκης μιλώντας στον Real FM, και πάλι σε υψηλούς τόνους, ισχυρίστηκε πως «στον κ. Μητσοτάκη δεν άρεσε το αποτέλεσμα των αυτοδιοικητικών εκλογών και κάνει ό,τι συνήθως. Θέλει να ελέγχει τα πάντα. Δεν δέχεται ότι ηπτήθηκε στον Δήμο της Αθήνας και του αφαιρεί αρμοδιότητες. Για τα έργα που εκτελούνται στα όρια του Δήμου της Αθήνας δεν είναι υπεύθυνος ο δήμαρχος. Για την ανάπλαση της Βασιλίσσης Όλγας επίσης, σύμφωνα με την υπουργό Πολιτισμού».

Ο κ. Ανδρουλάκης στη συνέχεια της συνέντευξής του τόνισε ότι «βέβαια, όσο ήταν δήμαρχος ο κ. Μπακογιάννης, είχε την αρμοδιότητα για όλα! Στα Τέμπη συγκάλυψη. Στις υποκλοπές συγκάλυψη. Στο Ταμείο Ανάκαμψης ό,τι πει η παρέα του κ. Μητσοτάκη. Διαφωνώ φύσει και θέσει με αυτό το μοντέλο διοίκησης, που δεν είναι σύγχρονο, δημοκρατικό, συμπεριληπτικό και δεν υπηρετεί τη διαφάνεια, την αξιοκρατία και το δημόσιο συμφέρον. Υπηρετεί μόνο την καρέκλα του κ. Μητσοτάκη».

«Παρηγοριά στον άρρωστο»

Στο στόχαστρο της κριτικής του βρέθηκε και η μεταναστευτική πολιτική, παρά το γεγονός ότι το κόμμα του στήριξε την τροπολογία για τους εργαζόμενους της γης. «Ρωτήστε το ΣΕΤΕ πόσοι εργαζόμενοι λείπουν κάθε χρόνο από τον τουριστικό κλάδο. Ρωτήστε τους αγροτικούς συνεταιρισμούς πόσοι λείπουν από τον αγροτικό τομέα. Η χώρα κινδυνεύει αναπτυξιακά από την έλλειψη εργατών γης και εργαζομένων γενικότερα και εμείς δεν έχουμε καμία πολιτική. Το συγκεκριμένο μέτρο είναι παρηγοριά στον άρρωστο. Είχαμε την καταστροφική πολιτική Τσίπρα "όποιος θέλει, έρχεται". Διαφωνώ. Το ΠΑΣΟΚ έχτισε τον φράχτη, το ΠΑΣΟΚ πιστεύει ότι υπάρχουν σύνορα. Το ΠΑΣΟΚ λέει ότι δεν μπορεί να μπει στη χώρα

ΝΙΚΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Διπλό χτύπημα στην κυβέρνηση με το βήεμμα στους Συριζαίους

ρα όποιος θέλει. Υπάρχουν κανόνες. Η χώρα αυτή με φρούρηση συνόρων, με σοβαρότητα θα καθορίζει ποιος έρχεται. Από την τραγική επιλογή Τσίπρα πήγαμε στην άλλη επιλογή του "δεν κάνουμε τίποτα" και δεν έχουμε μια πολιτική που καλύπτει τις ανάγκες της χώρας. Η Νέα Δημοκρατία καθυστέρησε σκανδαλωδώς για ιδεολογικούς λόγους», υποστήριξε ο κ. Ανδρουλάκης.

Με σκληρή γλώσσα σχολίασε την απόσυρση του έργου Τέχνης με τη ροζ σημαία από το προξενείο μας στη Νέα Υόρκη: «Σε ποια ευρωπαϊκή χώρα συμβαίνουν αυτά; Μόνο η Ουγγαρία τα κάνει. Είναι δυνατόν μια σοβαρή χώρα να λογοκρίνει με τέτοιο χυδαίο τρόπο την Τέχνη; Μου κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση πως ο κ. Μητσοτάκης το παίζει φιλοευρωπαϊστής πολιτικός. Οι επιλογές του υπουργού του είναι σε συνεν-

*Συνεχίζει την επίθεση για την εταιρεία Ανάπλαση Αθήνας ΑΕ
αλλά και για την τροπολογία στο Μεταναστευτικό - Στόχος
να φέρει κοντά του όσους αποχώρησαν από το κόμμα του Κασσελάκη*

νόηση μαζί του. Και οι τέχνες κρίνονται. Όμως, άλλο κρίνω τις τέχνες, άλλο λογοκρίνω τις τέχνες».

Παρά τα δηλητηριώδη βέλη κριτικής που εξαπολύει προς την κυβέρνηση, ο κ. Ανδρουλάκης αποφεύγει τη στείρα αντιπαράθεση και εμφανίζεται υπό προϋποθέσεις θετικός στο υπό κατάθεση νομοσχέδιο του υπουργείου Παιδείας για τα μη κρατικά πανεπιστήμια. Όπως είπε, «αν ιδρυθεί ένα μη κερδοσκοπικό πανεπιστήμιο στα πρότυπα των ευρωπαϊκών και αμερικανικών πανεπιστημίων με campus, με έρευνα, δεν θα μπορούμε εμπόδιο, διότι θέλουμε να είμαστε μια σύγχρονη χώρα. Αλλά προτεραιότητα για εμάς είναι η ενίσχυση του δημόσιου πανεπιστημίου που αφορά εκατομμύρια Έλληνες και όχι μόνο τους λίγους. Αν τώρα η Νέα Δημοκρατία φέρει κάτι που υπονομεύει το δημόσιο και κάνει τα πτυχία εμπόριο μέσω μιας ιδιωτικής και κερδοσκοπικής αγοράς χωρίς κριτήρια, τότε θα είμαστε αρνητικοί».

«Να χτίσουμε τη μεγάλη Κεντροαριστερά»

Στο μεταξύ, κληθείς να σχολιάσει το πολιτικό περιβάλλον και πώς αυτό διαμορφώνεται μετά την περιδίηση που βρίσκεται ο ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Ανδρουλάκης κραδαίνοντας το χαρτί των δημοσκοπήσεων που εμφανίζουν το ΠΑΣΟΚ στη δεύτερη θέση - πλην όμως με τεράστια διαφορά από τη ΝΔ - δεν έκρυψε την πρόθεση το κόμμα του να διεκδικήσει το μεγάλο κομμάτι από την «εκλογική πίτα» της Κεντροαριστεράς.

«Έχω επιλέξει στρατηγικά να περπατήσουμε στον δύσκολο δρόμο μέχρι το τέλος. Γιατί αυτός ο δρόμος θα φέρει στο προσκήνιο μια νέα γενιά να διοικήσει την Ελλάδα. Συνέπεια, αξιοπρέπεια, σεβασμός στον πολίτη, με ανθρώπους με τους οποίους έχουμε κοινές αγωνίες, κοινή ιδεολογική βάση. Και όχι ανθρώπους που θα τους φέρει ο Ανδρουλάκης στο προσκήνιο και θα τους κάνει υπουργούς. Δεν θα κάνω κανέναν υπουργό. Ο καθένας, με τη δική του προσπάθεια, ας έρθει κοντά μας να χτίσουμε τη σύγχρονη μεγάλη Κεντροαριστερά. Και απευθύνομαι στους ψηφοφόρους του ΣΥΡΙΖΑ αλλά και στους ψηφοφόρους όλων των κομμάτων, που θέλουν ένα νέο μοντέλο διοίκησης και πιστεύουν στο προοδευτικό πρόσημο άσκησης πολιτικής. Διότι η σημερινή -τυπικά- αξιωματική αντιπολίτευση συνεχίζει να είναι χορηγός της Νέας Δημοκρατίας. Διότι παίζει επικοινωνιακά, λαϊκίστικα», ανέφερε για να προσθέσει πως «η Νέα Δημοκρατία έχει αποκτήσει από την αλαζονεία της πολλές κακές συνήθειες. Για αυτό ισχυρή Κεντροαριστερά για να τελειώσει αυτός ο περίπατος της αλαζονείας».

Χτυπούν... διπλοβάρδιες στον ΣΥΡΙΖΑ

Οι δημοσκοπήσεις πάνε από το κακό στο χειρότερο για τον ΣΥΡΙΖΑ και τον πρόεδρό του, τον Στέφανο Κασσελάκη. Ο τελευταίος μπορεί να συνεχίζει τα βίντεο στις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, επιχειρώντας να κρατήσει στην επικαιρότητα το όνομά του παρά την απουσία του από τη Βουλή, όμως φευ.

Έτσι ο ΣΥΡΙΖΑ στρέφεται σε πιο παραδοσιακές μεθόδους άσκησης πολιτικής και ψάχνει καινούργιες επεξεργασίες, θέσεις και την εκφορά τους που θα κεντρίσουν το ενδιαφέρον. Την Τρίτη ανακοινώθηκε ο νέος καταμερισμός αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της Πολιτικής Γραμματείας του κόμματος, η οποία, αφού έμεινε... μισή μετά τις αποχωρήσεις, βαράει «διπλοβάρδιες».

του Αντώνη Αναστασόπουλου
antonis.anastopoulos@gmail.com

Νευραλγικοί τομείς

Έτσι η Ρένα Δούρου αναλαμβάνει τους τομείς Ενέργειας-Περιβάλλοντος αλλά και εκείνον των Διεθνών Σχέσεων - Εξωτερικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής με τον οποίο είχε ασχοληθεί και παλιότερα. Ο Κώστας Ζαχαριάδης, εκτός από τις ευθύνες του στην Αυτοδιοίκηση που αναλαμβάνει εκ των πραγμάτων ως δημοτικός σύμβουλος και επικεφαλής της παράταξης στον Δήμο της Αθήνας, παίρνει και τα της Νεολαίας.

Η Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου, εκτός από τον νευραλγικό πολιτικό σχεδιασμό, θα σπκώσει και το βάρος του τομέα Εργασίας και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων. Ο πρώην γραμματέας του κόμματος Πάνος Ρήγας τόσο τον τομέα της Άμυνας όσο και εκείνον της Παιδείας.

Ο Αλέκος Φλαμπουράρης θα ασχοληθεί με το Ινστιτούτο «Νίκος Πουλαντζάς» αλλά και με τον χρηματοπιστωτικό τομέα, η Μαρία Κουβέλη με τους θεσμούς, τη Δικαιοσύνη και τα δικαιώματα αλλά και τη φεμινιστική πολιτική και ο Διονύσης Τεμπονέρας με ασφαλιστικό και συνταξιούχους αλλά και με τους επιστημονικούς φορείς. Τέλος, η Κατερίνα Νοτοπούλου αναλαμβάνει τους τομείς του Τουρισμού, της Κοινωνικής Πρόνοιας και Στεγαστικής Πολιτικής.

Αν κάτι δείχνει η διπλή χρέωση των περισσότερων στελεχών, είναι πως στο κόμμα υπάρχει έλλειψη στελεχών μετά την αποχώρηση τόσο της Ομπρέλας όσο και των 6+6, η οποία μπορεί να καλυφθεί μόνο με αυτόν τον τρόπο.

Όπως θα παρατηρήσει πάντως εύκολα κανείς, τους πιο νευραλγικούς τομείς κα-

τέλαβαν στελέχη που δεν ανήκουν στους «νεοπροεδρικούς» του Παύλου Πολάκη, ούτε όμως και στην ομάδα του Νίκου Παππά. Πρόκειται για τη Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου που ανέλαβε τον πολιτικό σχεδιασμό αλλά και τον Θανάση Θεοχαρόπουλο, που αν και υπήρξε η πρώτη... καρατόμηση της εποχής Κασσελάκη, τώρα τίθεται υπεύθυνος για το πρόγραμμα του κόμματος.

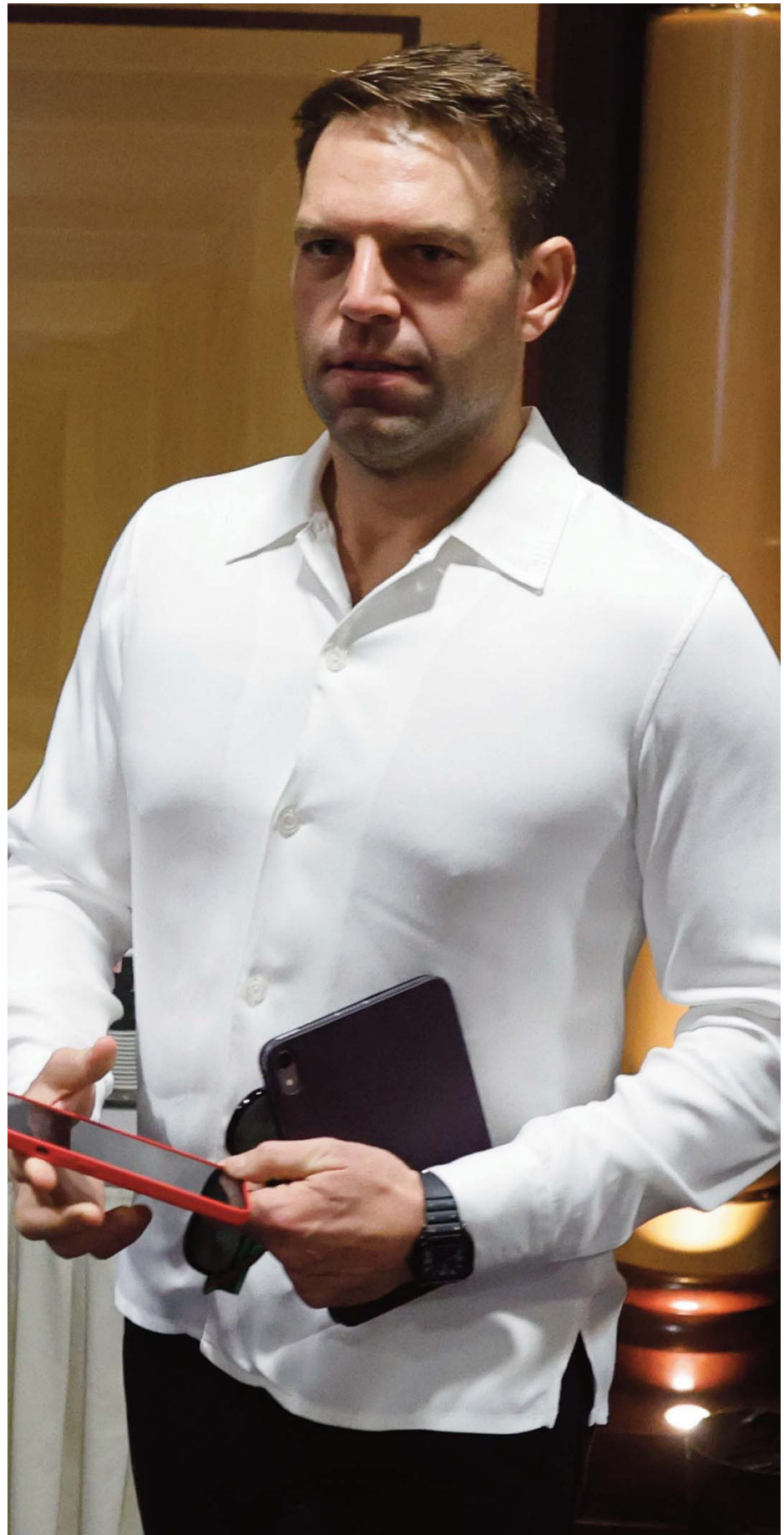
Μια μικρή... νίκη πάντως κατήγαγε και ο Παύλος Πολάκης, ο οποίος ανέλαβε τον τομέα της Υγείας. Τομέας που παρά την εμπειρία του δεν του είχε ανατεθεί ποτέ από τον Αλέξη Τσίπρα και όχι επειδή «δεν έτυχε». Ο Παύλος Πολάκης είχε αμφισβητήσει τη «γραμμή» που χάραξαν Τσίπρας-Ξανθός-Γεροτζιάφας στην πανδημία υπέρ του εμβολιασμού. Το είχε κάνει μάλιστα τόσο στο Συνέδριο όσο και στις πολυάριθμες αναρτήσεις του στα κοινωνικά δίκτυα οι οποίες χάρησαν τα αυτιά των αρνητών και δημιούργησαν για τον ίδιο... φανατικό κοινό.

Κόντρες για το Συνέδριο

Εντωμεταξύ συνεχίζει να προκαλεί αντιπαράθεσεις το Συνέδριο του κόμματος, το οποίο είναι προγραμματισμένο για το τέλος Φεβρουαρίου. Και αυτό καθώς εντός του στρατοπέδου των «προεδρικών», νέων και παλιών, υπάρχει καχυποψία. Καχυποψία που αναζωπυρώθηκε από φήμες που διαδόθηκαν την Τρίτη και ήθελαν το Συνέδριο του κόμματος να μετατρέπεται από έκτακτο σε διαρκές.

Τι σημαίνει αυτό; Το Συνέδριο που έχει προγραμματιστεί είναι έκτακτο. Σύμφωνα με το Καταστατικό του κόμματος, αυτό προϋποθέτει εκλογή νέων συνέδρων από τις κομματικές οργανώσεις. Αντίθετα το διαρκές χρησιμοποιεί τους συνέδρους του προηγούμενου, άρα αποφεύγεται η ψηφοφορία για νέους συνέδρους.

Αν όμως ο ΣΥΡΙΖΑ προσπαθούσε να πάει σε Συνέδριο με ανθρώπους που εξελέγησαν το 2022, θα ήταν καταρχάς μια διαδικασία πολύ μικρότερη από τη συνήθη, καθώς έχουν μεσολαβήσει και δύο διασπάσεις, το βασικό όμως -και αυτό που θέλουν να πετύχουν όσοι προτείνουν μια τέτοια λύση- είναι να διατηρηθούν ανέγγιχτοι οι συσχετισμοί που διαμορφώθηκαν το 2022. Η Κουμουνδούρου πάντως διέψευθε κάθε τέτοια σκέψη και διαρροή, δηλώνοντας πως το Συνέδριο θα γίνει κανονικά, στην ώρα του και έκτακτο.

Τα μέλη της Πολιτικής Γραμματείας έχουν φορτωθεί αρμοδιότητες, καθώς η αποχώρηση της Ομπρέλας και των 6+6 έχει προκαλέσει έλλειψη στελεχών στο κόμμα

Με την αβεβαιότητα είναι αντιμέτωπα τα στελέχη της Αεροπορίας Στρατού που υπηρετούσαν μέχρι πριν από τρεις μήνες στο στρατιωτικό αεροδρόμιο του Στεφανοβικείου. Η κακοκαιρία «Ντάνιελ», που έπληξε το μεγαλύτερο μέρος του θεσσαλικού κάμπου, «έπνιξε» τα παρακάρλια χωριά βυθίζοντας κάτω από το νερό και τη λάσπη τις εγκαταστάσεις του Στρατοπέδου «Υπολοχαγού (ΠΒ) Περισσάκη Γεωργίου».

Γράφει ο Βασίλης Σκουληράκος
skoularb@gmail.com

Χάρη στις προσπάθειες του προσωπικού, πολύτιμο στρατιωτικό υλικό, ανταλλακτικά και τα οπλικά συστήματα θωρακίστηκαν σε κοντέινερ, ενώ τα επιθετικά ελικόπτερα Apache, τα Kiowa Warrior και τα μαρπουτοκαπνισμένα Huey απογειώθηκαν άμεσα και μεταγκαταστάθηκαν σε αεροδρόμια της Μαγνησίας και της Λάρισας. Παράλληλα, η Ταξιαρχία Αεροπορίας Στρατού (1ο & 2ο ΤΕΕΠ, 307 ΤΣΥΑΥ, 1ο ΤΕΑΣ και 1ο ΤΥΑΔ) μεταφέρθηκαν στην αεροπορική βάση της Λάρισας και στο 304 ΠΕΒ στο Βελεστίνο.

Όστόσο, ειδικά στο Εργοστάσιο Βάσης ο χώρος είναι περιορισμένος, με αποτέλεσμα τα στελέχη να μη διαθέτουν γραφεία, ενώ είναι προφανές πως δεν μπορούν να ασκήσουν και το αντικείμενο εργασίας τους, μιας και μιλάμε για στελέχη που υπηρετούσαν σε αεροδρόμιο.

Επιχειρησιακές δυσκολίες

Στην 110 Πτέρυγα Μάχης υπάρχει σαφώς περισσότερος χώρος και αντικείμενο για πολλά στελέχη, εντούτοις οι επιχειρησιακές δυσκολίες λόγω της συμβίωσης με την Πολεμική Αεροπορία είναι πολλές, αναγκάζοντας τη στρατιωτική ηγεσία να αναζητήσει άλλες λύσεις για απορρόφηση των δυνάμεων του Στεφανοβικείου.

Το ΓΕΕΘΑ και το ΓΕΣ πλέον δεν αναζητούν λύσεις ανάγκης, αλλά μόνιμους χώρους εγκαταστάσεις των στελεχών και των μέσων της Αεροπορίας Στρατού. Πού θα είναι αυτοί; Ουδείς μπορεί να πει αυτήν τη στιγμή με ασφάλεια. Πάντως, το ενδεχόμενο «συγκατοίκησης» στην 110 Πτέρυγα Μάχης στη Λάρισα μάλλον απορρίπτεται, καθώς δεν εξυπηρετεί ούτε την Πολεμική Αεροπορία ούτε τον Στρατό Ξηράς, ενώ δημιουργούνται και προβλήματα ασφαλείας.

Πού θα πάνε λοιπόν στελέχη και πτητικά μέσα; Αυτήν τη στιγμή η 1η Ταξιαρχία Αεροπορίας Στρατού έχει «σπάσει» σε κομμάτια. Τα επιτε-

Οι λύσεις που εξετάζονται για μόνιμη εγκατάσταση των στελεχών και των πτητικών μέσων του στρατοπέδου στη Μαγνησία που βυθίστηκε στη λάσπη από την κακοκαιρία «Ντάνιελ»

Μετά το Στεφανοβίκειο, πού;

λικά γραφεία της Ταξιαρχίας (Λόχος Στρατηγείου, Λόχος Διαβιβάσεων κ.ά.) μαζί με τον 1ο ΤΥΑΔ έχουν μεταφερθεί στο στρατόπεδο Σχοινά στον Τίρναβο, το 2ο ΤΕΕΠ και το 1ο ΤΕΑΣ έχουν μεταγκατασταθεί στην 110 Πτέρυγα Μάχης στη Λάρισα, ενώ το 307 ΤΣΥΑΥ έχει εγκατασταθεί στο Εργοστάσιο Βάσης του Βελεστίνου συντηρώντας τα ελικόπτερα Kiowa Warrior. Επισημαίνεται πως αρκετά στελέχη του ΤΣΥΑΥ, που είναι υπεύθυνα για τη συντήρηση των Apache, πηγαioέρχονται καθημερινά από τη Λάρισα και τον Βόλο στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας... περίπου δύο ώρες δρόμος!

Επικρατέστερο σενάριο

Είναι προφανές πως απαιτείται μόνιμη λύση για την 1η Ταξιαρχία Αεροπορίας Στρατού. Το επικρατέστερο σενάριο είναι πάντως, σύμ-

φωνα με τα σημερινά δεδομένα, πως θα «κοπεί» σε τουλάχιστον δύο ή τρία τμήματα.

Πιο συγκεκριμένα, τα επιθετικά ελικόπτερα Apache και Kiowa Warrior θα πάνε στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας, ενώ τα μεταφορικά ελικόπτερα θα κατέβουν στα Μέγαρα. Τα επιτελικά γραφεία θα παραμείνουν στο στρατόπεδο του Τίρναβου.

Το συγκεκριμένο σενάριο ωστόσο δημιουργεί αντιδράσεις στους κόλπους των εκατοντάδων στρατιωτικών που υπηρετούσαν στο Στεφανοβίκειο, μιας και πλέον καλούνται να μετακομίσουν από Λάρισα και Βόλο σε Μέγαρα και Αλεξάνδρεια. Η στρατιωτική ηγεσία γνωρίζει την εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί και για τον λόγο αυτόν αναζητά την καλύτερη δυνατή επιλογή, μιας και το Στεφανοβίκειο αποκλείεται να ξαναλειτουργήσει.

Οι Έλληνες της Ομογένειας είναι γνωστό πως παίζουν καταλυτικό ρόλο στις σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των χωρών που διαμένουν και της πατρίδας μας. Ασκούν πιέσεις, διαπραγματεύονται, συζητούν και αποτελούν τον συνδετικό κρίκο σε πολλά καθοριστικά ζητήματα.

Η επιστολή του Έντι Ζεμενίδη, εκτελεστικού διευθυντή του Συμβουλίου Ελληνοαμερικανικής Ηγεσίας, προς τον Αμερικανό υπουργό Εξωτερικών Άντονι Μπλίνκεν για την πολύμηνη καθυστέρηση των F-35 είναι μια ακόμη κίνηση που δείχνει ότι οι Έλληνες της Ομογένειας στις ΗΠΑ είναι δραστήριοι, αποφασιστικοί και υπερασπίζονται με θέρμη τα συμφέροντα της Ελλάδας.

Σύμφωνα με πληροφορίες, η επιθυμία της αμερικανικής πλευράς ήταν να ανακοινώσει συ-

Ζεμενίδης: «Δεν μπορεί η σχέση ΗΠΑ - Ελλάδας να είναι όμηρος της Τουρκίας»

χρώνως την πώληση των ελληνικών F-35 και των τουρκικών F-16 ώστε να υπάρχει μια μίνιμουμ ισορροπία τουλάχιστον σε επικοινωνιακό επίπεδο.

Όστόσο, η συνεχιζόμενη καθυστέρηση που παρατηρείται στο θέμα της ένταξης της Σουηδίας στο NATO δεν επιτρέπει την έγκριση του αιτήματος για τα F-16, με αποτέλεσμα να υπάρχει καθυστέρηση και στο θέμα των F-35. Από την πλευρά του, ο κ. Ζεμενίδης εκφράζει απογοήτευση για αυτήν τη χρονοτριβή, αναδεικνύοντας παράλληλα τον κίνδυνο της δη-

μιουργίας λανθασμένων εντυπώσεων στην ελληνική κοινή γνώμη.

Υπό αυτό το πρίσμα καλεί την αμερικανική κυβέρνηση να οριστικοποιήσει αμέσως την πώληση των F-35 στην Ελλάδα, επισημαίνοντας πως η πρόσδος των ελληνοαμερικανικών σχέσεων δεν πρέπει να επηρεαστεί από τη δυσλειτουργική σχέση που υπάρχει μεταξύ της Ουάσινγκτον και της Άγκυρας.

«Είμαστε απογοητευμένοι διότι η κυβέρνηση ΗΠΑ δείχνει να θεωρεί δεδομένη την αξιοπιστία και την αφοσίωση της Ελλάδας ως συμμάχου. Δεν μπορεί η εμβάθυνση της σχέσης ΗΠΑ - Ελλάδας

να παραμείνει όμηρος της δυσλειτουργικής σχέσης με την Τουρκία», επισημαίνεται.

Όσον αφορά την απόκτηση των F-35, ο κ. Ζεμενίδης εκφράζει την πεποίθηση ότι αυτή η εξέλιξη θα ενισχύσει τα συμφέροντα της δυτικής συμμαχίας σε μια κρίσιμη γεωπολιτική συγκυρία. Όπως εξηγεί, «η απόκτηση των F-35 από την Ελλάδα ενισχύει το NATO, ενισχύοντας τις δυνατότητες ενός συμμάχου που έχει σταθεί αποφασιστικά ενάντια στην επιθετικότητα της Ρωσίας στην Ουκρανία. Επιπλέον, η γεωστρατηγική και διπλωματική σημασία της Ελλάδας για τη δυτική συμμαχία έχει γίνει ακόμη πιο κρίσιμη λόγω της σύγκρουσης στα νότια της Ελλάδας στη Γάζα».

Τέλος, υπογραμμίζει ότι το Κογκρέσο αντιστέκεται στην πώληση των F-16 στην Τουρκία λόγω της αντισυμμαχικής συμπεριφοράς που η Άγκυρα επιδεικνύει.

«Τα F-35 είναι απαραίτητα για την Ελλάδα»

Απόλυτα ξεκάθαρος ήταν ο βουλευτής των Δημοκρατικών Γκρέγορι Μικς, ο οποίος είναι ταυτόχρονα και αντιπρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων του Κογκρέσου και γνωρίζει καλύτερα από κάθε άλλον τα εθνικά μας θέματα. Σε δηλώσεις κατά τη διάρκεια εκδήλωσης ομογενών, η οποία πραγματοποιήθηκε στην ταβέρνα «Διόνυσος» στην Αστόρια στη Νέα Υόρκη, διαβεβαίωσε ότι στέκεται στο πλευρό της Ελλάδας.

«Δεν χρειάζεται να ανησυχείτε για την Ομοσπονδιακή Βουλή και το πού στεκόμαστε απέναντι στην Ελλάδα. Διότι αντιλαμβάνομαστε τη σημασία της σχέσης ανάμεσα στην Ελλάδα και τις ΗΠΑ και το πώς πρέπει να προχωρήσουμε». Και πρόσθεσε με νόημα: «Δεν νομίζω ότι τα F-35 της Ελλάδας είναι συνδεδεμένα με τα F-16 της Τουρκίας. Ξέρω ότι υπήρχαν πολλές συζητήσεις με τον πρωθυπουργό, πριν και μετά τις εκλογές, και με τον πρόεδρο και αυτό που ξέρω με τις δικές μας συζητήσεις είναι ότι τα F-35 είναι απαραίτητα για την Ελλάδα. Δεν μιλάω για αυτό το θέμα απευθείας με τον Άντονι Μπλίνκεν, αλλά εγώ και ο Μακόλ είμαστε μαζί σε αυτό, δεν υπάρχει πολιτικό θέμα».

«Θέλουμε να ασκήσουμε πίεση στην Τουρκία»

Ο πρόεδρος της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Φίλιπ Κρίστοφερ αναφέρθηκε στη συνεπή στάση που έχει τηρήσει ο κ. Μικς απέναντι στα ελληνικά εθνικά θέματα, τονίζοντας πως η ελληνοαμερικανική ομογένεια θα πρέπει να συνεχίσει να τον υποστηρίζει ενόψει και των εκλογών του 2024.

Ο Ελληνοαμερικανός επιχειρηματίας Μάικ Μανάντος, ο οποίος ταξίδεψε από την Ουάσιγκτον προκειμένου να παρευρεθεί στην εκδήλωση, υπενθύμισε ότι ο Γκρέγορι Μικς ενδεχομένως από το 2025 θα υπηρετήσει ξανά ως επικεφαλής στο Κογκρέσο με βάση την όλο και ισχυρότερη πιθανότητα των Δημοκρατικών να ανακτήσουν τον έλεγχο της πλειοψηφίας του Σώματος τον επόμενο Νοέμβριο.

Στη δική του τοποθέτηση ο Γκρέγορι Μικς τόνισε πως τόσο ο ίδιος όσο και ο Ρεπουμπλικανός επι-

κεφαλής της Επιτροπής Μάικλ Μακόλ έχουν κοινή γραμμή όσον αφορά τα ελληνικά θέματα.

Αμέσως μετά ο Φίλιπ Κρίστοφερ έθεσε το ζήτημα της Κύπρου ως προς τη σκοπιά της τουρκικής αδιαλλαξίας αλλά και του επικείμενου επίσημου διορισμού της νέας ειδικής απεσταλμένης του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ. «Θέλουμε να ασκήσουμε πίεση στην Τουρκία. Ο ΟΗΕ διορίζει νέα ειδική απεσταλμένη για την Κύπρο. Εσείς ως μέλος-κλειδί του

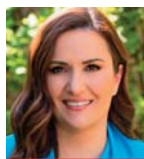
Κογκρέσου χρειαζόμαστε τη βοήθειά σας για να νιώσουν την πίεση. Αναγνωρίζετε τη διαφορά ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία. Η Τουρκία τώρα υποστηρίζει τη Χαμάς. Έχει 100.000 κόσμο στη φυλακή. Αντιμετωπίζουν τους Κούρδους ως πολίτες β' κατηγορίας. Έχουμε παραβιάσεις που συνεχίζονται», είπε ο κ. Κρίστοφερ, με τον Γκρέγορι Μικς να απαντά πως γνωρίζει τις κινήσεις Ερντογάν.

Το πρόβλημα «Ερντογάν»

«Ο,τι έχει πει ο Ερντογάν για το Ισραήλ είναι σημαντικό πρόβλημα, όπως επίσης και τα εμπόδια που θέτει αναφορικά με την είσοδο της Σουηδίας στο ΝΑΤΟ, όπως επίσης και ό,τι έχει κάνει με τις απειλές και τις υπερπητήσεις στην Ελλάδα. Αυτά δεν μπορούν να συνεχιστούν», ήταν η τοποθέτησή του.

Μέσα σε αυτό το κλίμα ο Τουρκοκύπριος ηγέτης ζήτησε επί της ουσίας την αναγνώριση των Κατεχομένων από τη Ρωσία -και την εγκαθίδρυση διμερών σχέσεων- κλείνοντας το μάτι στη Μόσχα και στον Βλαντίμιρ Πούτιν. Επί τούτου μάλιστα επικαλέστηκε τις κοινότητες Ρώσων που διαμένουν μόνιμα στο κατεχόμενο βόρειο τμήμα της Κύπρου.

«Θα ήθελα να εκφράσω τα ειλικρινή μου αισθήματα προς τους Ρώσους που ζουν στη "βόρεια Κύπρο". Θέλουμε οι σχέσεις μας με τη Ρωσία να αναπτυχθούν και να διευρυνθούν, για αυτό εκφράζω την ευγνωμοσύνη μου προς όλους τους Ρώσους και ζητώ επίσης από τη ρωσική κυβέρνηση και προσωπικά από τον πρόεδρο Πούτιν να εξετάσουν το ζήτημα των σχέσεων με τη "Βόρεια Κύπρο", ανέφερε χαρακτηριστικά.

Γράφει η Αλέξια Τσουλή

Από αριστερά, ο Κυριάκος Μπισσοτάκης, ο Γκρέγορι Μικς, ο Δημοκρατικός βουλευτής Τεντ Ντόιτς και ο πρόεδρος Τζορτζ Τσουνής (φωτογραφία αρχείου)

Μήνυμα για τις στενές σχέσεις Ελλάδας και ΗΠΑ από τον βουλευτή των Δημοκρατικών Γκρέγορι Μικς σε εκδήλωση των ομογενών στη Νέα Υόρκη

Καλά Χριστούγεννα και καλές γιορτές!

Θανάσης Παπαμιχαήλ
Επικοινωνιολόγος-Συγγραφέας Οδηγών Πολιτικής Αυτοβελτίωσης

Think Politics
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
we make leaders

Λεωφ. Συγγρού 206, Καλλιθέα 176 72 | Τ.: 210 9246 770
E.: thanasis.papamichail@yahoo.gr | facebook: Think Politics

Εκδίδεται στις ΗΠΑ ο επιχειρηματίας Νίκος Μπογονικολός με κατηγορίες για συνωμοσία υπέρ της Ρωσίας

Η γαλλική δικαιοσύνη αποφάσισε χτες την έκδοση του Έλληνα επιχειρηματία Νίκου Μπογονικολού στις ΗΠΑ. Ο επιχειρηματίας, ο οποίος κατηγορείται για συνωμοσία υπέρ της Ρωσίας και λαθρεμπόριο ηλεκτρονικών ειδών, αναμένεται να εκδοθεί στις ΗΠΑ (όπου του έχει ασκηθεί ποινική δίωξη από το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο της Νέας Υόρκης) εντός του α' διμήνου του 2024. Ο Έλληνας επιχειρηματίας, ο οποίος είναι ιδιοκτήτης του ομίλου υψηλής τεχνολογίας Agatos Group, μπορεί να περιμένει αυτή την εξέλιξη, όμως στο άκουσμα της απόφασης διαμαρτυρήθηκε ότι παραδίδεται κάπου όπου θα παραβιαστούν τα ανθρώπινα δικαιώματά του. Υπενθυμίζεται ότι ο Έλληνας επιχειρηματίας συνελήφθη στο Παρίσι στις 9 Μαΐου με την κατηγορία ότι συνωμότησε βοηθώντας τη Μόσχα να αποκτήσει στρατιωτικές τεχνολογίες αμερικανικής προέλευσης. Επικεφαλής ενός επιχειρηματικού ομίλου με έδρα την Ολλανδία και γραφεία στην Ελλάδα, ο Μπογονικολός φερόταν να έχει ερείσματα σε ΝΑΤΟϊκές χώρες, στις οποίες και δραστηριοποιούνταν, με ισχυρές συνεργασίες, αλλά και παρελθόν ως παράγοντας στον αθλητικό χώρο. Επίσης, ασχολούνταν με το εμπόριο αμυντικής τεχνολογίας, αλλά είχε δώσει βάρος και στις εφαρμογές υψηλής τεχνολογίας και μάλιστα αυτή του blockchain και των κρυπτονομισμάτων, μιας και ήταν από τους πρώτους στην Ελλάδα που ασχολήθηκαν με αυτά.

Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης: «Ήγγικεν η ώρα» για τη μέτρηση και την αξιολόγηση των επιδόσεών τους

Μια πολύ σημαντική πράξη διαφάνειας, εφόσον συντρέξουν οι προϋποθέσεις ορθής υλοποίησης και εφαρμογής στην πράξη, εισάγεται υπό την επίβλεψη του υπουργού αναπληρωτή Εσωτερικών Θ. Λιβάνιου και αφορά τις περιφέρειες και τους δήμους της χώρας.

Συγκεκριμένα, για πρώτη φορά από την ίδρυση του ελληνικού κράτους θα συλλέγονται στοιχεία που αφορούν την οικονομική και διοικητική λειτουργία και δραστηριότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και θα δημοσιεύονται, κατόπιν επεξεργασίας, **δείκτες μέτρησης και αξιολόγησης των επιδόσεών τους** (αριθμοδείκτες).

Μπορεί να κατηγορούμε δικαιολογημένα την κεντρική εξουσία για πολλά δεινά, αλλά δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι κατά τον μνημονιακό απολογισμό μια σημαντική εστία δυσλειτουργίας και εν γένει διαφθοράς από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχε εντοπιστεί στους ΟΤΑ. Το νέο ενδιαφέρον στατιστικό στοιχείο που προκύπτει είναι πως μεσοσταθμικά την τελευταία πενταετία **ούτε ένας δήμος κατάφερε να εκπληρώσει όσα έργα είχε προαναγγείλει σε ποσοστό άνω του 80%**, ενώ μόνο το 27% κατάφερε να υλοποιήσει τα έργα σε ποσοστό άνω του 50%.

Ενώ σε ό,τι αφορά τους προϋπολογισμούς **επενδύσεων**, μόνο το 1% των δήμων τούς τήρησε σε ποσοστό άνω του 50%.

Ειδικότερα για τους δήμους, δημιουργούνται **δώδεκα πυλώνες**. Ο πρώτος προφανώς με το σημαντικότερο ποσοστό βαρύτητας, αφού ενσωματώνει την οικονομική λειτουργία, είναι τα **οικονομικά στοιχεία**. Περιλαμβάνει τα τέλη καθαριότητας και φωτισμού, τα τέλη ακίνητης περιουσίας, τα βεβαιωμένα έσοδα από ΤΑΠ, τα τέλη επί ακαθαρσιών εσόδων, τον προϋπολογισμό των δαπανών τους αλλά και τη χρηματοοικονομική θέση τους, η οποία περιλαμβάνει τα χρηματικά διαθέσιμα των ταμείων, τις υποχρεώσεις προς τρίτους, υποχρεώσεις από δάνεια, υποχρεώσεις προς φορείς γενικής κυβέρνησης, ληξιπρόθεσμες οφειλές αλλά και τις αναθέσεις συμβάσεων.

Ο δεύτερος πυλώνας περιλαμβάνει τις **επενδύσεις και την ακίνητη περιουσία**. Ο τρίτος πυλώνας αφορά την **πολιτική προστασία** και ο τέταρτος το **περιβάλλον** και τη **διαχείριση των απορριμμάτων**. Στα στοιχεία που πρέπει να αναρτώνται στη σχετική πλατφόρμα είναι το συνολικό βάρος των παραγόμενων απορριμμάτων, το βάρος που μεταφέρεται σε ΧΥΤΑ και το βάρος των απορριμμάτων που ανακυκλώνονται. Στην ίδια κατηγορία εντάσσονται η έκταση των πάρκων που διαθέτει κάθε δήμος, το μήκος των ποδηλατοδρόμων και το μήκος των δρόμων ήπιας κυκλοφορίας.

Πέμπτος πυλώνας είναι αυτός της **εκπαίδευσης** και της **προσχολικής αγωγής**, ενότητα κρίσιμη για την ποιότητα ζωής μιας οικογένειας. Ο έκτος πυλώνας αφορά τα ΑμεΑ και περιλαμβάνει γενικότερα θέματα πρόνοιας (συνθήκες για τα ΑμεΑ, το πλήθος των δημοτικών ΚΔΑΠ, ραμπών ΑμεΑ και δημοτικών γηροκομείων αλλά και κοινωνικά παντοπωλεία). Οι επόμενοι πυλώνες είναι η **ποιότητα ζωής, ο αθλητισμός και ο πολιτισμός**. Οι δημότες θα πρέπει να γνωρίζουν, μεταξύ άλλων, πόσες παιδικές χαρές, δημοτικά θέατρα, γήπεδα ποδοσφαίρου, μπάσκετ, γυμναστήρια, ΚΑΠΗ αλλά και δημοτικές βιβλιοθήκες λειτουργούν στον δήμο τους.

Οι άλλοι τρεις πυλώνες που συμπληρώνουν τη δωδεκάδα των δεικτών που θα αναρτώνται είναι το **ανθρώπινο δυναμικό** του κάθε δήμου, οι **δράσεις για τη δημιουργία έξυπνης πόλης**, όπως είναι οι υπηρεσίες του δήμου που προσφέρονται ψηφιακά και, τέλος, τα **δημογραφικά στοιχεία**, όπως ο πληθυσμός ανδρών - γυναικών ανά ηλικία και η έκταση του δήμου.

Συνολικά, με την εφαρμογή του νέου συστήματος μέσω των **ανοικτών δεδομένων (open data)** θα υπάρχει μια συνολική καταγραφή στοιχείων σε πραγματικό χρόνο και κανείς δήμος πλέον δεν θα μπορεί να χρησιμοποιεί επιλεκτικά τη δημοσιοποίηση συγκεκριμένων αριθμοδεικτών **για προφανείς πολιτικούς σκοπούς εντυπώσεων**. Οι αριθμοί δεν προηγούνται ανθρώπων αλλά με την ορθή χρήση τους είναι εφικτό να προκύψει όφελος υπέρ των τοπικών κοινωνιών.

του
**Γιώργου
Θέου**

Ειδικός σύμβουλος Στρατηγικής και Επικοινωνίας, σύμβουλος Ανθρώπινου Δυναμικού, πολιτικός επιστήμονας, διεθνολόγος

Αναποτελεσματική αντιμετώπιση της βίας

— ανά στο ίδιο -διαχρονικά επαναλαμβανόμενο- έργο θεατές. Επικίνδυνη βία — με βαρύτερους τραυματισμούς και νεκρούς! Όλα αυτά και με την ευκαιρία διεξαγωγής αθλητικών εκδηλώσεων, εντός αλλά και εκτός αγωνιστικών χώρων. Οι φίλαθλοι προσέρχονται -συνχά και με τις οικογένειές τους- για να απολαύσουν το θέαμα, ενώ μια μικρή μερίδα εγκληματιών βρίσκει την ευκαιρία (λόγω πλήθους και ανωνυμίας) να εκδηλώσει εγκληματικότητα, ώστε να απολαύσει/ικανοποιηθεί καταστρέφοντας περιουσίες και ζωές συνανθρώπων! Κοινωνικό απεχθές φαινόμενο, που επιβάλλεται να αντιμετωπιστεί.

Όπως επιχειρήθηκε και στο παρελθόν να γίνει κάτι. Δυστυχώς με **ημίμετρα**, επιδερμικά, αναποτελεσματικά, με αναρμόδιους αρμόδιους κυβερνητικούς παράγοντες, οι οποίοι ήταν δέσμιοι είτε των προσωπικών τους αδυναμιών ή του διαβόητου ΠΚ (=Πολιτικού Κόστους) ή ακόμα και κομματικών χρηματοδοτιών μεγαλοπαραγόντων αθλητικών ή και συγκυριών. Κάθε που συνέβαινε ένα τραγικό γεγονός, όλοι... υποκριτικά και αναίσχυντα δήθεν ανησυχούσαν, επειδή το πράγμα δεν -έπρεπε να- πάει άλλο, κάτι επιτέλους να γίνει, να τελειώνουμε... Αντ' αυτού, τίποτα (ουσιαστικό) δεν γινόταν. Το τελευταίο τραγικό περιστατικό του άτυχου αστυνομικού ερέθισε τα ανακλαστικά της σημερινής κυβέρνησης, η οποία αποφάσισε να πάρει δραστικά μέτρα. Μακάρι κάτι να επιτύχει. Όμως, ως γνωστόν, οι καλές προθέσεις δεν αρκούν. Απαιτείται σχεδιασμός, αλλά και συνδυασμός/συντονισμός ενεργειών αστυνομίας, ΠΑΕ, δικαιοσύνης, καθώς και αυστηροποίηση των ποινών.

Διευκρινίζω:

- Δεν φταίνει τα αθλήματα/γήπεδα, ούτε οι γνήσιοι φίλαθλοι, για όσα συμβαίνουν και συνεπώς είναι άδικο να τιμωρούνται (με διακοπές/κλείσιμο). Το ίδιο ισχύει κατά τη διάρκεια απεργιακών εκδηλώσεων ή παντοειδών διαμαρτυριών, όπου συναθροίζονται πολίτες.
- Ομάδες ή μεμονωμένα άτομα εγκληματικών προδιαγραφών, με έντονη αντικοινωνική συμπεριφορά, ευθύνονται. Οι συγκεντρώσεις - οποιοδήποτε- τους διευκολύνουν στην εκδήλωση βίαιων, έκνομων πράξεων. Κάποιοι (από μόνοι τους ή κατάλληλα καθοδηγούμενοι) θεωρούν πως απέναντί τους είναι «Μπάτσοι, γουρούνια, δολοφόνοι» ή αντίπαλο/εχθρό άλλης ομάδας, που πρέπει να εξοντωθούν, ανεξάρτητα από χώρο ή χρόνο.

Ακόμη και έξω (για μέσα ίσως αργότερα) από Εκκλησία. Δεν είναι λοιπόν ο χώρος που ευθύνεται.

- Δεν επιτρέπεται:
- Να κλείνουν (γήπεδα, σχολεία, λεωφορεία, πάρκα, εκκλησίες, ΑΕΙ, φιλανθρωπικοί σύλλογοι, δικαιοσύνη, αστυνομία, κοκ), επειδή συμβαίνουν έκτροπα. Διαφορετικά διαλύεται η κοινωνία.
- Να πληρώνουμε ως κοινωνία το βαρύ τίμημα της ανικανότητας ή -και- διαφθοροδιαπλοκής των εξουσιαστών μας, τους οποίους εμείς οι ίδιοι επιλέξαμε. Τοποθετούνται σε υψηλές θέσεις άτομα χαμηλού επιπέδου/περιορισμένων δυνατοτήτων/μετριότητες.

Τι (συμπληρωματικά) θα πρότεινα:

1. Βαριές ποινές σε κάθε είδους κουκουλοφόρους/μασκοφόρους (σ.σ.: ούτε καν στις Απόκριες).
2. Εικοσαετής κάθειρξη σε όσους συλλαμβάνονται να κατέχουν και μόνον μολότοφ, φωτοβόλιδες, κροτίδες, καπνογόνα, μαχαίρια, όπλα.
3. Τοποθέτηση, στις εισόδους, ειδικών μηχανημάτων ανίχνευσης μετάλλων.
4. Φυλάκιση χωρίς αναστολή για όσους ρίχνουν επικίνδυνα -όχι μόνον για τη ζωή, αλλά και για την υγεία- αντικείμενα.
5. Αποκλεισμός διά βίου στους βιαιοπραγούντες. Παρουσία στο Αστυνομικό Τμήμα όταν παίζει η ομάδα τους, χωρίς τηλεόραση βέβαια.
6. Χρηματικό ποσό (πχ, 100.000 ευρώ) σε όποιον καταδώσει (έστω και ανώνυμα) ποιος πέταξε επικίνδυνα αντικείμενα.
7. Μητρώο φιλάθλων στους συνδέσμους. Άλλως, κατάργησή τους και ονομαστικό εισιτήριο.
8. Όχι αδικίες: χωρίς φιλάθλους η τάδε ομάδα, ενώ οι άλλες με...
9. Να ευθύνονται οι σύλλογοι για ό,τι συμβαίνει εντός των γηπέδων.
10. Να σταματήσουν τα... χάδια των συλλόγων προς τους οργανωμένους χούλιγκαν οπαδούς τους, όπως επίσης και εκείνα της Πολιτείας προς τις ΠΑΕ για ψηφοθηρικούς -και όχι μόνον- λόγους.

ΥΓ.: Δεν υπάρχει βία με ονοματεπώνυμο (πχ, γηπεδική κοκ).

Η βία είναι βία, αποκρουστική και καταδικαστέα!
Εύχομαι σε όλους σας καλά Χριστούγεννα και ειρηνικό το 2024.

του
**Κώστα Δημ.
Χρονόπουλου**
Ιατρός

«Έτσι για πλάκα» και δίχως αντίληψη της ψυχολογικής κακοποίησης και της ψηφιακής βίας που ασκούσαν στα ανυποψίαστα θύματά τους, μαθητές γυμνασίου στο Ελληνικό και τη Ναύπακτο «έγδυναν» συμμαθήτριάς τους μέσω εφαρμογής τεχνητής νοημοσύνης και διακινούσαν τις γυμνές φωτογραφίες τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Το φαινόμενο δυστυχώς δεν έχει σύνορα! Η χρήση εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης σε φωτογραφίες προκειμένου να εμφανίζουν γυμνές γυναίκες κατόπιν ψηφιακής επεξεργασίας διογκώνεται παγκοσμίως.

Σύμφωνα με την Αμερικανική Εταιρεία Κυβερνοασφάλειας, τον τελευταίο χρόνο τουλάχιστον 250.000 ανήλικα κορίτσια και νεαρές γυναίκες σε όλο τον κόσμο έχουν πέσει εν αγνοία τους θύματα τέτοιων κακόβουλων εφαρμογών.

Οι εν λόγω εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης δεν απαιτούν τεχνικές γνώσεις και έναντι ολίγων ευρώ επιτρέπουν σε επιτήδειους είτε να εισάγουν τα πρόσωπά τους σε βίντεο σεξουαλικού περιεχομένου είτε να «αφαιρούν» από φωτογραφίες τα ρούχα, γδύνοντας ουσιαστικά το σώμα του υποψήφιου θύματος, γεγονός που το κάνει όπλο στα χέρια τους με σκοπό την κοροϊδία, τον εξευτελισμό, τον εκφοβισμό ή ακόμη και τον εκβιασμό. Μάλιστα, το γυμνό σώμα, που ενίοτε συνοδεύεται και από κείμενο με προτροπές σεξουαλικού περιεχομένου, ανταποκρίνεται στις πραγματικές αναλογίες του θύματος, καθώς η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί μέσω του εξελιγμένου απεικονιστικού αλγορίθμου να προσομοιάσει το σχήμα του σώματος ακόμη και κάτω από πολλές στρώσεις ρούχων.

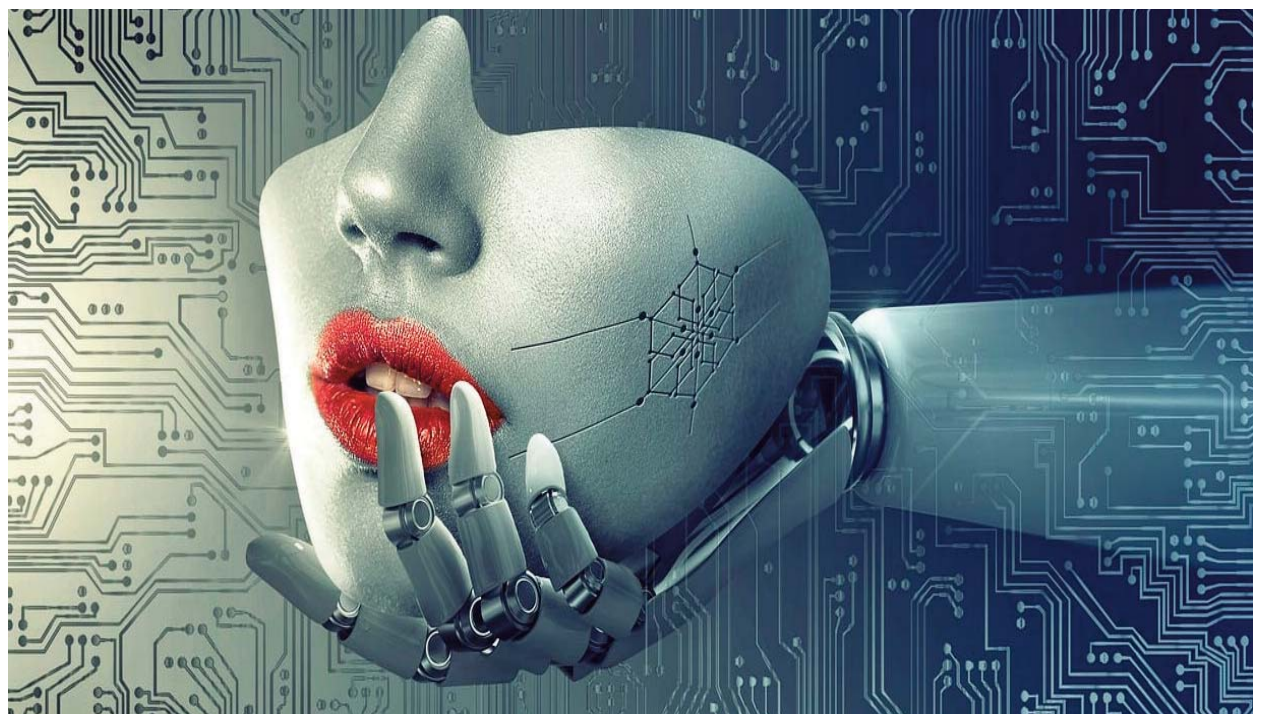
του
**Αντωνίου
Ντακανάλη***

Καθηγητής και επικεφαλής ερευνητής Ψυχιατρικής και Ψυχοθεραπείας του Πανεπιστημίου Μπικόκα του Μιλάνου, μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ψυχικής Υγείας

Με αυτό τον τρόπο η έκρηξη του λεγόμενου «deepfake porn» ξεπερνά τις όποιες προσπάθειες των ΗΠΑ και της Ευρώπης να ρυθμίσουν τα θέματα που αφορούν την τεχνολογία. Τα deepfakes, που υποστηρίζονται από την τεχνητή νοημοσύνη, συνδέονται συνήθως με ψεύτικες εικόνες γνωστών προσωπικοτήτων, όπως ο πάπας Φραγκίσκος με φουσκωτό παλτό ή ο Ντόναλντ Τραμπ υπό κράτηση. Επίσης, χρησιμοποιούνται ευρύτερα για τη δημιουργία μη συναινετικού πορνογραφικού υλικού που μπορεί να καταστρέψει τις ζωές γυναικών, παιδιών και οικογενειών.

Η προοπτική να κυκλοφορήσουν γυμνές φωτογραφίες ή βίντεο σε φίλους και συγγενείς μπορεί να προκαλέσει σοβαρό συναισθηματικό και ψυχικό τραύμα στα θύματα, τα οποία συχνά ντρέπονται ή φοβούνται να ζητήσουν βοήθεια από φίλους, γονείς ή δασκάλους. Μπορεί να υποκύψουν στον εκβιασμό και να πέσουν σε έναν φαύλο κύκλο απειλών που δεν τελειώνουν ποτέ. Οι συναισθηματικές συνέπειες στα θύματα είναι σοβαρότατες: ντροπή, ενοχές, φόβος, ανασφάλεια, κοινωνική απομόνωση, χρόνιο στρες, κατάθλιψη, κρίσεις πανικού. Οι μελέτες δείχνουν ότι το 51% των θυμάτων έχει αυτοκτονικό ιδεασμό!

Το «deepfake porn» είναι μια ακόμη μορφή κακοποίησης, όπως και η εκδικητική πορνογραφία (revenge porn). Υπάρχει όμως μια μεγάλη διαφορά. Ενώ στη δεύτερη περίπτωση τα θύματα έχουν δώσει ή, σωστότερα, εμπι-

Η σκοτεινή πλευρά της τεχνητής νοημοσύνης «deepfake porn», μια άθλη μορφή κακοποίησης!

στευτεί με τη θέλησή τους κάποια χρονική στιγμή ευαίσθητο οπτικοακουστικό υλικό σε κάποιον στο πλαίσιο μιας σχέσης και αυτός ο κάποιος, όταν η σχέση τελειώσει, διακινεί αυτό το υλικό για εκδικητικούς λόγους, στο deepfake porn τα θύματα δεν έχουν δώσει απολύτως τίποτα, ούτε έχουν συναινέσει σε κάτι. Ο οποιοσδήποτε μπορεί να πάρει μια οποιαδήποτε φωτογραφία με ρούχα και να τη μετατρέψει σε φωτογραφία χωρίς ρούχα. Οι συνήθειες συμβουλές του είδους: «Μη δίνεις σε κανέναν, όσο και να τον εμπιστεύεσαι, υλικό που θα σε έκανε να νιώσεις άβολα αν δημοσιοποιηθεί» εδώ δεν έχουν εφαρμογή. Τα θύματα είναι εντελώς ανυπεράσιστα!

Τι μπορεί να γίνει; Καταρχάς πρέπει να υπάρχει το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο που να ορίζει τις συμπεριφορές αυτές ως αδικήματα. Όπως σε όλα τα αδικήματα όμως, θα πρέπει να επικεντρωθούμε στην πρόληψη. Με κατάλληλα σχεδιασμένες εκστρατείες ευαισθητοποίησης όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας -δασκάλοι, γονείς, μαθητές- να ενημερωθούν για το φαινόμενο, τις σοβαρές επιπτώσεις του και για την έννοια της ψηφιακής φήμης. Θα πρέπει όσο γίνεται τα παιδιά να καταλάβουν ότι δεν πρόκειται για «πλάκα» και να ενθαρρύνονται στην καταγγελία των περιστατικών. Τα θύματα και οι οικογένειές τους αλλά και οι θύτες έχουν ανάγκη υποστήριξης και παρέμβασης από επαγγελματίες ψυχικής υγείας, πράγμα που εύκολα λέγεται αλλά δύσκολο, δυστυχώς, πραγματοποιείται στην πράξη.

Το deepfake porn ή, αλλιώς, deepnude είναι μια σκοτεινή πλευρά της Τεχνητής Νοημοσύνης, η οποία καθώς συνεχίζει να εξελίσσεται θα μας εκπλήξει με πολλές εφαρμογές της που ούτε είχαμε καν φανταστεί. Κάποιες από αυτές θα είναι ευεργετικές για την ανθρωπότητα, κάποιες

όχι. Έτσι όμως δεν έχει συμβεί με όλες τις ανακαλύψεις και εφευρέσεις στην παγκόσμια ιστορία; Η φωτιά, για παράδειγμα, θερμαίνει αλλά και καταστρέφει! Δεν μπορούμε να φανταστούμε τη ζωή μας χωρίς αυτοκίνητο παρόλο που τα αυτοκινητικά ατυχήματα είναι μια πραγματικότητα. Δεν χρειάζεται δαιμονοποίηση αλλά έλεγχος το γρηγορότερο και κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο.

* Ο Αντώνιος Κ. Ντακανάλης (Antonios Dakanalis), καθηγητής και επικεφαλής ερευνητής Ψυχιατρικής και Ψυχοθεραπείας στο Πανεπιστήμιο Μπικόκα του Μιλάνου, το 2023 κατατάχθηκε για άλλη μια φορά ανάμεσα στους 50 καλύτερους επιστήμονες παγκοσμίως στον τομέα της ψυχικής υγείας και στους 10 καλύτερους στην Ευρώπη στην κλινική εφαρμογή νέων τεχνολογιών στον τομέα της ψυχικής υγείας και ευεξίας.

Διευθύνει το Διεπιστημονικό Ερευνητικό Κέντρο Νευροεπιστημών, Κλινικής Ψυχολογίας & Ψυχιατρικής, το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Ψηφιακής Υγείας, το Εθνικό Ερευνητικό Κέντρο Αριστείας για Διατροφικές Διαταραχές και πολλά χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα σε συνεργασία με διεθνή πανεπιστήμια περιλαμβανομένων των Oxford και Yale.

Συγκαταλέγεται στο 2% των περισσότερο διαδραστικών επιστημόνων με βάση τις αξιολογήσεις του Harvard και στη διεθνή έκδοση για την ιατρική φροντίδα Who's Who. Είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ψυχικής Υγείας και της Ακαδημίας Ψηφιακής Ιατρικής και έχει τιμηθεί με περισσότερα από 45 διεθνή βραβεία για το πλούσιο κλινικό και επιστημονικό του έργο, το οποίο περιλαμβάνει περισσότερες από 200 δημοσιεύσεις στα πιο έγκριτα επιστημονικά περιοδικά.

Γράφει η Αλεξία Τασούλη

Η Κομισιόν βάζει αυστηρότερους κανόνες στα πορνογραφικά σάιτ

Πονοκέφαλο για τους ιστότοπους Xvideos, Pornhub και Stripchat συνιστά η νέα οδηγία της ρυθμιστικής αρχής της ΕΕ που αυστηροποιεί το πλαίσιο λειτουργίας τους και τους καλεί να ελέγχουν πολύ πιο σχολαστικά το περιεχόμενό τους. Οι τρεις από τους μεγαλύτερους ιστότοπους πορνογραφίας στον κόσμο θα επιβαρυνθούν με νέους ρυθμιστικούς περιορισμούς, συμπεριλαμβανομένων αυστηρότερων απαιτήσεων για την επαλήθευση ηλικίας, αφού οι ρυθμιστικές αρχές της ΕΕ διαπίστωσαν ότι οι πλατφόρμες αυτές εμπί-

πτουν στο πεδίο εφαρμογής ενός νόμου-οροσήμου που έχει σχεδιαστεί για την καλύτερη αστυνόμευση του περιεχομένου στο Διαδίκτυο.

Ειδικότερα, οι πορνογραφικοί κολοσσοί Xvideos, Pornhub και Stripchat θα υπόκεινται από τον Απρίλιο στις υποχρεώσεις των «πολύ μεγάλων διαδικτυακών πλατφορμών» βάσει του νόμου για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA). Ο συγκεκριμένος νόμος ισχύει για πλατφόρμες με περισσότερους από 45 εκατομμύρια χρήστες και μέχρι στιγμής έχει εφαρμοστεί σε

τεχνολογικούς κολοσσούς όπως το Facebook, η Wikipedia και το TikTok.

Οι ιστότοποι ενηλίκων υποχρεούνται να εφαρμόζουν συστήματα που θα μπορούν να επαληθεύουν την ηλικία των χρηστών, ενώ αναλαμβάνουν ενισχυμένη ευθύνη για την κατάργηση παράνομου περιεχομένου, όπως μη συναινετικά βίντεο. Οι εταιρείες που δεν συμμορφώνονται στους νέους ψηφιακούς κανόνες της ΕΕ αντιμετωπίζουν πρόστιμα έως και 6% του παγκόσμιου τζίρου τους.

Αργεί η συμφωνία για νέα εκχειρία στη Γάζα

Στην Αίγυπτο, που διαδραματίζει κομβικό διαμεσολαβητικό ρόλο, ο ηγέτης της Χαμάς Ισμαήλ Χανίγια πραγματοποίησε επίσκεψη για συνομιλίες που θα αφορούν την κατάπαυση του πυρός στη Λωρίδα της Γάζας και την ανταλλαγή κρατουμένων με το Ισραήλ.

Παρ' όλα αυτά, δεν υπάρχουν προσδοκίες για μια επικείμενη συμφωνία για την απελευθέρωση των ομήρων που κρατά η Χαμάς, παρά τη συνάντηση που είχαν στη Βαρσοβία ο πρωθυπουργός του Κατάρ με τους επικεφαλής της ισραηλινής Μοσάντ και της CIA. Ο Μοχάμεντ μπιν Αμπντουλραχμάν Αλ Θάνι, πρωθυπουργός και υπουργός Εξωτερικών του Κατάρ, ο διευθυντής της Μοσάντ Νταβίντ Μπαρνέα και ο διευθυντής της CIA Μπιλ Μπερνς συναντήθηκαν στην πρωτεύουσα της Πολωνίας για να συζητήσουν μια πιθανή νέα συμφωνία για την απελευθέρωση των ομήρων, σε αντάλλαγμα για την αποφυλάκιση Παλαιστίνων από ισραηλινές φυλακές και, ταυτόχρονα, μια ανθρωπιστική παύση των εκθροπραξιών στη Λωρίδα της Γάζας.

«Οι συνομιλίες ήταν θετικές, με τους διαπραγματευτές να εξετάζουν και να συζητούν διάφορες προτάσεις, σε μια προσπάθεια να επιτευχθεί πρόοδος στις διαπραγματεύσεις. Ωστόσο, δεν αναμένεται άμεσα μια συμφωνία», ανέφεραν τα ξένα ειδησεογραφικά πρακτορεία.

Το γραφείο του Ισραηλινού πρωθυπουργού απέφυγε να κάνει κάποιο σχόλιο. Δεν υπάρχει επίσης κάποια ανακοίνωση από την πλευρά της CIA.

Το Κατάρ λέει ότι εργάζεται για να αποκαταστήσει τη συμφωνία κατάπαυσης του πυρός που έληξε στα τέλη του περασμένου μήνα, καθώς και για τον τερματισμό του πολέμου στη Γάζα.

Συνεχείς διαβουλεύσεις των μυστικών υπηρεσιών ΗΠΑ και Ισραήλ με Καταριανούς, καθώς και της Χαμάς με τους Αιγυπτίους για κατάπαυση πυρός - θετικές οι συνομιλίες, αλλά οι βομβαρδισμοί συνεχίζονται...

Σταμάτησε να λειτουργεί το νοσοκομείο Αλ Άχλι Άραμπ

Επί του πεδίου, το νοσοκομείο Αλ Άχλι Άραμπ, ένα από τα τελευταία που λειτουργούσαν ακόμη στο βόρειο τμήμα της Λωρίδας της Γάζας, σταμάτησε να λειτουργεί μετά την επίθεση που δέχτηκε από τον ισραηλινό στρατό, όπως δήλωσε ο διευθυντής του. Ο ισραηλινός στρατός, που πολιορκούσε εδώ και μέρες το νοσοκομείο, συνέλαβε αρκετούς γιατρούς, νοσηλευτές, τραυματίες, ενώ κατέστρεψε ένα μέρος του περιβόλου, όπως δήλωσε στο Γαλλικό Πρακτορείο ο διευθυντής του Φαντέλ Ναϊμ. «Η εισβολή του στρατού κατοχής έθεσε το νοσοκομείο εκτός λειτουργίας. Δεν μπορούμε

να δεχτούμε ασθενείς, ούτε τραυματίες», δήλωσε.

«Τέσσερις άνθρωποι που τραυματίστηκαν από ισραηλινά πυρά ενώ βρίσκονταν μέσα στο νοσοκομείο υπέκυψαν σήμερα (σ.σ.: χτες)», πρόσθεσε. «Μας έκλεισαν τα μάτια και μας έδεσαν. Τα χέρια μας πονούσαν από τα σχοινιά. Μείναμε δεμένοι για περισσότερες από εννέα ώρες μέσα στο κρύο», είπε μετά την απελευθέρωσή του ο νοσοκόμος Μοχάμεντ Άρατζ στην τηλεόραση του Γαλλικού Πρακτορείου. «Βασάνιζαν όποιον ήθελαν. Ακούγαμε τα ουρλιαχτά ενώ είχαμε δεμένα τα μάτια. Δεν ξέραμε τι θα μας συμβεί, αν θα μας σκοτώσουν ή θα επιβιώσουμε», πρόσθεσε.

Κολοράντο: Φρένο στην υποψηφιότητα του Ντόναλντ Τραμπ για την προεδρία το 2024

Το Ανώτατο Δικαστήριο του Κολοράντο έλαβε την απόφαση ότι ο Ντόναλντ Τραμπ δεν έχει δικαίωμα να θέσει υποψηφιότητα για την προεδρία εξαιτίας των πράξεών του όταν έγινε η επίθεση οπαδών του στο ομοσπονδιακό Καπιτώλιο στις 6 Ιανουαρίου 2021. Η απόφαση ελήφθη εν μέσω της ήδη θυελλώδους προεκλογικής εκστρατείας ενόψει των προεδρικών εκλογών του Νοεμβρίου του 2024. Τα βλήματα στρέφονται πλέον στο ομοσπονδιακό Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ, στο οποίο θα προσφύγει ο Ρεπουμπλικάνος πρώην πρόεδρος, όπως ξεκαθάρισε εκπρόσωπός του. Με πλειοψηφία τεσσάρων δικαστών στους επτά, το Ανώτατο Δικαστήριο του Κολοράντο επιβεβαίωσε πρωτόδικη απόφαση που αποφαινόταν πως ο Ντόναλντ Τραμπ προέβη σε «ανταρσία» στις 6 Ιανουαρίου 2021, ενώ έκρινε επίσης -ανατρέποντας την αρχική απόφαση- πως το άρθρο 3 της 14ης τροπολογίας του Συντάγματος των ΗΠΑ, δυνάμει του οποίου αποφάσισε πως δεν έχει δικαίωμα να είναι υποψήφιος, είναι πράγματι εφαρμοστέο, παρότι ο ενδιαφερόμενος ήταν πρόεδρος της χώρας όταν εκτυλίχθηκαν τα γεγονότα.

BOMBA ΣΤΗΝ ΕΔΡΑ ΤΩΝ MAT

Τι φοβάται η ΕΛΑΣ

Η βόμβα που τοποθετήθηκε έξω από την έδρα των MAT στο κέντρο της Αθήνας εξουδετερώθηκε ενώ ήταν ακόμα ενεργή. Δεν ήταν μια απλή κατάσταση, λένε έμπειροι αξιωματικοί. Το σενάριο να έκαναν λάθος στη συνδεσμολογία διαγράφεται πλέον. Η βόμβα ήταν έτοιμη να εκραγεί και να κάνει τεράστια ζημιά. Οι βομβιστές, είτε μαθητεύοντες τρομοκράτες είτε έμπειροι της παλιάς φουρνιάς, ήξεραν τι έφτιαζαν και θα ήταν απίστευτης ισχύος, αφού και το σημείο που τοποθετήθηκε ήταν μελετημένο. Ο βομβιστής άφησε τη μαύρη σακούλα με τον μηχανισμό σε σημείο όπου υπάρχουν δεξαμενές καυσίμων. Μια κίνηση των δραστών που, εάν είχαν επιτύχει στον σχεδιασμό τους και είχε εκραγεί η βόμβα, οι συνέπειες θα ήταν καταστροφικές.

Σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες της «Political», οι πυροτεχνουργοί κατάφεραν και την έβγαλαν off λίγα λεπτά πριν εκραγεί. Μάλιστα, αυτός που την κατασκεύασε ήταν εξπέρ, τα υλικά όπως η ζελοδυναμίτιδα ήταν παλιά, αλλά και ο χρονοδιακόπτης δεν υπάρχει στο εμπόριο. Όπως λένε, αυτός που την κατασκεύασε ήθελε να κάνει γνωστή την παρουσία του, να δώσει το στίγμα του, δηλαδή, όπως εκτιμούν οι αστυνομικοί, θα ξαναδούμε τέτοιου τύπου αυτοσχέδιο εκρηκτικό μηχανισμό.

Αν λειτουργούσαν οι κάμερες...

Τα κενά στα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να αναβαθμιστούν και οι εισηγήσεις των αξιωματικών δεν θα περιοριστούν στο κόψιμο των δέντρων επί της οδού Κοκκινοπούλου. Οι κάμερες ασφαλείας στην περίμετρο που δεν λειτουργούσαν αποτελούν φάουλ για τα MAT.

Η Αντιτρομοκρατική Υπηρεσία εστιάζει πλέον σε ένα λευκό βαν και στο σήμα κινητού τηλεφώνου που φαίνεται να έχει εντοπιστεί σε κοντινή απόσταση από την έδρα των MAT και ενεργοποίησε τις «κεραίες».

Τα δυο αυτά σημαντικά θέματα αναλύονται από τους ειδικούς. Κυρίως η παρουσία του λευκού βαν,

το οποίο εντοπίστηκε από τον αξιωματικό της υπηρεσίας να κινείται ύποπτα γύρω από την περίμετρο της εγκατάστασης αμέσως μετά το προειδοποιητικό τηλεφώνημα σε εφημερίδα και σάιτ. Οι κάμερες που υπάρχουν γύρω από την περιφέρεια της έδρας των MAT αν ήταν ενεργές θα είχαν καταγράψει όλη τη διαδρομή του υπόπτου λευκού βαν.

Κρύφτηκαν στην Πολυτεχνειούπολη

Η Αντιτρομοκρατική έχει ήδη αρχίσει να ερευνά τα σενάρια που παρουσιάσαμε στην «Political».

Οι έρευνες επικεντρώνονται στον αντιεξουσιαστικό χώρο, καθώς το ενδεχόμενο να εμπλέκονται στην απόπειρα βομβιστικής επίθεσης χούλιγκαν απομακρύνεται. Η Πολυτεχνειούπολη ήταν ίσως ο χώρος που κατάφεραν να κρυφτούν οι δράστες αμέσως μετά την τοποθέτηση της βόμβας μέρα μεσημέρι. Η κοντινή απόσταση θα αποτελούσε έναν εύκολο τρόπο διαφυγής για τους επίδοξους βομβιστές.

Σύμφωνα με πληροφορίες, η Αντιτρομοκρατική έχει ήδη στα χέρια της σημαντικά ευρήματα από τα εργαστήρια τα οποία αξιολογούνται και σίγουρα δεν είναι ανακινώσιμα.

Οι αξιωματικοί βρίσκονται σε αναμονή της... προκήρυξης, αν αυτή σταλθεί από τους δράστες, καθώς θα μπορούσαν να συλλέξουν στοιχεία που θα τους οδηγήσουν στα ίχνη τους. Υπάρχει όμως και η σκέψη πως δεν θα ακολουθήσει ανάληψη ευθύνης, επειδή δεν σημειώθηκε έκρηξη.

Στον 12ο όροφο της ΓΑΔΑ επικρατεί προβληματισμός για το ενδεχόμενο να είμαστε μπροστά σε μια νέα γενιά τρομοκρατών καλά εξοπλισμένων και με επικίνδυνη τεχνογνωσία.

του Νίκου Τσιλιπουνιάκη

Το ύποπτο λευκό βαν, το σήμα κινητού τηλεφώνου που εντοπίστηκε και τα σενάρια της Αντιτρομοκρατικής

Εφιάλτης για ανήλικη στον Κολωνό: 47χρονος Μαροκινός τη βίαζε για πέντε χρόνια

Στη σύλληψη ενός 47χρονου Μαροκινού προχώρησαν οι Αρχές για βιασμό κατ' εξακολούθηση και κατάχρηση ανήλικης σε ασέλγεια κατ' εξακολούθηση.

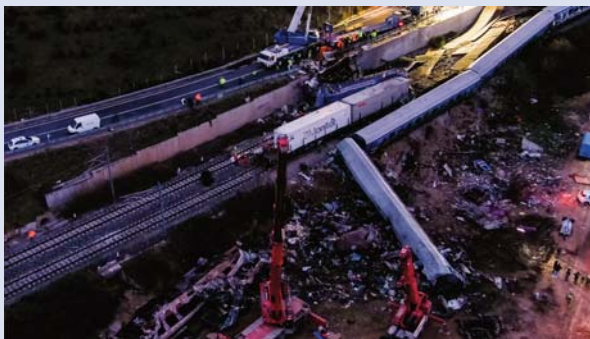
Ο δράστης, που συνελήφθη το βράδυ της Τρίτης στον Κολωνό, κατηγορείται ότι βίαζε από την ηλικία των 11 ετών την ανήλικη και για του-

λάχιστον πέντε χρόνια. Ο 47χρονος, που είχε φιλικές σχέσεις με τη μητέρα του παιδιού, σύμφωνα με πληροφορίες, τα τελευταία δύο χρόνια, από το 2017 μέχρι και τον Οκτώβριο του 2023, φέρεται να εξαναγκάζε το κορίτσι σε κατά φύση και παρά φύση συνουσία, όταν βρισκόταν υπό την επίβλεψή του.

Ν. Κουρέντας: Αν τηρείται ο Γενικός Κανονισμός Κυκλοφορίας, δυστύχημα δεν γίνεται

Με κατηγορηματικό τρόπο, ο διευθύνων σύμβουλος της ΕΡΓΟΣΕ την περίοδο 2005-2008 Νικόλαος Κουρέντας τόνισε ότι, αν τηρείται ο Κανονισμός Κυκλοφορίας, δυστύχημα δεν γίνεται.

Κατά τη διάρκεια της κατάθεσής του στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής που διερευνά τα αίτια της τραγωδίας των Τεμπών, σχετικά με τον Γενικό Κανονισμό Κυκλοφορίας στην ασφάλεια των σιδηροδρομικών μετακινήσεων, ο μάρτυρας ήταν απόλυτα σαφής: Ο Κανονισμός Κυκλοφορίας ορίζει τι ενέργειες πρέπει να γίνουν εάν υπάρχει σύστημα ETCS σε λειτουργία και ποιες όχι, όταν δεν υπάρχει σε λειτουργία. «Αν τηρείται ο Κανονισμός Κυκλοφορίας, δυστύχημα δεν γίνεται», είπε χαρακτηριστικά. Πρόσθεσε ακόμη ότι το ETCS μπορεί να εγκατασταθεί και να χαλάσει αλλά σε καμία περίπτωση αυτό δεν συνεπάγεται ότι την άλλη μέρα το πρωί θα τρακάρουν τα τρένα». Σύμφωνα με τον κ. Κουρέντα, ο Γενικός Κανονι-

Τι κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή για τα Τέμπη ο πρώην CEO της ΕΡΓΟΣΕ

σμός Κυκλοφορίας δίνει πολλαπλές δικλίδες ασφαλείας, που διασφαλίζουν ότι ένα ανθρώπινο λάθος δεν είναι αρκετό για να προκληθεί δυστύχημα. Στην περίπτωση των Τεμπών «έγιναν λάθη από τέσσερις πέντε ανθρώπους και

είχαμε αυτό το αποτέλεσμα. Δεν τηρήθηκε ο ΓΚΚ».

Αναφέρθηκε, μάλιστα, στον Γενικό Κανονισμό Κυκλοφορίας όπως ίσχυε κατά τη διάρκεια της θητείας του, λέγοντας ότι αναθεωρήθηκε το 2019 (σ.σ.: 13/2/2019 με ισχύ από 1/8/2019, με κατάργηση προϊσταμένου αμαξοστοιχίας). Ο κ. Κουρέντας υπογράμμισε ότι, όσο και να εξελίσσεται η τεχνολογία, άνθρωποι είναι αυτοί που τη χειρίζονται καταλήγοντας ότι ο ίδιος δεν γνωρίζει σε παγκόσμιο επίπεδο κάποιο σύστημα που να μηδενίζει το ανθρώπινο λάθος.

Η περίοδος των μνημονίων που σταμάτησε η συντήρηση άφησε σημαντικό αποτύπωμα στο σιδηροδρομικό δίκτυο. Ως πρώην διευθύνων σύμβουλος της ΕΡΓΟΣΕ, ο κ. Κουρέντας διευκρίνισε ότι η ΕΡΓΟΣΕ δεν έχει ουδεμία αρμοδιότητα στην κυκλοφορία και την ασφάλεια χρήσης της γραμμής, οι οποίες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του ΟΣΕ.

Προφυλακίστηκε ο συνεργός του πιστολήε

Επέμεινε στον υπερασπιστικό ισχυρισμό ότι δεν γνώριζε πως ο οδηγός του πανάκριβου τζιπ οπλοφορούσε και πως θα άνοιγε πυρ εναντίον της παρέας των Κρητικών ο 33χρονος Αλβανός ο οποίος κατηγορείται ως συνεργός στο αιματηρό επεισόδιο τα ξημερώματα του περασμένου Σαββάτου στο Γκάζι. Παρά τις εξηγήσεις του στην 29η τακτική ανακρί-

τρια, ο κατηγορούμενος, ο οποίος είναι παλιός γνώριμος των Αρχών, με τη σύμφωνη γνώμη εισαγγελέα κρίθηκε προφυλακιστέος.

«Μετά τους πυροβολισμούς, μπήκαμε στο αυτοκίνητο. Είχα σοκαριστεί. Άρχιζα να φωνάζω, "τι έκανες, γιατί πυροβόλησες;". Εκείνος είχε το όπλο στα πόδια του και μου φώναζε, "σκάσε, σταμάτα, μη μιλάς". Φοβόμουν...», ισχυρίστηκε στην απολογία του.

Υποστήριξε ότι σχετιζόταν τον τελευταίο χρόνο με τον 37χρονο ομοεθνή του και δεν γνώριζε πως οπλοφορούσε. «Αν το γνώριζα, δεν θα βρισκόμουν μαζί του», είπε στην ανακρίτρια και πρόσθεσε ότι μετά τους πυροβολισμούς διαπληκτίστηκε και ο ίδιος με τον δράστη του αιματηρού περιστατικού

και προσπάθησε να πείσει τον πιστολήε να παραδοθεί.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κατηγορούμενος, στο πλαίσιο των εξηγήσεων που έδωσε, κλήθηκε να αναλύσει καρέ καρέ τα βίντεο που έχουν περιληφθεί στη δικογραφία από το επεισόδιο με τους πυροβολισμούς. Φέρεται να επανέλαβε όσα είχε πει στην προανακριτική του κατάθεση στην αστυνομία, ότι δηλαδή το επεισόδιο ξεκίνησε όταν κάποιοι από την παρέα των Κρητικών διαμαρτυρήθηκαν στον οδηγό του τζιπ, επειδή βράχθηκαν όταν το βαρύ όχημα

έπεσε σε μια λακκούβα. Παραδέχθηκε ότι ο ίδιος έριξε ένα χαστούκι σε έναν από τους Κρητικούς, χωρίς να μπορεί να φανταστεί τι θα επακολουθούσε.

«Μου έκανε 53 κλήσεις»

«Βρισκόμουν στη θέση του συνοδηγού στο τζιπ. Σε κάποιο σημείο το αυτοκίνητο έπεσε σε λακκούβα με νερά. Ακούσαμε κάποιους να μας φωνάζουν. Ένας από αυτούς μας έριξε ένα πλαστικό μπουκάλι στο τζαμί του αυτοκινήτου. Αμέσως ο οδηγός τράβηξε χειρόφρενο και βγήκαμε από το

αυτοκίνητο. Ένας από τους τρεις άνδρες με έφτυσε στο πρόσωπο και εγώ τότε του έριξα ένα χαστούκι. Πριν καταλάβω τι γίνεται ο οδηγός έβγαλε από την τσέπη ένα όπλο και τους πυροβόλησε. Τα έχασα, μπήκα μέσα στο αυτοκίνητο και έκανα εμετό. Όταν πήγα σπίτι πήρα τη δικηγόρο μου τηλεφώνω», περιέγραψε ο 33χρονος στις Αρχές.

Η συνήγορος υπεράσπισης Σταματία Μάρκου σε δηλώσεις της έχει υποστηρίξει ότι 33χρονος μόλις συνήλθε από το αρχικό σοκ μετά τους εν ψυχρώ πυροβολισμούς επικοινωνήσε μαζί της λέγοντας ότι θέλει να παραδοθεί στις Αρχές. Μάλιστα, όπως τόνισε, επειδή ήταν ξημερώματα δεν είχε ανοίξει το κινητό της και όταν το άνοιξε, βρήκε 53 αναπάντητες κλήσεις από τον εντολέα της!

Τι υποστήριξε στην απολογία του ο Αλβανός συνοδηγός για το επεισόδιο με τους Κρητικούς στο Γκάζι

Γράφει η Λία Κοντοπούλου
liakontopoulou@gmail.com

Σωτήρια η επέμβαση των αστυνομικών μετά τον πυροβολισμό 31 χρονου στο πόδι

Αιματηρό επεισόδιο σημειώθηκε το βράδυ της Τρίτης, όταν άγνωστος πυροβόλησε και τραυμάτισε έναν 31χρονο σε καφετέρια στη δυτική Θεσσαλονίκη.

Οι αστυνομικοί μόλις έφτασαν στο σημείο είδαν ότι το άτομο είχε τραυματιστεί από πυροβολισμό και του έκαναν τουρνικέ για να σταματήσουν προσωρινά την αιμορραγία, μέχρι να πάει ο τραυματίας στο νοσοκομείο.

«Ήταν σωτήρια η επέμβαση των συναδέλφων, γιατί περιορίστηκε σε μεγάλο βαθμό η αιμορραγία. Το θύμα στάθηκε πολύ τυχερό, γιατί οι αστυνομικοί και είχαν τα υλικά και γνώριζαν να κάνουν χρήση του τουρνικέ. Είναι υλικά τα οποία πρέπει να έχουν μαζί τους οι αστυνομικοί, καθώς είμαστε οι πρώτοι ανταποκριτές σε όλα τα περιστατικά στα οποία κινδυνεύουν αν-

θρώπινες ζωές, δυστυχώς όμως η ηγεσία δεν έχει καταλάβει τη χρησιμότητα αυτών των αγαθών, ώστε να εισαχθούν στον αστυνομικό εξοπλισμό και να εκπαιδευτεί το αστυνομικό προσωπικό, διότι δεν είναι όλοι εκπαιδευμένοι», δήλωσε ο πρόεδρος της Ένωσης Αστυνομικών Υπαλλήλων Θεσσαλονίκης, Θοδωρής Τσαϊρίδης.

Ο 31χρονος αλβανικής καταγωγής νοσηλεύεται στην εντατική μονάδα θεραπείας του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης. Τραυματίστηκε στη μηριαία αρτηρία και άμεσα υποβλήθηκε σε χειρουργείο.

Ο δράστης του αιματηρού επεισοδίου τράπηκε σε φυγή και οι αστυνομικοί έχουν εξαπολύσει ανθρωποκυνηγή για να τον εντοπίσουν.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Δεν ψηφίστηκε ο προϋπολογισμός του Δ. Θεσσαλονίκης

Για πρώτη φορά στα χρονικά του Δήμου Θεσσαλονίκης διοίκηση δεν ψηφίζει προϋπολογισμό και αυτό λόγω του ελλείμματος 20 εκατ. ευρώ που η απερχόμενη διοίκηση Ζέρβα παρουσιάζει. Παρά τη σκληρή ανακοίνωση του νεοεκλεγμένου Στέλιου Αγγελούδη, με την οποία καταδικάζει τη στάση της απερχόμενης διοίκησης, γνωρίζει και ο ίδιος ο νέος δήμαρχος ότι αρχίζει τη θητεία του με προφανή οικονομική αδυναμία για τα στοιχειώδη. Όπως είναι η καθαριότητα, η οποία είναι το μεγάλο στοίχημά του.

Ο ακούραστος Φάνης Παπάς

Μίλησε στην Ολομέλεια της Βουλής για τον προϋπολογισμό και αμέσως μετά πήρε την πρώτη πτήση για Θεσσαλονίκη. Ο λόγος για τον βουλευτή της ΝΔ στη Β' Θεσσαλονίκης Φάνη Παπά, ο οποίος έδωσε το «παρών» όχι μόνο στην ορκωμοσία της νέας δημοτικής αρχής του Δήμου Δέλτα αλλά και στην ορκωμοσία των δημοτικών αρχών Θέρμης και Χαλκηδόνας. Η σχέση αγάπης του Φάνη Παπά με την Τοπική Αυτοδιοίκηση άλλωστε είναι γνωστή, καθώς σε ηλικία 24 ετών εκλέχθηκε πρώτος σε σταυρούς δημοτικός σύμβουλος στον Δήμο Σοχού και μετέπειτα δήμαρχος!

Ποιοι αναλαμβάνουν χαρτοφυλάκιο στον Δ. Κορδελιού-Ευόσμου

«Κλείδωσε» σύμφωνα με πληροφορίες η λίστα του σχήματος διοίκησης του νέου δημάρχου Κορδελιού-Ευόσμου Λευτέρη Αλεξανδρίδη. Χαρτοφυλάκιο φαίνεται πως θα αναλάβουν μεταξύ άλλων η Μαρία Πουρσανίδου, ο μέχρι πρότινος πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας Κορδελιού, ο οποίος παραιτήθηκε καθώς το 2019 είχε εκλεγεί με την παράταξη του απερχόμενου δημάρχου Κλεάνθη Μανδαλιανού, Πέτρος Μεσθανεύς και ο Γιώργος Μαξούρας, που είχε υπηρετήσει στον δήμο επί δημαρχίας Πέτρου Σούλα.

Κοινωνικές δράσεις

Μέρες εορταστικές, οι πολιτικές συζητήσεις μπαίνουν στην άκρη και τα τοπικά κομματικά στελέχη επιλέγουν κοινωνικές δράσεις. Στο ίδιο μήκος κύματος και στο ΠΑΣΟΚ Θεσσαλονίκης, που ετοιμάζουν δυο τρεις κινήσεις ξέχωρα από τις αντίστοιχες που θα κάνει ο πρόεδρος του Κινήματος που θα βρίσκεται στην πόλη.

Φωτόπουλος ο Κασσελάκης: «Ευρώ δεν δίδω...»

Θυμάστε τη χαρακτηριστική ατάκα του Φωτόπουλου από την ταινία «Τι κάνει ο άνθρωπος για να ζήσει», όπου έλεγε στον Χατζηκρήστο, «Δραχμές δεν δίδω»; Ε, στη θέση του Φωτόπουλου βάλτε τον Κασσελάκη και στου Χατζηκρήστου τον Γιάννη Μυλόπουλο (φωτό). Από ό,τι μαθαίνουμε, ο νέος πρόεδρος έχει βάλει στοπ στη ροή των ευρώ από την Κουμουνδούρου στις προεκλογικές υποχρεώσεις, καθώς το ταμείον είναι μείον. Από τους ζημιωμένους ο υποψήφιος περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας, που περίμενε μερική κάλυψη των προεκλογικών δαπανών από το κόμμα. Και τώρα, κάνει πάρτι με είσοδο για να πληρωθούν τα χρέη.

Ετοιμάζουν «ξεσηκωμό»

Σε «θέσεις μάχης» έχουν μπει οι αριστερές κομματικές νεολαίες στη Θεσσαλονίκη, αναμένοντας το νομοσχέδιο για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Η στήλη μαθαίνει ότι παίζει ακόμα και τότε ενδεχόμενο κατάληψης στο ΑΠΘ που αναμένεται να ζήσει νέες μέρες εντάσεων.

Κάποιοι είχαν αϋπνίες...

Μεταμεσονύχτια και συγκεκριμένα στις 00.47 το βράδυ της Τρίτης προς Τετάρτη έκαναν ανάρτηση στο ΠΑΣΟΚ Θεσσαλονίκης για τις κοινωνικές δράσεις της νομαρχιακής ενόψει εορτών. Είναι και αυτός ένας τρόπος να αντιμετωπίσεις τις αϋπνίες μάλλον. Δεν εξηγείται αλλιώς για ποιον λόγο και τι εξυπηρετεί μια ανάρτηση τη συγκεκριμένη ώρα.

Το «κοράκι» μάς είπε για το νέο κόμμα του φρεσκοπαντρεμένου

Ένα «κοράκι», από αυτά του «Game Of Thrones», πέταξε από Βρυξέλλες στη Θεσσαλονίκη και μας ενημέρωσε για το νέο κόμμα που ετοιμάζεται να παρουσιαστεί στις αρχές του 2024. Θα έχει

τη σφραγίδα των Ευρωπαίων Πρασίνων με αποκλειστική ατζέντα τις προκλήσεις της κλιματικής κρίσης. Και ο επικεφαλής του είναι φρεσκοπαντρεμένος. Τι άλλο να μας πει το «κοράκι»;

«Καμπανάκι» κινδύνου για τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας χτυπάει η Τράπεζα της Ελλάδος, επισημαίνοντας ότι παρά τη θετική δυναμική της οικονομίας, απαιτούνται γενναίες παρεμβάσεις, καθώς υπάρχει σοβαρό πρόβλημα, το οποίο εντοπίζεται σε δέκα επιμέρους παραμέτρους.

Ο διοικητής της Τραπεζικής της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας, μιλώντας στο 2ο MD Forum, προειδοποίησε την κυβέρνηση για τη λήψη σημαντικών αποφάσεων, ενώ επιδοκίμασε την απόφαση για ένταξη λαθραίων μεταναστών στην οικονομική δραστηριότητα της χώρας, με βάση και τη σχετική τροπολογία που ψηφίστηκε στη Βουλή. Τα δέκα βασικά προβλήματα στην αγορά εργασίας σήμερα είναι τα εξής:

Γράφει ο Λουκάς Γεωργιάδης
loukas1972@gmail.com

1. Το φυσικό ποσοστό ανεργίας παραμένει υψηλό, γεγονός που αποτελεί ένδειξη διαρθρωτικών προβλημάτων.

2. Το ποσοστό της μακροχρόνιας ανεργίας συνεχίζει να υποχωρεί, παραμένει όμως το υψηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τόσο στο σύνολο των ανέργων όσο και κατά φύλο, με την πλειοψηφία των μακροχρόνια ανέργων να είναι γυναίκες.

3. Όσο παρατείνεται η διάρκεια της ανεργίας, απαξιώνονται οι δεξιότητες των ατόμων και αυξάνεται η πιθανότητα να αποσυρθούν από την αγορά εργασίας, γεγονός που ενισχύει τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, φτώχειας και αύξησης των ανισοτήτων.

4. Η σύνθεση της ανεργίας και ειδικότερα της μακροχρόνιας απαιτεί τη διά βίου εκπαίδευση και στην καλύτερη αντιστοίχιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων.

5. Οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να βρουν εξειδικευμένο προσωπικό

Τα δέκα... άσχημα σημάδια στην αγορά εργασίας

Σήμα κινδύνου στέλνει η Τράπεζα της Ελλάδος για την έλλειψη εργατικών χεριών και την απειλή στο ασφαλιστικό σύστημα

σύμφωνα με τις ανάγκες τους και αυτή η στενότητα αυξήθηκε μετά την πανδημία, με τον τουρισμό, τη γεωργία, τη μεταποίηση και τις κατασκευές να παρουσιάζουν το μεγαλύτερο πρόβλημα εύρεσης εργατικών χεριών.

6. Υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ ζητούμενων και προσφερόμενων θέσεων εργασίας, καθώς ορισμένες επιχειρήσεις δυσκολεύονται να βρουν κατάλληλους εργαζόμενους, οι οποίοι κάνουν κάτι άλλο ή έχουν φύγει στο εξωτερικό.

7. Το ποσοστό απασχόλησης για την

ηλικιακή ομάδα 20-64 ετών αυξάνεται μεν, παραμένει χαμηλό δε, σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ.

8. Η συμμετοχή ανδρών και γυναικών και ιδιαίτερα των νέων στην αγορά εργασίας είναι ζωτικής σημασίας, καθώς η γήρανση του πληθυσμού ενδέχεται να επιβραδύνει την ανάπτυξη και, σε πολλές περιπτώσεις, να υπονομεύσει τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος.

9. Η αύξηση της απασχόλησης των νέων και η επιστροφή εργαζομένων

υψηλών δεξιοτήτων από το εξωτερικό προϋποθέτουν την αύξηση της ζήτησης σε κλάδους και θέσεις εργασίας με υψηλή προστιθέμενη αξία και την αύξηση των επενδύσεων.

10. Η επιταχυνόμενη γήρανση του πληθυσμού τις επόμενες δεκαετίες θα αυξήσει τη συμμετοχή των μεγαλύτερων ηλικιακά ατόμων στο σύνολο του πληθυσμού και θα επηρεάσει δυσμενώς την αγορά εργασίας, αποτελώντας έναν σημαντικό παράγοντα αβεβαιότητας.

Με βάση τις εξελίξεις στην απασχόληση, η Τράπεζα της Ελλάδος εκτιμά ότι ο δείκτης εξάρτησης των ηλικιωμένων θα αυξηθεί, ασκώντας ισχυρές πιέσεις στις μελλοντικές δαπάνες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, αλλά και στο ύψος των συντάξεων.

Ασύμμετρη πληθωριστική απειλή από την... Ερυθρά Θάλασσα

Σε απροσδόκητη ασύμμετρη απειλή για το παγκόσμιο εμπόριο και την αντιπληθωριστική πολιτική των ΗΠΑ, της Ευρωζώνης και του αναπτυσσόμενου κόσμου τείνουν να εξελιχθούν οι τρομοκρατικές ενέργειες των ανταρτών της Υεμένης Χούθι, οι οποίοι κάνουν ρεσάλτο σε εμπορικά πλοία και τα καταλαμβάνουν, απαιτώντας την κατάπαυση του πυρός στη Λωρίδα της Γάζας από τους Ισραηλινούς.

Ήδη, οι χώρες της Ευρώπης, μεταξύ αυτών και η Ελλάδα, συστήνουν προς τους εφοπλιστικούς όμιλους να αποφεύγουν τον Κόλπο του Άντεν και την Ερυθρά

θάλασσα, επιλέγοντας ως πιο ασφαλή διαδρομή τον γύρο της Αφρικής! Το κόστος μεταφοράς εκτοξεύεται και οι απαιτήσεις για πρόσθετα καύσιμα αυξάνονται, κάτι που έχει ωθήσει τις τελευταίες ημέρες τις τιμές του αργού πετρελαίου και πάλι πάνω από τα 80 δολάρια το βαρέλι. Η κατάσταση είναι τόσο σοβαρή που συγκροτείται διεθνής συμμαχία για να αντιμετωπίσει τους τρομοκράτες, οι οποίοι... υπόσχονται ένα ρεσάλτο κάθε 12 ώρες σε κάποιο εμπορικό πλοίο. Εφόσον οι εφοπλιστικοί όμιλοι αποφασίσουν να αλλάξουν ρότα τα πλοία τους, τότε είναι σίγουρο ότι θα υπάρξουν με-

γάλες αυξήσεις στις τιμές των προϊόντων λόγω υψηλότερων ναύλων, ενώ ταυτόχρονα θα διαταραχθεί η εφοδιαστική αλυσίδα, καθώς θα παρουσιαστούν καθυστερήσεις στην παράδοση ή ακόμη και ελλείψεις προϊόντων. Το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης δεν κρύβει την ανησυχία του, καθώς μια νέα αναζωπύρωση των πληθωριστικών τάσεων θα τροφοδοτήσει το σπирάλ της ακρίβειας και μπορεί να οδηγήσει σε μερική ανατροπή των σχεδίων, σε κρίσιμα ζητήματα όπως, για παράδειγμα, η μείωση των επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ: Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΒΩΞΙΤΗ ΣΤΗΝ ΕΕ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΙΜΕΡΥΣ ΒΩΞΙΤΕΣ

Με την ολοκλήρωση της εξαγοράς της Imerys Βωξίτες και της διαδικασίας συγχώνευσης, η Mytilineos καθίσταται ο μεγαλύτερος παραγωγός βωξίτη της Ευρώπης και αυξάνει σημαντικά τη δυναμικότητα παραγωγής. Η δραστηριότητα της Imerys Βωξίτες πρόκειται να συγχωνευθεί με την επίσης 100% θυγατρική της Mytilineos, Δελφοί Δίστομον, στο πλαίσιο της περαιτέρω καθετοποίησης του κλάδου μεταλλουργίας (M Metals).

Η νέα δραστηριότητα θα αυξήσει την ετήσια παραγωγή σε 1,2 εκατ. τόνους, τη μεγαλύτερη παραγωγή σε ευρωπαϊκό έδαφος και από τις μεγαλύτερες σε παγκόσμιο επίπεδο. Έτσι, η παραγωγή βωξίτη θα εξασφαλίσει μακροπρόθεσμα την τροφοδοσία του ιστορικού εργοστασίου Αλουμίνιον της Ελλάδος. Επιπλέον, η σύνεση των δύο ορυχείων συνεπάγεται σοβαρές οικονομίες κλίμακας σε όλα τα επίπεδα: α) στην παραγωγή, β)

στα logistics, γ) στην από κοινού χρήση του λιμένα Ιτέας και πολλά άλλα.

Με την εξαγορά και την επένδυση που επίκειται από τη Mytilineos, επιπλέον εξασφαλίζεται η παραγωγή επαρκούς ποσότητας γαλλίου για την κάλυψη των ευρωπαϊκών αναγκών, καθώς οι ποσότητες που δύνανται να παραχθούν αντιστοιχούν στην τρέχουσα ζήτηση της

ΕΕ. Εξάλλου, διεξάγονται ήδη συζητήσεις μεταξύ της εταιρείας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς η Mytilineos εκπονεί πιλοτικό έργο για την αξιολόγηση του πιο αποδοτικού τρόπου εξόρυξης γαλλίου, με στόχο την παραγωγή 40-45 μετρικών τόνων ετησίως.

Το νέο σχήμα που θα προκύψει μετά τη συγχώνευση θα απασχολεί άμεσα 500 άτομα υψηλής ειδίκευσης σε θέματα μεταλλείων, ενώ θα είναι το μεγαλύτερο μεταλλευτικό συγκρότημα άμεσης και έμμεσης απασχόλησης της χώρας από πλευράς αξίας παραγόμενου προϊόντος, τονώνοντας περαιτέρω την οικονομική δραστηριότητα στον νομό Φωκίδας.

Υπενθυμίζεται πως η εξαγορά αφορά το σύνολο των δραστηριοτήτων για την εξόρυξη βωξίτη στην περιοχή της Φωκίδας, που πλέον θα εντάσσονται στην M Metals της Mytilineos.

Γιατί το ΕΣΕΚ «ψαλίδισε» τους στόχους για το υδρογόνο

Αποδοχή της Κομισιόν στους πιο μετριοπαθείς στόχους για «πράσινο» υδρογόνο που περιλαμβάνει το αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα της χώρας εκφράζεται στην αξιολόγηση που δημοσιεύτηκε προημερών και αφορά το σύνολο του κειμένου.

Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητάει από την Ελλάδα να συμπεριληφθούν συγκρισιμα μέτρα για την προώθηση του υδρογόνου στη βιομηχανία και να προετοιμάσει την ΕΕ για το εμπόριο υδρογόνου από αναθεωρημένες πηγές. Το κείμενο του ελληνικού ΕΣΕΚ προβλέπει συνολική παραγωγή 0,92 TWh, πράγμα που αντιστοιχεί σε δυναμικότητα εγκατεστημένων συστημάτων ηλεκτροδότησης 300 MW περίπου. Υπενθυμίζεται ότι το draft που είχε δημοσιευτεί το περασμένο καλοκαίρι έθετε στόχο στο 1,7 GW συστημάτων ηλεκτροδότησης για το 2030 από προηγούμενο στόχο στο 1,2 GW. Σύμφωνα με πληροφορίες, η αναπροσαρμογή στα νούμερα έγινε πριν σταλεί το προσχέδιο στις Βρυξέλλες στις αρχές Νοεμβρίου, αναγνωρίζοντας ότι ο στόχος του 1,7 GW ήταν υπερβολικός τόσο για τα δεδομένα της ελληνικής αγοράς όσο και για το υφιστάμενο επίπεδο ωριμότητας της εν λόγω τεχνολογίας.

Ήταν μεγάλο το κόστος

Συγκεκριμένα, αρμόδιες πηγές σημειώνουν ότι ο προηγούμενος στόχος του 1,2 GW στηριζόταν στη λογική παραγωγής υδρογόνου για έκχυση στο δίκτυο φυσικού αερίου, πράγμα που κατόπιν ώριμης ανάλυσης με τα νούμερα του σήμερα καταλήγει εξαιρετικά κοστοβόρο για τον τελικό καταναλωτή.

Άλλωστε, όπως συμπληρώνουν, η βασική «αποστολή» του υδρογόνου είναι να συμβάλει στην απανθρακοποίηση συγκεκριμένων τομέων της οικονομίας όπως είναι οι μεταφορές και η βιομηχανία όπου δεν μπορούν να εφαρμοστούν άλλες τεχνικές απανθρακοποίησης και κυρίως ο εξηλεκτρισμός και όχι για γενική χρήση, καθώς σε μια τέτοια περίπτωση το τελικό κόστος βγαίνει εξαιρετικά υψηλό.

Μάλιστα σε αυτές τις ειδικές περιπτώσεις μπορεί κανείς να προσδοκά και προσιθέμενη αξία από τη χρήση υδρογόνου,

πράγμα που «χάνεται» αν η χρήση του καυσίμου υιοθετηθεί σε άλλους τομείς όπως η απανθρακοποίηση των σπιτιών, όπου μάλιστα προκρίνονται ήδη άλλες τεχνολογίες, όπως είναι οι αντλίες θερμότητας. Σε μια περίπτωση πλατιάς διείσδυσης του υδρογόνου, αυτό θα είχε αντανάκλαση στις χρεώσεις δικτύου, αυξάνοντας υπέρμετρα το τελικό κόστος.

Να συμπληρώσουμε ακόμη ότι η προσέγγιση του υπουργείου, όπως αναφέρουν αρμόδιες πηγές, περιλαμβάνει μια ενδεχόμενη αναθεώρηση προς τα πάνω των στόχων υδρογόνου στην τελική κατανάλωση, με την προϋπόθεση, ωστόσο, ότι θα έχει ωριμάσει η τεχνολογία και επομένως τα κόστη θα βρίσκονται σε πιο προσιτά επίπεδα που να δικαιολογούν μια τέτοια ενέργεια. Άλλωστε ενδεικτικό είναι ότι ακόμη και σε επίπεδο ΕΕ δεν υπάρχουν δεσμευτικοί στόχοι για το υδρογόνο, όπως συμβαίνει σε άλλες

τεχνολογίες ΑΠΕ, αναγνωρίζοντας ακριβώς την «ανωριμότητα» ακόμη της συγκεκριμένης τεχνολογίας και ότι αυτό συνεπάγεται σε όρους κόστους.

Οι προβλέψεις του νέου ΕΣΕΚ

Στο κείμενο που κατατέθηκε στις Βρυξέλλες αναφέρεται ότι οι τελικοί στόχοι για την παραγωγή υδρογόνου αυτή τη στιγμή είναι υπό διερεύνηση. Ωστόσο, προς το παρόν, για το 2030 η συνολική παραγωγή «πράσινου» υδρογόνου εκτιμάται ότι θα ανέλθει τουλάχιστον σε 0,92 TWh, που αντιστοιχεί σε δυναμικότητα εγκατεστημένων συστημάτων ηλεκτροδότησης 300 MW περίπου, ενώ στόχος είναι να συγκεντρωθούν οι κατάλληλοι πόροι σε συνδυασμό με τη δημιουργία αλυσίδας απορρόφησης του υδρογόνου σε χρήσεις που δεν μπορούν να εξηλεκτρισθούν, ώστε να επιταχυνθεί περαιτέρω η παραγωγή υδρογόνου έως το 2030.

Η συνολική κατανάλωση πράσινου υδρογόνου εκτιμάται σε 63,6 TWh/έτος μέχρι το 2050, το μεγαλύτερο ποσοστό όμως (περίπου 70%) εκτιμάται ότι θα καταναλώνεται για παραγωγή συνθετικών υδρογονανθράκων για χρήση στις μεταφορές.

Γράφει ο Μιχάλης Μαστοράκης
mikie_mastorakis@msn.com

Πώς από το 1,7 GW μέχρι το 2030 φτάσαμε στα 300 MW μονάδων ηλεκτροδότησης

Μνημόνιο συνεργασίας υπέγραψε το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών με την Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών (ΕΕΕ) και τον εποπτευόμενο φορέα του υπουργείου, Κτιριακές Υποδομές ΑΕ (ΚΤΥΠ), που αφορούσε την αποκατάσταση των σχολικών μονάδων στη Θεσσαλία.

Συνολικά 2.449 μαθητές της Θεσσα-

Γράφει η Ρεγγίνα Σαβούρδου

λίας και της Στερεάς Ελλάδας, τα σχολεία των οποίων υπέστησαν σοβαρές ζημιές από την πρωτοφανή θεομηνία του Σεπτεμβρίου, θα στεγάζονται σε νέες, πιο σύγχρονες και ασφαλείς κτιριακές υποδομές.

«Τα σχολεία όχι μόνο να αποκατασταθούν αλλά να γίνουν σύγχρονα και καλύτερα από ό,τι ήταν πριν, ώστε να γεμίσουν χαρούμενα παιδιά και με τους γονείς να αισθάνονται περισσότερη ασφάλεια για τα παιδιά τους ενώ οι καθηγητές να μπορούν να επιτελέσουν το λειτουργημά τους στις καλύτερες συνθήκες», δήλωσε σχετικά ο διευθύνων σύμβουλος των ΚΤΥΠ Αθανάσιος Γιάνναρης κατά την υπογραφή του μνημονίου.

Πριν από το τέλος του νέου έτους, συνολικά 33 σχολεία που είτε δεν λειτουργούν είτε λειτουργούν με σοβαρά προβλήματα θα αποκατασταθούν πλήρως, θα βελτιωθούν οι ηλεκτρομηχανολογικές τους εγκαταστάσεις, θα αναβαθμιστούν ενεργειακά και θα ανακατασκευαστεί ο περιβάλλον χώρος τους.

Το ευχαριστώ του Σταϊκούρα

«Πρόκειται για μια ακόμα σημαντική πρωτοβουλία κοινωνικής ευθύνης, πράξη προσφοράς και αλληλεγγύης της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλι-

Οι εφοπλιστές δίνουν 50 εκατ. για τα σχολεία της Θεσσαλίας

Ο ταμίας του ΔΣ της ΕΕΕ Γιάννης Ξυλάς, ο υπουργός Υποδομών & Μεταφορών Χρήστος Σταϊκούρας, η πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών Μελίνα Τραυλού και ο αντιπρόεδρος της ΕΕΕ Μιχάλης Χανδρής

τών. Θέλω να ευχαριστήσω την πρόεδρο της Ένωσης κ. Τραυλού και στο πρόσωπό της όλα τα μέλη του ελληνικού εφοπλισμού που διαθέτουν 50 εκατομμύρια ευρώ στις πληγείσες από πρωτοφανείς καταστροφές περιοχές», σημείωσε σχετικά ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σταϊκούρας.

«Έχει μεγάλη αξία η ευαισθησία και το συγκεκριμένο αντικείμενο το οποίο επέλεξαν να χρηματοδοτήσουν αυτές τις δύσκολες ώρες που είναι ό,τι αφορά τα παιδιά μας», υπογράμμισε ο αρμό-

Άλλη μια κοινωνική προσφορά για την αποκατάσταση των ζημιών σε 33 κτήρια που επλήγησαν στις καταστροφικές πλημμύρες του Σεπτεμβρίου

διος υφυπουργός Νίκος Ταχιάος.

Στο ειδικό ταμείο της Ένωσης περίπου 205 εφοπλιστικές εταιρείες συγκέντρωσαν περισσότερα από 50 εκατομμύρια ευρώ.

«Η ΕΕΕ και ο ελληνικός εφοπλισμός διαχρονικά στηρίζουν την παιδεία και είμαστε υπερήφανοι που θα

αναλάβουμε τα 33 σχολεία, όλα τα σχολεία των πληγείσων περιοχών», ανέφερε η πρόεδρος της ΕΕΕ κ. Μελίνα Τραυλού. Οι σχολικές μονάδες που θα ανακατασκευαστούν βρίσκονται στους Δήμους Τρικκαίων, Φαρκαδόνας, Παλαμά, Δομοκού και Βόλου.

Χρήστος Λέντζος: Πέθανε ο δημιουργός του πιο διάσημου φραπέ της χώρας

Έφυγε χθες από τη ζωή ο Χρήστος Λέντζος σε ηλικία 93 ετών, δημιουργός του πιο διάσημου φραπέ στην Ελλάδα. Ξεκινώντας ως ζαχαροπλαστέιο το 1964, ο Λέντζος πειραματίστηκε με διαφορετικές δόσεις καφέ και κατέληξε στη φόρμουλα που θα έκανε τον καφέ του θρύλο. Το μυστικό της συνταγής του παραμένει ακόμη και σήμερα... επτασφράγιστο. Στην πολυσύχναστη καρδιά της Αθήνας, στο Παγκράτι, υπήρχε ένα καφέ που ξεπερνούσε τα συνηθισμένα. Αυτό ήταν το «Λέντζος», ένα όνομα που έγινε συνώνυμο του καλύτερου και του δημοφιλέστερου φραπέ στην Ελλάδα. Από το πρωινό άνοιγμά του στις 5.00 πμ μέχρι τις βραδινές ώρες 2.00-3.00 πμ, ο Λέντζος σέρβιρε εκατοντάδες καφέδες καθημερινά σε μια διαφορετική πελατεία, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών που ξυπνούσαν νωρίς, των οδηγών του ΕΚΑΒ, των μαθητών

και των ανθρώπων όλων των ηλικιών και καταβολών.

Ο Χρήστος Λέντζος έγινε πιο διάσημος και από τον εφευρέτη του εθνικού ροφήματος, Δημήτρη Βακόνδιο,

που το δημιούργησε για πρώτη φορά το 1957. Ο φραπές στον Λέντζο δεν ήταν απλώς ένα ρόφημα, ήταν ένας θεσμός, ένα κομμάτι του πολιτιστικού ιστού της Αθήνας. Τον Φεβρουάριο του 2013, το εμβληματικό καφέ έκλεισε τις πόρτες του, σηματοδοτώντας το τέλος μιας εποχής. Παράγοντες όπως η άνοδος του εσπρέσο, το άνοιγμα νέων καφέ και τα συσσωρευμένα χρέη έπαιξαν ρόλο σε αυτή την απόφαση.

Η κληρονομιά του Λέντζου ζει, όχι μόνο στις αναμνήσεις των θαμώνων του, αλλά και σε ένα τραγούδι. Το 1982, ένα τραγούδι του Μάνου Ρασούλη και του Χρήστου Νικολόπουλου, που τραγούδησε ο Δημήτρης Κοντογιάννης, απαθανάτισε το καφενείο, αφηγούμενο μια γλυκόπικρη ιστορία αγάπης που διαδραματίζεται μέσα στους τοίχους του.

Ισχυρή ανάπτυξη το 2024 με πολλές αβεβαιότητες

Επιταχυνόμενη ανάπτυξη 2,5% με πληθωρισμό 3% προβλέπει για το 2024 η Τράπεζα της Ελλάδος, στέλνοντας μήνυμα προς την κυβέρνηση για συγκράτηση στις αυξήσεις των μισθών και των συντάξεων αλλά και για την αντιμετώπιση πέντε μεγάλων προκλήσεων, ενώ καταθέτει και έντεκα προτάσεις για τη στήριξη της οικονομίας.

Αυτά αναφέρονται στην Ενδιάμεση Έκθεση για τη Νομισματική Πολιτική που κατέθεσε στη Βουλή ο διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας. Πιο συγκεκριμένα:

1 Φέτος η οικονομία θα αναπτυχθεί με 2,4%, ενώ του χρόνου με 2,5% (το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών αναμένει αύξηση 2,9%). Ο πληθωρισμός θα τρέξει φέτος με 4,1% από 9,3% το 2022 και το 2024 θα μειωθεί στο 3%, ενώ το 2026 θα συγκλίνει προς τον στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζας (2%).

2 Η ΤτΕ εντοπίζει τέσσερις βασικές αβεβαιότητες: τυχόν επι-

δείνωση της γεωπολιτικής κρίσης στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή, χαμηλότερος του αναμενομένου ρυθμός απορρόφησης και αξιοποίησης των κονδυλίων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθυστέρηση υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων, που θα επιβράδυνε τη διαδικασία ενίσχυσης της παραγωγικότητας της οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, και ακραία καιρικά φαινόμενα (πλημμύρες και πυρκαγιές, όπως συνέβη το 2023).

3 Οι κύριες προκλήσεις για την οικονομία είναι ο πληθωρισμός, το υψηλό δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, τα κόκκινα δάνεια και το υψηλό ιδιωτικό χρέος, οι αδυναμίες της αγοράς εργασίας και η χαμηλή διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα.

4 Η Τράπεζα της Ελλάδος διατυπώνει έντεκα προτάσεις για διατηρήσιμη ανάπτυξη της οικονο-

«Να είναι συγκρατημένες οι αυξήσεις στους μισθούς», λέει ο Γ. Στουρνάρας

μίας. Ειδικότερα, προτείνει διατηρήσιμη μείωση του πληθωρισμού με περιορισμένες μισθολογικές αυξήσεις, ένταση του ανταγωνισμού και αυστηρούς ελέγχους στην αγορά, επιτάχυνση της απορρόφησης πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης και το ΕΣΠΑ, συνέχιση των μεταρρυθμίσεων με έμφαση στη χρήση της τεχνολογίας στη δικαιοσύνη για ταχύτερη έκδοση των αποφάσεων, βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος με ενίσχυση των επενδύσεων, συστηματικούς ελέγχους κατά της φοροδιαφυγής, μείωση του λόγου δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ, αντιμετώπιση των προκλήσεων ως προς τις φυσικές καταστροφές, κάλυψη του κενού μεταξύ ζητούμενων και προσφερόμενων θέσεων εργασίας με αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης, καθώς και ένταση και παραμονή των γυναικών στην αγορά εργασίας, ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού συστήματος, αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους που είναι εκτός τραπεζικού τομέα και προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων, η οποία θα βοηθήσει στην περαιτέρω μείωση του επενδυτικού κενού.

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΣΗΣ:

«Ισχυρή στήριξη σε μηχανικούς μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας»

Την απόφαση για την ενεργοποίηση του Ταμείου Εγγυοδοσίας ανάμεσα στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και το Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΜΕΔΕ) υπέγραψε ο υπουργός αναπληρωτής Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης. Προβλέπει ότι στο εξής το ανώτατο ποσό δανείου από 200.000 ευρώ θα ανέρχεται σε 400.000 ευρώ με την υποβολή ενός απλοποιημένου επιχειρηματικού σχεδίου χωρίς αναφορά στον κύκλο εργασιών του 2019, όπως ίσχυε έως σήμερα. Επίσης, το ανώτατο ύψος εξασφαλίσεων μειώνεται από 40% σε 20% του δανείου, ενώ η επενδυτική περίοδος παρατείνεται έως τις 31/12/2024. Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να λάβουν δάνειο από τις τράπεζες Alpha Bank, Εθνική, Πειραιώς, Eurobank, Attica Bank, Optima Bank, Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας και Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας.

Πρόστιμα €199.660 σε οδικές μεταφορές

Πρόστιμα 199.660 ευρώ, εκ των οποίων τα 126.000 ευρώ αφορούν αδήλωτη εργασία, επέβαλε η Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας σε εταιρείες οδικών μεταφορών. Σε συνεργασία με την Τροχαία ελέγχθηκαν 349 οδηγοί φορτηγών και επιβατικών οχημάτων με ταχογράφο και βεβαιώθηκαν 157 παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, ενώ βρέθηκαν και 12 αδήλωτοι οδηγοί. Οι παραβάσεις, εκτός από την αδήλωτη εργασία, περιλαμβάνουν βιβλίο δρομολογίων, μη εφοδιασμό με πίνακα προσωπικού, μη προσκόμιση στοιχείων και τα χρονικά όρια εργασίας (εβδομαδιαία ανάπαυση, μη καταχώριση υπερωριακής απασχόλησης, μη υποβολή στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ δήλωσης οργάνωσης χρόνου εργασίας, μη αναγγελία τροποποίησης ωραρίου σε περιπτώσεις εργαζομένων πλήρους ή μερικής απασχόλησης).

Σήμερα η 1η δόση για το επίδομα θέρμανσης

Καταβάλλεται σήμερα η πρώτη δόση του επιδόματος θέρμανσης σε 763.307 δικαιούχους, ενώ το συνολικό ποσό που θα λάβουν ανέρχεται σε 175.637.095,36 ευρώ. Το επίδομα θέρμανσης καταβάλλεται σε όσους είχαν λάβει και πέρυσι το επίδομα, αλλά και σε αυτούς που προμηθεύτηκαν πετρέλαιο ή άλλο είδος καυσίμου (ξύλα, πέλετ κ.λπ.) και είχαν αποσταλεί τα σχετικά τιμολόγια έως τις 8 Δεκεμβρίου. Η δεύτερη δόση θα καταβληθεί στα τέλη Φεβρουαρίου και η τρίτη στα τέλη Απριλίου.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Αμαλία Κάζου

Στρατηγική συνεργασία Intrakat - ΔΕΗ Ανανεώσιμες

Πάνω από 1 δισ. η αξία της επένδυσης με έξι έργα ΑΠΕ

Αλέξανδρος Εξάρχου, αντιπρόεδρος του ΔΣ και διευθύνων σύμβουλος της Intrakat

Τη σύναψη δεσμευτικής Συμφωνίας-Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ της ΔΕΗ Ανανεώσιμες και του Ομίλου Intrakat για την από κοινού ανάπτυξη χαρτοφυλακίου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) συνολικής ισχύος έως 2,7 GW ανακοίνωσαν χθες οι δύο εταιρείες. Στο πλαίσιο της εν λόγω συμφωνίας προβλέπεται ότι ο Όμιλος Intrakat θα μεταβιβάσει στην εταιρεία ΔΕΗ Ανανεώσιμες έξι έργα ΑΠΕ εν λειτουργία και υπό ανάπτυξη, συνολικής ισχύος περίπου 164 MW.

Πρόκειται για το εν λειτουργία αιολικό πάρκο «Φραγκάκι» ισχύος 15 MW, το εν αναμονή λειτουργίας αιολικό πάρκο «Καστρί» ισχύος 5 MW και τα έργα «Ζυγουρολίβαδο», «Τιμένιο», «Κακοδιάβατο» και «Κάρκαρος», αθροιστικής ισχύος 144 MW, που βρίσκονται σήμερα σε φάση υλοποίησης. Ταυτόχρονα, προβλέπεται ότι η εταιρεία ΔΕΗ Ανανεώσιμες θα εισέλθει ως μέτοχος κατά ποσοστό 49% σε εταιρείες συμμετοχών (holding companies) του Ομίλου Intrakat στις οποίες ανήκει χαρτοφυλακίο έργων υπό ανάπτυξη, συνολικής ισχύος περίπου 1,6 GW, ενώ η συμφωνία μπορεί να διευρυνθεί υπό προϋποθέσεις.

Η συναλλαγή για το ποσοστό συμμετοχής της ΔΕΗ Ανανεώσιμες αντιστοιχεί σε Αξία Επιχείρησης (Enterprise Value) που ανέρχεται σε 100 εκατ. ευρώ. Η αξία της από κοινού επένδυσης στη δυνητική πλήρη ανάπτυξη της εκτιμάται ότι θα υπερβεί το 1 δισ. ευρώ. Η ολοκλήρωση των οριστικών συμφωνιών αγοραπωλησίας και των οριστικών συμφωνητικών μετόχων προβλέπεται το αργότερο έως το τέλος Φεβρουαρίου 2024.

Με αφορμή την υπογραφή της συμφωνίας, ο αντιπρόεδρος του ΔΣ και διευθύνων σύμβουλος της Intrakat Αλέξανδρος

Κωνσταντίνος Μαύρος, διευθύνων σύμβουλος της ΔΕΗ Ανανεώσιμες

Εξάρχου δήλωσε: «Η έναρξη αυτής της στρατηγικής συμμαχίας με τη ΔΕΗ Ανανεώσιμες επιταχύνει τον φιλόδοξο σχεδιασμό μας για την ανάπτυξη ΑΠΕ στην Ελλάδα και θα συμβάλει καταλυτικά στην ενεργειακή μετάβαση της χώρας -ένα θέμα εξαιρετικά επίκαιρο, λόγω της κλιματικής αλλαγής. Πιστεύουμε ότι με τη στρατηγική αυτή συνεργασία όχι μόνο θα δημιουργήσουμε περαιτέρω αξία για τους μετόχους μας και τις κοινωνίες όπου δραστηριοποιούμαστε, αλλά και θα προσφέρουμε τη δυνατότητα στη χώρα να επιταχύνει την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, συμβάλλοντας στην απανθρακοποίηση της ελληνικής οικονομίας και στην ενίσχυση της ενεργειακής αυτότητας της Ελλάδας. Ο ενεργειακός τομέας βρίσκεται στον πυρήνα της στρατηγικής μας για την ανάπτυξη και είναι ίσως ο σημαντικότερος πυλώνας μας για το μέλλον. Η στρατηγική αυτή συμφωνία μάς φέρνει ακόμη πιο κοντά στην υλοποίηση των στόχων μας».

Από την πλευρά του ο διευθύνων σύμβουλος της ΔΕΗ Ανανεώσιμες Κωνσταντίνος Μαύρος δήλωσε σχετικά: «Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες πιστεύει στις σωστές συμμαχίες που έχουν προστιθέμενη αξία και αποφέρουν οφέλη για όλα τα μέρη. Σήμερα προσθέτουμε στο ήδη πλούσιο χαρτοφυλακίο μας έξι σημαντικά έργα ΑΠΕ, που ανταποκρίνονται πλήρως στον στρατηγικό σχεδιασμό μας. Ταυτόχρονα εγκαινιάζουμε μια συνεργασία με την Intrakat που οδηγεί και τις δύο εταιρείες σε μια δυναμική και ασφαλή ανάπτυξη, ενώ ταυτόχρονα υπηρετεί τον κεντρικό στόχο της ΔΕΗ Ανανεώσιμες για τη δημιουργία ενός διευρυμένου και διαφοροποιημένου χαρτοφυλακίου έργων ΑΠΕ».

Schroders: Βλέπει ελκυστικές επενδυτικές ευκαιρίες στην Ελλάδα

Τους λόγους που καθιστούν την Ελλάδα αλλά και την Ευρώπη πρωταγωνίστριες μεταξύ των αναδυόμενων αγορών (emerging markets) εντός του 2023 επισημαίνουν ο Rollo Roscow, Emerging Markets Fund Manager, και ο Andrew Rhymer, Senior Strategist, Strategic Research Unit της Schroders. Από επενδυτική σκοπιά η αναδυόμενη Ευρώπη αποτελεί κομβικής σημασίας αγορά, καθώς περιλαμβάνει πληθώρα ελκυστικών επενδυτικών ευκαιριών στις αγορές της Ελλάδας, της Ουγγαρίας και της Πολωνίας. Ως ειδική περίπτωση ξεετάζεται και η Τουρκία. Θετικό είναι το πρόσημο για τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, μιας και οι πληθωριστι-

κοί δείκτες εντός του 2023 έχουν σημειώσει μικρή πτώση τους τελευταίους μήνες συγκριτικά με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη, παρά τις ανοδικές τάσεις που εμφανίστηκαν τον Οκτώβριο. Ειδικότερα, στο 3,4% διαμορφώθηκε ο πληθωρισμός στην Ελλάδα τον Οκτώβριο, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, από 1,6% τον Σεπτέμβριο. Αναφορικά με τη νομισματική πολιτική της Ελλάδας, η οποία καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ECB), τα νέα είναι θετικά, καθώς σύμφωνα με τελευταίες αναλύσεις αναμένεται από την ΕΚΤ να διατηρήσει σταθερή επιτοκιακή πολιτική μέχρι τα μέσα του 2024, όπου και αναμένονται μειώσεις των επιτοκίων.

Χρηματιστήριο Αθηνών: Πάει για Santa Claus rally;

Το αγοραστικό ενδιαφέρον για βαριά χαρτιά στηρίζει τον Γενικό Δείκτη και θέτει τις βάσεις για ένα ενδεχόμενο Santa Claus rally. Οι εγχώριοι αναλυτές εκτιμούν πως το ελληνικό χρηματιστήριο έχει τη δυναμική να κινηθεί σε υψηλότερα επίπεδα, αν βοηθήσει και το διεθνές κλίμα. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος παραμένουν τα τραπεζικά blue chips, ενώ θετικό στοιχείο αποτελεί και η αφύπνιση της μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Σε τεχνικό επίπεδο, ζητούμενο αποτελεί η ανοδική κίνηση του Γενικού Δείκτη πάνω από τις 1.300 μονάδες με αυξημένο τζίρο. Αν συμβεί αυτό, θα ανοίξει ο δρόμος για τη ζώνη των 1.330-1.352 μονάδων, που αποτελεί υψηλό θετός.

Μυτιληναίος: Εγκρίθηκε η απορρόφηση της Watt and Wolt

Εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της Watt And Volt MAE από τη Μυτιληναίος. Αναλυτικά η ανακοίνωση: «Η Μυτιληναίος ΑΕ ανακοινώνει ότι με την υπ' αριθμ. 3179234ΑΠ/18.12.2023 απόφαση του προϋσταμένου Διευθυνσης Εταιρειών, Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή, Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του υπουργείου Ανάπτυξης, η οποία καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 3943416 στις 18/12/2023, εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της 100% θυγατρικής της εταιρείας Watt And Volt MAE από την εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7-21 και 35 του Ν. 4601/2019 και του Ν. 4172/2013, με ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού 30/6/2023».

Νέα διοικητική δομή για τη Euroins Ελλάδος

Την αλλαγή της διοικητικής δομής της, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με τα σύγχρονα πρότυπα του ESG, ανακοινώνει η Euroins Ελλάδος. Από τις 29 Νοεμβρίου 2023, οι κ. Αθανάσιος Ι. Σμυρνης και Vasil G. Dimitrov αναλαμβάνουν διευθυντές Υποκαταστήματος Ελλάδος. Τόσο ο κ. Σμυρνης όσο και ο κ. Dimitrov κατείχαν μέχρι πρότινος τη θέση του αναπληρωτή διευθυντή του ελληνικού υποκαταστήματος της Insurance Company Euroins AD.

Συνεργασία ΚΑΕ ΠΑΟ ΑΚΤΟΡ - Globalsat για μετασχηματισμό του ΟΑΚΑ

Η ΚΑΕ Παναθηναϊκός ΑΚΤΟΡ ανακοίνωσε την έναρξη της συνεργασίας της με τον Όμιλο Globalsat, που πρωτοπορεί στον χώρο της τεχνολογίας για περισσότερα από είκοσι χρόνια και πλέον επεκτείνει τις δραστηριότητές του στον ταχέως εξελισσόμενο χώρο της πράσινης ενέργειας. Στο πλαίσιο της συνεργασίας των δύο εταιρειών η Globalsat θα προσφέρει τεχνολογικές λύσεις, επαγγελματικές οθόνες, λύσεις ψηφιακής σήμανσης καθώς και λύσεις πράσινης ενέργειας για τον ψηφιακό και ενεργειακό μετασχηματισμό του ΟΑΚΑ, με κύριο στόχο την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της ποιότητας των υπηρεσιών και της συνολικής εμπειρίας των φιλάθλων, επισκεπτών και εργαζομένων του κορυφαίου αθλητικού κέντρου. Επιπρόσθετα στο νέο ανακαινισμένο VIP Lounge του κλειστού γηπέδου μπάσκετ του ΟΑΚΑ, οι οθόνες εσωτερικής και εξωτερικής ψηφιακής σήμανσης, καθώς και το άκρως εντυπωσιακό The Wall All-In-One εξασφαλίζουν προηγμένη οπτική εμπειρία ψυχαγωγίας χωρίς περιορισμούς στους επισκέπτες του.

Lamda: Ολοκλήρωση ρευστοποίησης της επένδυσης στην R Energy 1 Holding

Την ολοκλήρωση της ρευστοποίησης της επένδυσης στην R Energy 1 Holding ανακοίνωσε η Lamda Development. Ειδικότερα, η Lamda Development SA ανακοίνωσε ότι η Lamda Energy Investments SMSA, 100% θυγατρική της εταιρείας, ολοκλήρωσε την πώληση και μεταβίβαση προς την εταιρεία Γ. Ρόκας Holdings Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία: (α) της συνολικής συμμετοχής της στην εταιρεία R Energy 1 Holding, η οποία ανερχόταν σε ποσοστό 20% του μετοχικού της κεφαλαίου, και (β) 10.000 ομολογιών ονομαστικής αξίας 1.000 ευρώ εκάστης, εκδόσεως της εταιρείας R Energy 1 Holding, οι οποίες είχαν εκδοθεί στο πλαίσιο του από 31/10/2022 μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, ύψους 10 εκατ. ευρώ, τριετούς διάρκειας, που καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από τη Lamda Energy Investments SMSA. Το συνολικό τίμημα της συναλλαγής ανήλθε σε 21,6 εκατ. ευρώ και εισπράχθηκε εξ ολοκλήρου σε μετρητά στις 19/12/2023.

Centric: Απόφαση για λύση και εκκαθάριση της θυγατρικής Chicken Stories IKE

Η Centric Συμμετοχών ΑΕ ανακοίνωσε ότι δυνάμει της από 18/12/2023 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας με την επωνυμία Chicken Stories Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία Υπηρεσιών Εστίασης και αρ. ΓΕΜΗ 142679401000 (η Chicken Stories), στην οποία η εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 95%, αποφασίστηκε ομόφωνα η οριστική διακοπή της λειτουργίας του καταστήματος της Chicken Stories που βρίσκεται στην Αγία Παρασκευή Αττικής, καθώς και η θέση της Chicken Stories σε λύση και εκκαθάριση, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του έτους 2024. Η λήψη της εν λόγω απόφασης βασίζεται σε μια διαρκή αξιολόγηση των οικονομικών και λοιπών δεδομένων, καθώς τα αποτελέσματα της Chicken Stories, τόσο κατά τις προηγούμενες όσο και κατά την τρέχουσα χρήση 2023, υπήρξαν συστηματικά ζημιογόνα, με αποτέλεσμα την ανάγκη σταθερής ταμειακής ενίσχυσης από την εταιρεία, όπως αναφέρει η εισηγμένη σε σχετική ανακοίνωση.

Νέο κατάστημα ΣΥΝΚΑ στα Λιβάδια Χανίων

Το Σάββατο 16 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του 38ου καταστήματος ΣΥΝΚΑ στα Λιβάδια Χανίων, με μεγάλη συμμετοχή επισκεπτών και καταναλωτών. Το νέο κατάστημα εκτείνεται σε μια επιφάνεια 1.500 τμ με 100 και πλέον θέσεις στάθμευσης και ειδική μέριμνα για ΑΜΕΑ, απασχολεί 65 εργαζόμενους και σηματοδοτεί, μεταξύ άλλων, την επόμενη μέρα του ΣΥΝΚΑ ως ανώνυμης εταιρείας, στο πλαίσιο της ισχύουσας συνεργασίας με τη Διαμαντής Μασούτης ΑΕ. Στους χώρους του καταστήματος, οι καταναλωτές θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν ποιότητα, ποικιλία, καλές τιμές και προσφορές, ενώ ιδιαίτερη έμφαση και βαρύτητα δίδονται και στους ντόπιους παραγωγούς.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Αμαλία Κάζου

Στον Θάνο Κουλουμπιάνη το σύνολο των μετοχών της Infotrust

Στην εξαγορά του υπολειπόμενου 30% των εταιρειών Infotrust ΑΕ και Infotrust ΑΕΒΕΚ, κατέχοντας πλέον το 100% των δύο εταιρειών, προχώρησε η Αναπτυξιακή ΕΠΕ (με διακριτικό τίτλο ComnCom) του Θάνου Κουλουμπιάνη, έναντι τιμήματος ύψους 1 εκατ. ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι η Αναπτυξιακή ΕΠΕ, τον Ιανουάριο του 2023, είχε προχωρήσει στην εξαγορά του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών 70% της ασφαλιστικής Infotrust ΑΕ και της Infotrust ΑΕΒΕΚ έναντι τιμήματος 2 εκατ. ευρώ.

Ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Infotrust Θάνος Κουλουμπιάνης δηλώνει ιδιαίτερα ικανοποιημένος για την πορεία που πραγματοποιεί τον τελευταίο χρόνο η ασφαλιστική εταιρεία, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, τονίζοντας ότι σταθερός στόχος παραμένει η δημιουργία νέων δεδομένων στην ασφαλιστική πρακτόρευση. «Η επένδυση αυτή επιβεβαιώνει την πεποίθηση της ComnCom ότι η αγορά της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης έχει τεράστιες προοπτικές. Η Infotrust θα πρωταγωνιστήσει στις εξελίξεις και θα έχει ηγετική θέση με κινητήριο μοχλό το δίκτυο των συνεργατών της», σημειώνει ο ίδιος.

Η Infotrust εκφράζει τις ευχαριστίες της προς τον συνιδρυτή της εταιρείας Γιώργο Κόπτη για την πολύτιμη συνεισφορά του αυτά τα χρόνια και εύχεται καλή επιτυχία στη συνέχεια της επαγγελματικής του πορείας.

Η Infotrust είναι το μεγαλύτερο ασφαλιστικό πρακτορείο στη Βόρεια Ελλάδα και βρίσκεται σταθερά στις πέντε πρώτες θέσεις της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης πανελλαδικά. Με 24 χρόνια εμπειρίας και εξειδικευμένο προσωπικό, η Infotrust έχει παρουσία σε 41 νομούς, υποκατάστημα στην Αθήνα, δίκτυο 450 συνεργατών, 80.000 πελάτες και τζίρο που ξεπερνά τα 23 εκατομμύρια ασφάλιστρα ετησίως. Ο κ. Κουλουμπιάνης είναι μέτοχος-επενδυτής σε εταιρείες πληροφορικής, ΑΠΕ, ενεργειακής διαχείρισης, real estate και start ups. Από τον Δεκέμβριο του 2017 είναι Γ' αντιπρόεδρος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ενώ την περίοδο 2020-2022 διατέλεσε πρόεδρος του Συνδέσμου Συμβούλων Επιχειρήσεων (ΣΥΣΕΠ).

Τα επτά μέτρα κατά της οπαδικής βίας που συζητήθηκαν χθες στο Υπουργικό Συμβούλιο ανέλυσε ο υπουργός αναπληρωτής Αθλητισμού Γιάννης Βρούτσος.

Το νομοσχέδιο επί της αρχής στηρίζεται από τα υπουργεία Προστασίας του Πολίτη, Ψηφιακής Πολιτικής, Δικαιοσύνης και Αθλητισμού. Αναφέρθηκε στις προσπάθειες των προηγούμενων υπουργών και στη νομοθέτηση κατά της οπαδικής βίας. Τα μέτρα που παρουσιάστηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο είναι τα εξής:

1. ΛΕΣΧΕΣ ΦΙΛΑΘΛΩΝ

- Μόνο μία λέσχη ανά έμβλημα ομάδας.
- Πλαίσιο αρχαιρεσιών και διοίκησης της λέσχης.
- Εποπεία της ΠΑΕ στη λέσχη και αστική ευθύνη της εις ολόκληρον.
- Υποχρεωτική σύσταση Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Λεσχών Φιλάθλων εντός 6 μηνών και συμμετοχή της στις διεθνείς Συνομοσπονδίες Λεσχών Φιλάθλων.
- Άμεση λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Μελών Λεσχών Φιλάθλων.

2. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (ΚΑΜΕΡΕΣ)

- Υποχρέωση πλήρους λειτουργίας του ηλεκτρονικού συστήματος εποπτείας για τα γήπεδα Super League και Basket League.
- Βεβαίωση καλής λειτουργίας του από την ΕΛΑΣ δύο μέρες πριν από κάθε διεξαγωγή αγώνα.
- Εφόσον το σύστημα λειτουργεί πλημμελώς, ο αγώνας θα διεξάγεται κλεισμένων των θυρών.
- Αν το σύστημα λειτουργήσει πλημμελώς τη μέρα του αγώνα, θα διεξαχθεί κλεισμένων των θυρών ο αμέσως επόμενος.

3. ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΒΙΑΣ (ΔΕΑΒ)

- Σε εφαρμογή της Σύμβασης Σεντ Ντενί του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθίσταται 5μελής και ευέλικτη με νομικούς, δικαστικούς και αξιωματικό της ΕΛΑΣ.
- Δημιουργείται Ηλεκτρονική Πλατφόρμα υποστήριξης του έργου της σε συνεργασία με την ΕΛΑΣ.

4. ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

- Συστήνεται η Εθνική Επιτροπή Συντονισμού σε εφαρμογή της Σύμβασης Σεντ Ντενί του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Σκοπός της η ανάπτυξη και υλοποίηση διυπηρεσιακής ολοκληρωμένης προσέγγισης για την ασφάλεια, προστασία και εξυπηρέτηση σε αθλητικές εκδηλώσεις.

Επτά σκληρά μέτρα για τους ταραξίες στα γήπεδα

- Συμμετέχουν εκπρόσωποι των υπουργείων Αθλητισμού, Προστασίας του Πολίτη, Εσωτερικών, Δικαιοσύνης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υγείας, Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και από Εισαγγελία, ΔΕΑΒ, ΕΛΑΣ, Πυροσβεστική, αθλητικές και ποδοσφαιρικές αρχές, ΠΣΑΤ, Πανελλήνιο Σύλλογος Λεσχών Φιλάθλων κ.ά.

5. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

- Κατόπιν εισήγησης της ΔΕΑΒ, έπειτα από τις εκθέσεις των παρατηρητών της και της ΕΛΑΣ, κατά δέσμια αρμοδιότητα επιβάλλονται από το υπουργείο Αθλητισμού με αυτοματοποιημένο τρόπο κυρώσεις για περιστατικά οπαδικής βίας, όπως ρίψη εύφλεκτων υλικών.

Κάμερες παντού, ηλεκτρονικό εισιτήριο, αυτόματες κυρώσεις και μία λέσχη ανά ομάδα - Τα ανέλυσε χθες στο Υπουργικό Συμβούλιο ο υπουργός αναπληρωτής Αθλητισμού Γιάννης Βρούτσος

- Ποινή φυλάκισης και πρόστιμο για δημόσιες δηλώσεις, ανακοινώσεις, καταχωρήσεις κ.λπ., ικανές να υποκινήσουν πράξεις βίας ή απειλής σε βάρος των θεσμοθετημένων διοικητικών, δικαιοδοτικών, δικαστικών οργάνων του ποδοσφαίρου, των διαιτητών, καθώς και κατά των αξιωματικών των επαγγελματικών ομάδων.

6. ΡΗΤΡΑ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

- Απομείωση της χρηματοδότησης για Ανώνυμες Αθλητικές Εταιρείες (ΑΑΕ), Τμήματα Αμειβομένων Αθλητών (ΤΑΑ) και Ερασιτεχνικά Σωματεία σε περιπτώσεις απαγόρευσης παρουσίας φιλάθλων σε συγκεκριμένες ζώνες ή τμήματα κερκίδων

ή τουλάχιστον μια αγωνιστική κλεισμένων των θυρών.

- Τα παρακρατούμενα χρηματικά ποσά θα διατίθενται αποκλειστικά για τη συντήρηση και αναβάθμιση εγκαταστάσεων στα Εθνικά Αθλητικά Κέντρα.

7. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ - ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ

- Σύγχρονο και πρωτοποριακό σύστημα ταυτοποίησης κατόχων εισιτηρίων σε συνεργασία με το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

- Αυτόματη και αδιάβλητη διαδικασία χωρίς τη διενέργεια ελέγχου από φυσικό πρόσωπο μέσω εφαρμογής στο κινητό τηλέφωνο του κατόχου εισιτηρίου.

- Χρήστες της εφαρμογής θα είναι τα φυσικά πρόσωπα που εκδίδουν εισιτήριο για τους ίδιους και τα ανήλικα τέκνα τους.

- Προϋπόθεση για τους χρήστες η καταχώριση των στοιχείων τους στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (ΕΜΕπ).

Παρίσι 2024: Πανάκριβα τα εισιτήρια

Το υψηλό κόστος των εισιτηρίων στους Ολυμπιακούς Αγώνες στο Παρίσι το καλοκαίρι του 2024 προβληματίζει την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Στίβου και ειδικά τον πρόεδρό της, θρυλικό αθλητή αγώνων ημιαντοχής Σεμπάστιαν Κόου.

«Είναι δική μου ευθύνη να διασφαλίσω ότι το άθλημά μας θα γίνει σε όσο το δυνατόν καλύτερο περιβάλλον, ότι η γαλλική οργανωτική επιτροπή κάνει ό,τι μπορεί για να γεμίσει τα γήπεδα, ακόμα και εάν οι τιμές των εισιτηρίων είναι, όπως ξέρουμε, υψηλές», οι δηλώσεις του Βρετανού. Περισσότερα από 7,6 εκατομμύρια εισιτήρια έχουν ήδη τεθεί σε πώληση για τους Ολυμπιακούς

Αγώνες, ενώ ορισμένα προσφέρονται στην ελάχιστη τιμή των 124 ευρώ,

άλλα, όμως, ειδικά για αγώνες στίβου, κοστίζουν έως και 690 ευρώ.

Όταν ο Αντώνης συνάντησε τον Γιάννη

Μια κίνηση ανθρωπιάς από την ΠΑΕ ΠΑΟΚ και τον Γιάννη Κωνσταντέλια προς τον 9χρονο Αντώνη, που πάσχει από σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1. Έκανε ευχή να συναντήσει από κοντά τον νεαρό άσο του «δικεφάλου» που είναι ο αγαπημένος του παίκτης και το «Make a wish - Κάνε μια Ευχή» την έκανε πραγματικότητα. Ο Αντώνης βρέθηκε στην Τούμπα, ξεναγήθηκε στο γήπεδο, συνομίλησε με τον Γιάννη Κωνσταντέλια και μας υπενθύμισε πώς πρέπει να είναι το ποδόσφαιρο.

Ακόμα μία «αυτοκτονία»

Ο Ολυμπιακός ήταν μπροστά στο σκορ για 36 λεπτά στην Μπολόνια, όμως η Βίρτους με καθοριστικές ενέργειες του πρώην «ερυθρόλευκου» Ντάνιελ Χάκετ πήρε τη νίκη με 69-67. Μέσα από τα χέρια τους έχασαν το ματς οι «ερυθρόλευκοι». Ένα μεγάλο καλάθι του πρώην παίκτη τους και ένα επιθετικό φάουλ που κέρδισε από τον Ουόκαπ σφράγισαν το τελικό αποτέλεσμα. Τα δεκάλεπτα: 17-19, 28-40, 47-55, 69-67.

Πέντε ματς για τη Super League 1

Πέντε ματς διεξάγονται σήμερα για το πρωτάθλημα της Super League 1: ΠΑΣ Γιάννινα - Παναθηναϊκός (15.00, Nova), Πανσερραϊκός - ΑΕΚ (17.00, Nova), ΟΦΗ - Αστέρας Τρίπολης (17.30, Cosmote TV), Κηφισιά - ΠΑΟΚ (20.00, Nova), Ατρόμητος - Ολυμπιακός (20.30, Nova). Η επόμενη αγωνιστική θα γίνει την Τετάρτη και Πέμπτη, 3 και 4 Ιανουαρίου.

Στον αέρα οι συνομιλίες με VAR

Σε μια προσπάθεια να προστατέψει το προϊόν της η ισπανική λίγκα και η ποδοσφαιρική ομοσπονδία της χώρας αποφάσισαν να δημοσιοποιούνται στο εξής οι συνομιλίες διαιτητών και VAR. Οι δύο αρχές του ισπανικού ποδοσφαίρου κατέληξαν σε αυτή την απόφαση που θα εφαρμοστεί από την αγωνιστική της Πριμέρα Ντιβιζιόν στις 10 Ιανουαρίου 2024. Στην Ελλάδα επίσης υπάρχει η διαβεβαίωση, αλλά προς το παρόν ψάχνουν να βρουν τον Σουηδό αρχιδιαιτητή Πίτερ Φρόντφελντ που είναι εξαφανισμένος.

Ο Γιάννης triple double, ο Λίλιαντ 40 πόντους

Ίσως είναι το πρώτο παιχνίδι των Μπακς όπου ο Γιάννης δεν ήταν πρώτος σκόρερ. Στη νίκη 132-119 κόντρα στους Σπερς, στο Μιλγουόκι, ο Γιάννης πέτυχε για μία ακόμα φορά triple double έχοντας 11 πόντους, 16 ασίστ και 14 ριμπάουντ, κάνοντας προσωπικό ρεκόρ στις τελικές πάσες με τις 16 που μοίρασε. Πρώτος σκόρερ ήταν ο Ντάμιαν Λίλιαντ που βομβάρδισε το καλάθι των Σπερς με 40 πόντους και έφτασε τους 20.000 πόντους καριέρας.

Στον τελικό του Παγκοσμίου η Σίτι, 3-0 την Ουράβα

Η Μάντσεστερ Σίτι επικράτησε με 3-0 της ιαπωνικής Ουράβα στο King Abdullah Sports City της Σαουδικής Αραβίας και προκρίθηκε στον τελικό του Παγκοσμίου Κυπέλλου Συλλόγων, όπου την περίμενε ήδη η Φλουμινένσε του Μαρσέλο. Τα γκολ της Σίτι πέτυχαν οι Χεϊλμπρότε (αυτ.), Κόβασιτς και Μπερνάρντο Σίλβα. Επανάλθε ο Ντε Μπρόινε, στον πάγκο άφησε ο Γκουαρντιόλα τον Χάαλαντ.

Νούνο Σάντο πήρε ο Μαρινάκης

Ο Πορτογάλος Νούνο Εσπρίτο Σάντο θα δεχτεί τον Στιβ Κούπερ στη Νότιγχαμ Φόρεστ, σύμφωνα με ρεπορτάζ της «O Jogo» στην ηλεκτρονική της διεύθυνση. Ο Σάντο αποχώρησε από την Αλ Ιτιχάντ και επέστρεψε στην Αγγλία για να μιλήσει πιθανόν και με τον ιδιοκτήτη της Νότιγχαμ Βαγγέλη Μαρινάκη. Έχει παρελθόν στην Αγγλία, καθώς εργάστηκε στη Γουλβς και την Τότεναμ.

Γράφει
η Δήμητρα
Δάρδα

Ο Σκρουτζ ροκάρει απόψε στο Christmas Theater

Ο γοητευτικός κόσμος των παραμυθιών του Κάρολου Ντίκενς θα ζωντανέψει απόψε στο Christmas Theater με ένα φαντασμαγορικό, θεαματικό μιούζικαλ! Σε μια διαφορετική εκδοχή της εμβληματικής «Χριστουγεννιάτικης Ιστορίας», ο μίζερος, άπληστος και ξιπασμένος Σκρουτζ μεταμορφώνεται σε αστέρα της μουσικής και ροκάρει στο θεατρικό «Scrooge & Ghosts and Rock 'n' Roll» καλωσορίζοντας τη μαγεία των Χριστουγέννων. Η πολυαναμενόμενη παραγωγή σπκώνει αυλαία σήμερα το βράδυ με τον Πάνο Μουζουράκη στον ομώνυμο ρόλο και τον Θοδωρή Μαραντίνη ως Έλβις Πρίσλεϊ, ενώ στη σκηνή παρελαύνουν τα «φαντάσματα» των Μαρίας Κάλλας, Έμι Γουαϊνχάουζ, Μάικλ Τζάκσον, Τίνα Τάρνερ, Μπετόβεν και Μπομπ Μάρλεϊ!

Η παράσταση-φαινόμενο είχε ανέβει πέρσι τα Χριστούγεννα στο Μέγαρο

Ένα φαντασμαγορικό θεαματικό μιούζικαλ με τον Πάνο Μουζουράκη στον ομώνυμο ρόλο και τον Θοδωρή Μαραντίνη ως Έλβις Πρίσλεϊ

Μουσικής Αθηνών σημειώνοντας πρωτοφανές sold out, καθώς την παρακολούθησαν περισσότεροι από 24.000 θεατές. Φέτος οι συντελεστές του μιούζικαλ φιλοδοξούν να μας παρασύρουν και πάλι σε έναν στρόβιλο μαγικής χρυσόσκονης, με εξαιρετικές ερμηνείες, μουσική που θα μας ξεπικώσει και τραγούδια που έχουμε αγαπήσει πολύ με έναν ανανεωμένο all star θίασο.

Η υπόθεση του «Scrooge & Ghosts and Rock 'n' Roll»

Ο Σκρουτζ είναι ένας παρακμασμένος και δύστροπος σαρ, που την παραμονή των Χριστουγέννων τον επισκέ-

πτονται φαντάσματα νεκρών αστέρων της παγκόσμιας μουσικής σκηνής που παρελαύνουν μπροστά στα μάτια του, με σκοπό να τον προειδοποιήσουν πως, αν δεν αλλάξει τη στάση του απέναντι στους άλλους, σύντομα θα αφήσει τον μάταιο τούτο κόσμο.

Ο ήρωάς μας θα παρακολουθήσει τη ζωή του από το παρελθόν έως το μέλλον, θα συναντηθεί με τους ανθρώπους που διαμόρφωσαν την προσωπικότητά του και τη μουσική του ταυτότητα, θα γνωρίσει σε βάθος τους οικείους του και θα αναθεωρήσει τις προτεραιότητές του στη μουσική και στην ίδια του τη ζωή.

Τη διασκευή-σκηνοθεσία υπογράφει ο Χρήστος Σουγάρης και τη μουσική ο

Στέφανος Κορκολής, ενώ τον πολυάριθμο θίασο απαρτίζουν κορυφαίοι πρωταγωνιστές, μεταξύ των οποίων οι Ρούλα Πατεράκη, Μαρίνα Καλογήρου, Ματθίλδη Μαγγίρα, Ίαν Στρατής, Ίντρα Κέιν, Σάγια Χάνσεν, Θανάσης Δόβρης, Στέφανος Μουαγκιέ, η φετινή νικήτρια του «The Voice» Μαρία Σακελλάρη, η διεθνούς φήμης μέτζο σοπράνο Ειρήνη Καράγιαννη και special guest ο Tenorman.

Κοσμικά
 Επιμέλεια: Δήμητρα Δάρδα
 ΦΩΤΟ: ParadaKispress

**Lions Κηφισιάς:
 Φαντασμαγορική
 επίδειξη μόδας
 με κορυφαίους σχεδιαστές**

Λαμπερή εκδήλωση αλληλεγγύης για καλό σκοπό από τη Λέσχη Lions Κηφισιάς Helen Keller! Η τελετάρχης της βραδιάς και ιδρύτρια της Λέσχης Βούλα Σαραντάρη υποδέχτηκε την ελίτ της κοσμικής Αθήνας στο «Athenaeum Grand Hotel», όπου διακεκριμένοι σχεδιαστές μόδας παρουσίασαν υπέροχες συλλογές υψηλής ραπτικής. Μέρος των εσόδων διατέθηκε στο «Make A Wish».

Στέφανος Αναστασόπουλος, Βούλα Σαραντάρη, Ευάγγελος Γκικόντες

Ηλίας Σκαφίδας, Μαρία Μπουκουβάλα

Μέρω Κεσεσιόγλου, Έλενα Κουλαουζίδου, Γιώτα Κελέση

Χριστίνα Καρακίτσου, Ανδρέας Ζαρταλούδης, Αλίσ Δικαίου

Ζαρίνα Ρομανόβι, Θεόδωρος Γεωργίου

Αλίσ Δικαίου, Ιωάννα Βασιλάκη, Τάτη Μποκότση

Χριστίνα Χορμοβίτη, Δημήτρης Χατζημικαλής, Βιολέττα Αννινού

Νατάσα Καλαμίδα, Άννα Νικολάου, Εύη Μιγιάκη

Ντορέτα Πατρινέλη, Βούλα Σαραντάρη, Τέτα Σφυρή

Έφη Παπαστύλου, Στέλλα Πάρις, Τζούλη Κόντη

Γράφει η
Κατερίνα
Παπακωστοπούλου
krapakosto@yahoo.gr

Κωνσταντίνος Βουμβουράκης,
διευθυντής Τμήματος Σκλήρυνσης
Κατά Πλάκας και καθηγητής
Νευρολογίας-Νευροανοσολογίας
στο ΕΚΠΑ

ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ ΚΑΤΑ ΠΛΑΚΑΣ

Τι είναι και πώς αντιμετωπίζεται

Η σκλήρυνση κατά πλάκας ή πολλαπλή σκλήρυνση είναι μια αυτοάνοση, πολυδιάστατη πάθηση που προσβάλλει τον εγκέφαλο, τον νωτιαίο μυελό και τα μάτια. Χρήζει άμεσης αντιμετώπισης, καθώς μπορεί να προκαλέσει πολλά προβλήματα στον οργανισμό, οδηγώντας τον πάσχοντα σε σωματική ανικανότητα στην πιο παραγωγική ηλικία της ζωής του.

«Στο παρελθόν η νόσος, λόγω του ότι η εξέταση αναγνώρισής της αφορά τον εγκέφαλο, δεν είχε διερευνηθεί σε βάθος. Όμως, στη σύγχρονη εποχή, με την εξέλιξη της επιστήμης, όχι μόνο στη νευρολογία αλλά και σε επιστήμες γύρω από αυτήν και την ιατρική γενικότερα, όπως είναι η ανοσολογία, η γενετική, η μαγνητική τομογραφία, έχουμε κάνει σημαντικά βήματα στη θεραπευτική προσέγγισή της», αναφέρει ο Κωνσταντίνος Βουμβουράκης, διευθυντής Τμήματος Σκλήρυνσης Κατά Πλάκας και καθηγητής Νευρολογίας-Νευροανοσολογίας στο ΕΚΠΑ.

Το ανοσοποιητικό σύστημα του ασθενούς «επιτίθεται» και καταστρέφει τη μυελίνη, τη λιποειδή ουσία που προστατεύει τα νεύρα και τους επιτρέπει να λειτουργούν και να στέλνουν τα σήματα που ελέγχουν την κίνηση, την ομιλία και μια σειρά από άλλες λειτουργίες. Στη θέση της κατεστραμμένης μυελίνης δημιουργείται ουλώδης ιστός, οπότε τα νευρικά σήματα δεν μεταδίδονται σωστά.

Η σκλήρυνση κατά πλάκας συναντάται συχνότερα μεταξύ των ηλικιών 20 και 40, χωρίς όμως να αποκλείεται η εμφάνισή της νωρίτερα ή αργότερα από τις συγκεκριμένες ηλικίες.

Χαρακτηρίζεται ως η συχνότερη νευρολογική νόσος της νεαρής και παραγωγικής ηλικίας του ατόμου, επηρεάζοντας την ποιότητα ζωής του, καθώς δυσκολεύει την κινητικότητα, προσβάλλει την ουροδόχο κύστη και με την πάροδο του χρόνου μπορεί να δημιουργήσει και άλλα προβλήματα. Επιπλέον, εμφανίζεται συχνότερα στις γυναίκες, ενώ φαίνεται ότι η κληρονομικότητα παίζει κάποιο ρόλο στην εμφάνισή της. Τα άτομα των οποίων νοσεί ένας γονιός ή μία αδελφή ή ένας αδελφός παρουσιάζουν 1%-3% πιθανότητες να νοσήσουν και τα ίδια. Το αντίστοιχο ποσοστό για δίδυμα αδέρφια είναι περίπου στο 30%.

Εξατομικευμένη θεραπεία

Μεταξύ των συνηθέστερων συμπτωμάτων αναγνωρίζονται εύκολη κόπωση, αδυναμία των άκρων, μούδιασμα στα ακροδάχτυλα, προβλήματα όρασης. Στα πιο σοβαρά συμπτώματα συμπεριλαμβάνονται προβλήματα μνήμης, σύγχυση και αδυναμία συγκέντρωσης, ακράτεια ούρων, δυσκολία στην ομιλία και την ισορροπία ή διάφορες άλλες κινητικές διαταραχές. Η αντιμετώπιση της νόσου είναι ανθρωποκεντρική και εξατομικεύεται για τον κάθε ασθενή. Η θεραπεία που θα εφαρμοστεί θα πρέπει να στοχεύει στη μέγιστη μείωση των υποτροπών και της δραστηριότητας της νόσου, την ελάχιστη επίδραση στην καθημερινότητα του ασθενούς, ώστε να διατηρεί την ποιότητα ζωής του και επίσης να μην προκαλείται πρόβλημα στην κύηση και τη γονιμότητα των ασθενών.

Τα αίτια εμφάνισης της πολλαπλής σκλήρυνσης είναι άγνωστα. Έχει αποδειχθεί, ωστόσο, πως παράγοντες που εμπλέκονται στην αιτιοπαθογένεσή της είναι: η γενετική προδιάθεση - καθώς υπάρχουν πολλά γονίδια ευαισθησίας στη νόσο, παράλληλα με πολύ λίγα προστατευτικά γονίδια -, η έκθεση σε έναν ή περισσότερους παθογόνους παράγοντες του περιβάλλοντος και η ανάπτυξη παθολογικών ανοσολογικών μηχανισμών έναντι του κεντρικού νευρικού συστήματος από απροσδιόριστα αίτια.

Η διάγνωση της νόσου είναι κλινική και συνεπικουρείται από την εργαστηριακή υποστήριξη της μαγνητικής τομογραφίας (MRI) και του ελέγχου του εγκεφαλονωτιαίου υγρού (ENY).

Είναι πιθανόν να ξεκινήσει με συμπτώματα που, ακόμη και αν είναι ήπια, θα πρέπει να μας βάλουν σε υποψία να αξιολογηθούν κλινικά από ειδικό και να προγραμματιστεί περαιτέρω εργαστηριακός έλεγχος.

Αυτοάνοση, πολυδιάστατη πάθηση που προσβάλλει τον εγκέφαλο, τον νωτιαίο μυελό και τα μάτια

Γράφει
η Αλεξάνδρα Καρτά

Οι καθημερινές προβλέψεις

www.facebook.com/alexandra.karta
astro.karta19@gmail.com - Τηλ.: 697 3232 775

Η Σελήνη συνεχίζει την παρουσία της στο ζώδιο του Κριού, αλλά το πλανητικό γεγονός που θα επηρεάσει περισσότερο σήμερα τη διάθεσή μας, δίνοντας ανατροπές, είναι η αντίθεση Αφροδίτης - Ουρανού. Τα συναισθήματα, οι σχέσεις, τα χρήματα και οι επενδύσεις, θέματα καλλιωπισμού και ομορφιάς βρίσκονται σε μια έκρηξη ρευσιτότητας και έντονης τάσης να τελειώσει υάτι με απροσδόκητο τρόπο.

* Για εβας που σήμερα έχετε γενέθλια είναι μια αρκετά ιδιαίτερη χρονιά. Ίσως νιώθετε την ανάγκη να επαναστατήσετε σε καταστάσεις που μέχρι σήμερα θεωρούσατε πάγιες και τοποθετημένες σταθερά από το περιβάλλον σας. Προσοχή στα οικονομικά σας.

Κριός

(21/3-20/4)

Σήμερα τα οικονομικά σας χρειάζονται αρκετή προσοχή, όπου μπορεί να παρουσιαστούν εκπλήξεις και κάθε ρίσκο είναι απαγορευτικό να πραγματοποιηθεί σήμερα. Κάτι ακόμη που θα πρέπει να προσέξετε είναι οι σχέσεις σας, καθώς κάποια πράγματα θα σας εκπλήξουν όταν βγουν στο φως.

Ταύρος

(21/4-20/5)

Οι ανατροπές που μπορεί σήμερα να προκύψουν θα έχουν να κάνουν με σχέσεις και συνεργασίες. Οι απρόοπτες εξελίξεις μπορεί να σας σοκάρουν, ειδικά αν είστε γεννημένοι 9, 10 και 11 Μαΐου.

Δίδυμοι

(21/5-21/6)

Η ψυχολογία σας σήμερα δεν θα είναι στα καλύτερά της, όπου μπορεί να υπάρξουν ανατροπές στις εργασιακές σας σχέσεις. Ό,τι και να συμβεί σε οικονομικά και συναισθηματικά θέματα, να διατηρήσετε την ψυχραιμία σας.

Καρκίνος

(22/6-22/7)

Η Αφροδίτη σχηματίζει σήμερα δύσκολη γωνία με τον Ουρανό, όπου θα αναστατωθείτε και μπορεί να νιώσετε διαφορετικά συναισθήματα για ένα φιλικό σας πρόσωπο.

Λέων

(23/7-22/8)

Η αντίθεση του Ουρανού με την Αφροδίτη μπορεί να δημιουργήσει απρόβλεπτες καταστάσεις στα επαγγελματικά σας, αλλά και στο οικογενειακό σας περιβάλλον. Θα επαναστατήσετε για κάτι που σας καταπιέζει.

Παρθένος

(23/8-22/9)

Η αντίθεση του Ουρανού με την Αφροδίτη μπορεί να δημιουργήσει απρόβλεπτες καταστάσεις στα επαγγελματικά σας, αλλά και στο οικογενειακό σας περιβάλλον. Θα επαναστατήσετε για κάτι που σας καταπιέζει.

Ζυγός

(23/9-23/10)

Τα οικονομικά σας σήμερα περνούν από μια έντονη κρίση, όπου μπορεί να έχουν να κάνουν με κάποια πηγή που θεωρούσατε σίγουρη στη ζωή σας και για κάποιο απρόβλεπτο λόγο μπορεί να διακοπεί.

Σκορπιός

(24/10-21/11)

Απρόσμενα γεγονότα και εξελίξεις θα συμβούν σήμερα και πιθανότατα έχουν να κάνουν με τις προσωπικές σας σχέσεις. Η τάση να απελευθερωθείτε από ό,τι σας καταπιέζει μπορεί να σας κάνει νευρικούς με ξαφνικά ξεσπάσματα θυμού.

Τοξότης

(22/11-21/12)

Ίσως σήμερα νιώσετε αμηχανία με κάποια γεγονότα που θα συμβούν στον τομέα της εργασίας σας, αλλά και στην προσωπική σας ζωή. Δεν έχετε σήμερα καμία διάθεση να συμβιβαστείτε με τις καταστάσεις αυτές.

Αιγόκερως

(22/12-19/1)

Είναι μια αρκετά έντονη μέρα, που θα νιώσετε ταραχή για ένα αγαπημένο σας πρόσωπο, αλλά και κάποια νέα πρόσωπα που μπορεί να εισβάλουν στη ζωή σας, φέρνοντας ανατροπές.

Υδροχόος

(20/1-18/2)

Για άλλη μια φορά θα βρεθείτε απέναντι από τις συναισθηματικές σας επιλογές. Είναι καιρός να σκεφτείτε περισσότερο τον εαυτό σας και να πάρετε δραστηκές αποφάσεις.

Ιχθύες

(19/2-20/3)

Η μέρα μιλά για ανατροπές και συναισθηματική αστάθεια, αλλά εσείς θα είστε έτοιμοι να βρείτε διεξόδους με πρόσωπα που νιώθετε μαζί τους έτοιμοι για κάθε ανατροπή.

Η No 1

Κλινική Μαλλιών

Μεταμόσχευση Μαλλιών

σημαίνει μόνο

Ο ειδικός επι... κεφαλής!

 210 68 28 888   kord.gr

Κεντρικά: Λεωφ. Κηφισίας 348, Χαλάνδρι, Τ.Κ.: 152 33

ΑΘΗΝΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΠΑΤΡΑ

ΛΑΡΙΣΑ

ΚΡΗΤΗ

ΡΟΔΟΣ